

సంపుటి : 73 సంచిక : 19 పుటలు : 52

జాగృతి

కవి 5121 - శ్రీ శార్వరి పాల్వూరు పు. విదియ

వెల : ₹15/-

15-21 మార్చి 2021

‘అరణ్య’ రోదన



జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

తైలాసవాసే భగవాన్ శ్రీకాళహస్తివృత్తపత్ని:

కర్రోతు నిర్వహణాధిపతి కరుణా వరుణాలయం:

శ్రీకాళహస్తివృత్తపత్ని వారి దేవస్థానము

శ్రీకాళహస్తి - చిత్తూరు జిల్లా, ఆం.ప్ర. ఫోన్: 08578 - 222240

మేహోచివేరాత్రి బ్రహ్మోత్సవములు - 2021

06-03-2021 శనివారము నుండి 18-03-2021 గురువారము వరకు



06-03-2021 శనివారము
కనకపుష్కరార్చనము
సాయంత్రం 4-00 గంటలకు



11-03-2021 గురువారము
మహాశివరాత్రి
రాత్రి: నందిపీఠ రాత్రి 9-30 గంటలకు



12-03-2021 శుక్రవారము
ఉదయం: రథోత్సవము
ఉదయం 10-00 గంటలకు



భక్తులందరూ ఆనంద్యమందు

రంపగుడి ప్రాజులు జరిపించుకొంటే సకల దేవ సువారణ పొందండి



ప్రతివర్సం దివాన్ ద్వారా ప్రభుత్వమునకు
బహుమతిగా బహుమతులు ఇచ్చి
శ్రీస్వామి లక్ష్మీనాథ స్వామి పార్వతిలకు కంటే



శ్రీ గణపతిస్వామి గారి పాదార్చన కృత్యము
క్రీడ గోపాలమునకు బహుమతిగా
బహుమతులు ఇచ్చి ముగిసి పొందగలరు



ఉత్సాహ సాగరమునకు దండెత్తండి
బహుమతిగా బహుమతులు ఇచ్చి
శ్రీస్వామి లక్ష్మీనాథ స్వామి పార్వతిలకు కంటే



12-03-2021 శుక్రవారము
రాత్రి: తిమ్మోత్సవము
రాత్రి 8-00 గంటలకు



13-03-2021 శనివారము
రాత్రి: కళ్యాణోత్సవము
ఉదయం 3-30 గంటలకు



17-03-2021 బుధవారము
రాత్రి: పల్లకి సేవ
రాత్రి 8-00 గంటలకు

కార్యనిర్వహణాధికారి,
శ్రీకాళహస్తివృత్త పరమహంసాచార్యులు

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు



వెల : ₹.25/-



వెల : ₹.250/-



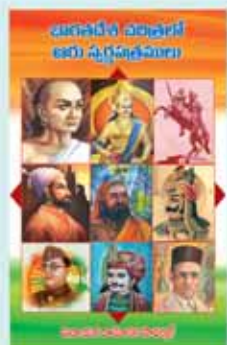
వెల : ₹.300/-



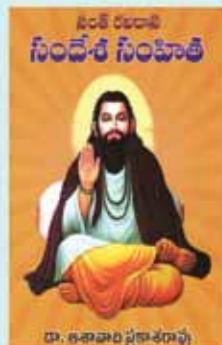
వెల : ₹.60/-



వెల : ₹.120/-



వెల : ₹.250/-



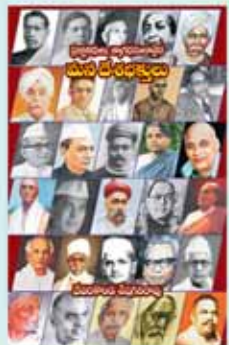
వెల : ₹.50/-



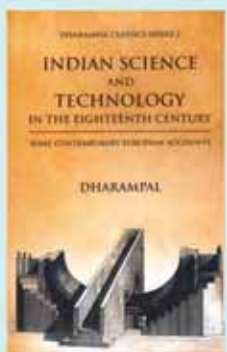
వెల : ₹.90/-



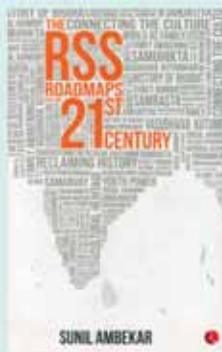
వెల : ₹.200/-



వెల : ₹.200/-



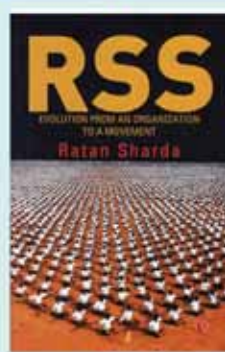
వెల : ₹.1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)



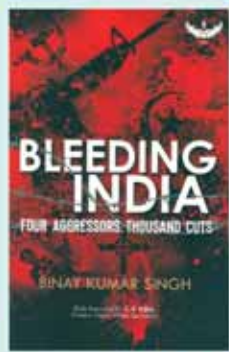
వెల : ₹.495/-



వెల : ₹.695/-



వెల : ₹.500/-



వెల : ₹.399/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మిట్ పురా, హైదరాబాద్ -27
దూరవాణి : 040-27563236
9290127329

సాహిత్య నికేతన్

గవర్నరు పేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్

విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత

బుక్ షాప్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా – సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ✦ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ✦ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ✦ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ✦ చందాలు పసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ✦ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ✦ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ✦ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ✦ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ✦ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ✦ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

భారత సామాజిక, రాజకీయ ప్రస్థానంలో జాతీయతనూ, జాతి ప్రయోజనాలనూ పరిరక్షించే ప్రయత్నం ఒకవైపు, వ్యతిరేకశక్తుల కుట్రలయత్నాలు కూడా మరొకవైపు కొనసాగుతూ రావడం చరిత్ర. అంభి, జయచంద్రులతో ఈ పరంపర అంతం కాలేదు.

రాజకీయశక్తులు, విద్యావంతులు, మీడియా శక్తుల మాటున కుట్రలయత్నాలు సాగడం నవీన పోకడ. పరమతద్వేషి, విదేశీ దురాక్రమణకారుల వారసుడు ఔరంగజేబు హిందూ దేవాలయాలకు మడి మాన్యాలు ఇచ్చాడని చరిత్ర పుస్తకాల్లో రాశారు. విద్యార్థులను తప్పుదోవ పట్టించే ఈ తరహా చరిత్రకారులది ఆధునిక జాతి వ్యతిరేకశక్తులలో ప్రథమస్థానం. వీరిని మేధావి వర్గంగా ముద్రవేసి కీర్తించడం రాజకీయశక్తుల పన్నాగంలో భాగం. కిరాయి ప్రశంసలు అందుకునే వీరి వారసులు జాతి వ్యతిరేక శక్తుల ఏజెంట్లుగా మీడియాలో తిష్ట వేయడం విషాదం. లౌకికవాదం ముసుగులో కొందరు, జాతీయతను మతతత్వంగా చిత్రించే కుట్రలో మరికొందరు పనిచేయడం గమనార్హం. వీరంతా పులుకడిగిన ముత్యాల్లా నటిస్తూ తమ దారిలో తాము స్వతంత్రంగా పనిచేస్తున్నట్లు భ్రమింపజేయడం విశేషం. జాతీయతను, జాతీయవాదులను బలహీనపరిచే పని ఈ దుష్టశక్తుల కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం.

స్వతంత్ర భారత రాజకీయాల్లో జాతి వ్యతిరేకశక్తుల కుట్ర దశాబ్దాల పాటు సాగింది. మోదీ విలక్షణతకు సోషల్ మీడియా తోడు కావడంతో దుష్టశక్తుల దూకుడుకు కళ్లెం పడింది. 2014లో ప్రజల తిరస్కారం తరువాత కూడా వీరి వైఖరి మారలేదు. స్వార్థశక్తులు అన్నీ ఏకమై సాగించిన మలి ప్రయత్నం విఫలమైంది. తిరుగులేని మెజారిటీతో 2019లో మోదీ రెండోసారి ప్రధాని కావడం, రాజ్యసభలో కూడా జాతీయశక్తుల బలం పెరగడంతో దుష్టశక్తుల ఆందోళన రెట్టించింది. భారత్ బలోపేతం కావడం, మోదీ వంటి

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి ఫాల్గుణ శుద్ధ విదియ



6వో

ముఖపత్ర కథనం
'అరణ్య' రోదన

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం
డ్రాగన్ దొంగదెబ్బ..



11వో



20వో

కథ
నిర్ణయం

- పి.వి.ఆర్. శివకుమార్

జాగృతి

సంపాదక్రియం

సమర్థ నేత ప్రధాని కావడం దేశం వెలుపల చైనాకూ, పాకిస్తాన్కూ కలవరం కలిగిస్తోంది. దేశం లోపల కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులకు, కుటుంబ పాలన, వారసత్వ రాజకీయాల సాగించాలనుకునే వారికి కూడా మోదీ, బీజేపీలు కంటగింపయ్యారు.

బీజేపీ బలహీనపడాలని, మోదీ ఓడిపోవాలని చైనా, పాకిస్తాన్ కోరుతున్నాయి. దేశం లోపల కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, ఇస్లామిక్ మతశక్తులు, సేవ ముసుగులో మత మార్పిడికి పాల్పడే మిషనరీ శక్తులు కోరుతున్నాయి. దేశం లోపల, వెలుపల ఒకే కోరిక కలిగిన వారు ఏకసూత్రంతో పనిచేయాలనే ఆలోచనతో కుట్రకు తెరలేచింది. బీజేపీ, మోదీల పట్ల

జాతీయవాదులూ జాగీరహాళీ!

పెరుగుతున్న ప్రజాభిమానాన్ని దెబ్బ తీయాలి. ప్రజా ఉద్యమాల ముసుగులో అరాచకాలు పెచ్చు మీరాలి. అసత్య ప్రచారాలతో మీడియా హోరెత్తించాలి. అంతర్జాతీయంగా భారత్‌ను దోషిగా చిత్రించి చిక్కులు కల్పించడం కుట్రలో భాగం. షాహిన్‌బాగ్ అల్లర్లు, సీసీఎ వ్యతిరేక ప్రదర్శనలు, పంజాబ్ రైతుల మాటున ఢిల్లీ పరిసరాల్లో నిరసనల పేరిట జరిగిన ఆగడాలు, హింసాకాండ కుట్రలో భాగమే. కుట్రదారుల వ్యూహాలను, కార్యచరణను వెల్లడించే టూల్‌కిట్ పోలీసులకు దొరకడంతో ప్రజా ఉద్యమాల వెనుక దాగిన కుట్రకోణం ప్రపంచానికి తెలిసి వచ్చింది. ఇప్పటివరకు సాగిన

కుట్రలయత్నాలు ప్రభుత్వ సమర్థత, ప్రజా చైతన్యం ముందు విఫలం అయినందున దుష్టశక్తులు రెచ్చిపోతాయి.

ఇక నుండి మీడియాలో మోకాలికి బోడిగుండుకూ ముడిపెట్టే కథనాలు ఊపందుకుంటాయి. ఇటీవలి ఐటీ దాడుల పట్ల మీడియాలో వెల్లడైన ప్రతిస్పందనలే కుట్రదారుల దుష్ట బుద్ధికి తాజా నిదర్శనం. ఇటీవల సినీ రంగానికి చెందిన వారిపై జరిగిన ఐటీ దాడులు సంచలనం సృష్టించాయి. అక్రమార్కన పరుల, ఆదాయపన్ను ఎగవేతదారుల గుట్టు రట్టు చేసిన ఈ దాడుల్లో లెక్కలోకి రాని నల్లదనం గుర్తించారు. ఓ నటి ఐదుకోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని దాచినట్లు, మరో దర్శకుడు 40కోట్ల రూపాయల పన్ను ఎగవేతకు పాల్పడినట్లు తేలింది. మరో నిర్మాణ సంస్థ వందల కోట్ల రూపాయల పన్ను ఎగవేతకు పాల్పడిందని, వేల కోట్ల రూపాయల సొమ్ము ఏమార్గంలో ఎలా వచ్చిందో వారు వివరించ లేకపోయారని ఐటీ శాఖ కథనం. ఎగవేసిన పన్నే ఇంత భారీగా ఉంటే, లెక్కల్లో చూపని ఆదాయం, నల్లదబ్బు ఇంకెంత ఉంటుందో! ఈ విషయాలను పట్టించుకోక పోగా వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన రైతు ఉద్యమానికి మద్దతు తెలిపిన కారణంగానే వీరిపై దాడులు జరిపినట్లు మీడియా దుష్టశక్తులు వ్యాఖ్యానించాయి. జాతి వ్యతిరేకశక్తులు సాగించే ఈ మైండిగేమ్ ముందు ముందు మరింత ఊపందుకుంటుంది. దేశమంతటా వివిధ ప్రాంతాల్లో బీజేపీ పట్టు కోల్పోతోందని, మోదీ గ్రాఫ్ పడిపోతోందని నమ్మించడానికి మసిబూసిన మారేడు కాయలు సిద్ధమవుతాయి. మీడియాలో తిష్టవేసిన బీజేపీ, మోదీ వ్యతిరేకశక్తులు సృష్టించే మాయాజాలం సొంత కార్యకర్తలను సైతం విచలితులను చేసేంత తీవ్రంగా ఉంటుంది. వాజపేయి హయాంలో కూడా ఇలాంటి ప్రయత్నాలు జరిగాయని మర్చిపోరాదు. దీన్ని ఎదుర్కోవడానికి జాతీయశక్తులు జాగరూకులు కావాలి. జాతి వ్యతిరేకశక్తుల అట కట్టించడంలో జాతీయశక్తులు విజయం సాధించాలని ఆశిద్దాం! ★

15 మార్చి 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్



ప్రత్యేక వ్యాసం
యాదాద్రీశా!
జయజయతు..!

కథ
సర్వత్ర సమదర్శన:

- పాణ్యం దత్తశర్మ



ప్రమాద ఘంటిక
ఆక్స్‌ఫర్డ్‌కూ అసహనమేనా!

వందేళ్ల ఖిలాఫత్ ఉద్యమం-2
ఖిలాఫత్‌కు
మత గ్రంథాల సమర్థన



ఔంసా బీభత్సానికి అంతమెప్పుడు? (తెలంగాణ) - 14
ఇద్దరి పంథా ఒక్కటే.. (ఆంధ్రప్రదేశ్) - 16
సమరధీర (మహిళ) - 18
సైనిక పాలకులతోను సత్సంబంధాలు తప్పవు - 24
కాంగ్రెస్ కపటత్వానికి వారసుడు (జాతీయం-1) - 30
స్వీయరక్షణ చర్యలే శ్రీరామరక్ష! (ముఖముఖి) - 35

ఆరు ఆలోచనాగ్గులు (పుస్తక సమీక్ష) - 40
భారత్ జైత్రయాత్ర (క్రీడ) - 43
బాలజాగృతి - 46
వారఫలాలు - 48
పదరసం - 49
మెల్లగా సాగే 'ఎ1 ఎక్స్‌ప్రెస్' (సినిమా) - 50

‘వృక్షాన్ని నువ్వు రక్షిస్తే, అది నిన్ను రక్షిస్తుంది’ అంటుంది భారతీయ ధర్మం. అలాంటి వృక్షాల మహా సమూహమే అడవి. అడవి అంటే భారతీయులకి ఓ ఆకుపచ్చ సంద్రం కాదు. ఆయాచితంగా సంపదనిచ్చే ఖజానా కాదు. అడవంటే జ్ఞాన నిలయం. తపోభూమి. అడవంటే ఆరోగ్య వ్రదాయిని. ఔషధుల ఖని. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే అడవి భారతీయ ఆత్మ. జీవితాన్ని నాలుగు భాగాలు చేసుకుంటే అందులో ఒక భాగానికి వానప్రస్థాశ్రమం అన్న పేరు పెట్టి, అడవిలో తమని తాము భాగం చేసుకున్నారు భారతీయులు. ఈ అద్భుత చింతనను గతం గూటిలోకి నెట్టడం

చెట్టును కూల్చడమంటే హత్యతో సమానం. ఒక అడవిని నిర్మూలించడమంటే ఒక జాతి మీద జరిగిన సామూహిక హాసనం కాదా! చెట్టుకు అనుభూతులుంటాయి. చెట్టుకు వ్యక్తీకరణలుంటాయి. వైరెస్ సిగ్నలింగ్, మైక్రోవేవ్ ఆప్టిక్స్ శాస్త్రవేత్త సర్ జగదీష్ చంద్రబోస్ వంటి మహా శాస్త్రవేత్త చెప్పిన అద్భుత సత్యమిది. చెట్టుకు అనుభూతులు ఉంటాయని ఆయన నిరూపించారు. లండన్ రాయల్ సొసైటీలో 1901లో ఏర్పాటు చేసిన ప్రదర్శనలో రుజువు చేశారు. జంతువులకు వలెనే మొక్కలకీ నాడీ వ్యవస్థ ఉంటుందని చెప్పారాయన. వాటికి హాని జరిగితే మౌనంగా రోదిస్తాయి కూడా. వాటిని నిర్మూలించుకోవడం అంటే మానవాళి తనను తాను నిర్మూలించుకోవడమే.

పచ్చదనం మీద కక్ష

అడవులు స్వచ్ఛమైన గాలినిస్తాయి. వాతావరణాన్ని ఆహ్లాదకరంగా మారుస్తాయి. పర్యావరణ సమతుల్యాన్ని కాపాడతాయి. ఉపాధినిస్తాయి. జీవజాలానికి ఆశ్రయమిస్తాయి. సకాలంలో వానలు కురిపిస్తాయి. భూగర్భ జలాల పరిరక్షణ, కర్షన ఉద్ధారాల తగ్గింపు, వాతావరణ మార్పుల నియంత్రణలో అడవులు విశేషమైన పాత్ర పోషిస్తాయి.

కానీ రానురాను ఆధునికత, అభివృద్ధి, ప్రజావసరాలు, పట్టణీకరణ పేరుతో విచక్షణా రహితంగా వనాల నరికివేత సాగిపోతోంది. ఇది ఏ ఒక్క దేశానికో, రాష్ట్రానికో పరిమితం కాలేదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కళ్లకు కడుతున్న దుష్పరిణామం. పచ్చదనం మీద మనిషి కక్ష కట్టినట్టే వ్యవహరిస్తున్నాడు. దీనివల్ల కలిగే అనర్గాలు విపరీతంగా ఉంటున్నాయి. వాయు కాలుష్యం పెరిగిపోతోంది. స్వచ్ఛమైన గాలి కరవవుతోంది. వన్యప్రాణులు ఆహారం కోసం వనాలు వదలి పల్లెలు, పట్టణాలకు తరలుతున్నాయి. పంటలను ధ్వంసం చేస్తున్నాయి. ప్రజలను భయపెడు తున్నాయి. దాడులు చేస్తున్నాయి. రుతుపవనాలు క్రమం తప్పవుతున్నాయి. వర్షాలకు విఘాతం కలుగుతోంది. అయితే కుంభవృష్టి, లేకపోతే అనావృష్టితో యావత్ భూ మండలం తల్లడిల్లుతోంది. విశ్వవ్యాప్తంగా అడవుల క్షీణత మానవాళి మనుగడను ముప్పులోకి నెడుతోంది. చెట్లు తరిగేకొద్దీ కరవులు, తుపాన్లు, వరదలు, వాతావరణ మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ఇవి ప్రజలకు సవాళ్లను విసురుతున్నాయి.

ఏటా నాశనమయ్యే అడవి ఎంతో తెలుసా?

ఐక్య రాజ్య సమితి అంచనా ప్రకారం ఏటా దాదాపు కోటి ఇరవై లక్షల హెక్టార్ల అటవీ విస్తీర్ణం హరించుకుపోతోంది. వనాల క్షీణత, జలవనరులతో పాటు వాతావరణ మార్పులపై, జీవనోపాధులపై ఇది తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపుతోంది. 12 నుంచి 20 శాతం వరకు కర్షన ఉద్ధారాలకు అడవుల క్షీణతే కారణం. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు 2012 నవంబరులో ఐక్యరాజ్య సమితి నడుంబిగించింది. అడవులను కాపాడాల్సిన, వాటిని విస్తరించాల్సిన అవశ్యకతను వివరించేందుకు, ప్రజల్లో అవగాహన, చైతన్యం కలిగించేందుకు ఏటా మార్చి 21న అంతర్జాతీయ అటవీ సంరక్షణ దినోత్సవాన్ని నిర్వహించాలని నిర్ణయించింది. ఆ మేరకు

‘అరణ్య’ రోదన

మార్చి 21
అంతర్జాతీయ
అటవీ సంరక్షణ దినోత్సవం

నరికాదు. ఇప్పుడు అడవులకు మనిషి చేస్తున్న చేటును ఆపాలంటే ఆ భావన ఉపయోగపడుతుందని ఆశిద్దాం. అడవిని రక్షించుకోవాలన్న నినాదం ఈ క్షణం నుంచి ప్రతి గుండె లయ కావాలి. లేదంటే రేపన్నరోజు ఆ గుండె కొట్టుకోవడం కష్టమవుతుంది. అడవి లుప్తమైతే మంచి గాలి ఉండదు. అడవి నరికితే భూమి ధ్వంసమవుతుంది. చెట్లు నరికితే పర్యావరణం నాశనమవుతుంది. వీటన్నిటికీ స్పందించేది నీ గుండె, నా గుండె, మనందరి గుండెలు. అడవిని రక్షించుకోవడం ధార్మిక విషయమే కాదు. శాస్త్రబద్ధం కూడా. కానీ వనాల మీద భారతీయులు పెంచుకున్న భావనకు వేళ్లు విజ్ఞానశాస్త్రంలో ఉన్నాయి.

2013 నుంచి ఏటా ఒక కొత్త సరికొత్త ఆలోచనతో ప్రపంచ దేశాలు ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నాయి.

కాపాడలేకపోతున్న 'కంపా'

కానీ అడవుల రక్షణ కాగితాల మీదే విస్తరిస్తున్నది. అనేక దేశాలు అంతర్జాతీయ అటవీ దినోత్సవాన్ని మొక్కుబడిగా నిర్వహిస్తుండటంతో అశించిన ఫలితాలు రావడం లేదు. పాలకులలో చిత్తశుద్ధి లేక వనాల నరికివేతకు అడ్డుకట్ట పడటం లేదు. కొత్తగా వనాల పెంపకం తూతూ మంత్రంగా సాగుతోంది. మొక్కలు నాటేందుకు వేల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చిస్తున్నామని పాలకులు గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నప్పటికీ క్షేత్రస్థాయిలో ఆ మేరకు ఫలితాలు కనపడటం లేదన్నది చేదు నిజం. జలాశయాలు, వివిధ ప్రాజెక్టులు, రహదారుల నిర్మాణం, విస్తరణ, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల నిర్మాణాలకు ఏటా పెద్దయెత్తున వనాలను వినియోగిస్తుండటంతో అవి కుచించుకుపోతున్నాయి. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్నేళ్ల క్రితం 'కంపా' పథకాన్ని తెరపైకి తీసుకువచ్చింది. కాంపన్నేటరీ అఫారెస్టేషన్ మేనేజ్మెంట్, ప్లానింగ్ అథారిటీ (ప్రత్యమ్నాయ వనీకరణ నిధి ప్రణాళిక సంఘం)కి సంక్షిప్త రూపమే 'కంపా'. కోల్పోయిన అటవీ భూమి మేరకు ప్రత్యామ్నాయంగా అడవులను పెంచడం ఈ పథకం ప్రధాన ఉద్దేశం. దీనికింద 27 రాష్ట్రాలకు కేంద్రం 2019లో రమారమి రూ. 47వేల కోట్లు మంజూరు చేసింది. ఈ నిధులను ప్రత్యామ్నాయ అటవీ పెంపకం, వన్యప్రాణుల సంరక్షణ, అడవుల్లో అగ్ని ప్రమాదాల నివారణ తదితరాలకు వెచ్చించాల్సి ఉంటుంది. అటవీ భూములను పారిశ్రామిక అవసరాలకు బదలాయిస్తే, ఆ మేరకు అడవుల పెంపకం చేపట్టాలన్న ఆలోచనతో 'కంపా' పథకం రూపుదిద్దుకుంది. పథకం లక్ష్యాలు సమున్నతమే. కానీ ఆచరణ అంతంత మాత్రం. వివిధ ప్రభుత్వ విభాగాల మధ్య సమన్వయ లోపం, కాగితాలపై లెక్కలు, క్షేత్రస్థాయిలో లోపాల కారణంగా అడవుల పెంపకం కార్యక్రమం నత్తనడకన నడుస్తోంది.

ఆవాసం కోల్పోయి....

ఈ మధ్య అడవి జంతువులు గ్రామాల మీద పడుతున్నాయి. నష్టం చేస్తున్న మాట నిజం. ఏనుగులు చేలను, తోటలను నాశనం చేస్తున్నాయి. పులులు, చిరుతపులులు గ్రామ శివార్లలో ఉండే ఆవులనీ, గేదెలనీ చంపి తింటున్నాయి. ఎలుగులు, కొండ చిలువలు ఎక్కడ బడితే అక్కడ కనిపిస్తున్నాయి. వాటి నివాసం కనుమరుగైపోతోంది. తినడానికి ఆహారం కరవైపోతోంది. అది మనిషి దుర్మార్గపు ఫలితం. వాటి తప్పు కాదు. అడవుల నరికివేత వల్ల అనేక అనర్థాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఆఖరుకు గుక్కెడు నీరూ కరవైంది. చిన్నపాటి చెరువులు, కుంటలు, కాలువలు అడుగంటిపోయాయి. వన్యప్రాణులు అడవులను వీడి జనావాసల్లోకి వస్తున్నాయి. ఇటీవల కాలంలో ఈ బెడద అధికమైంది. చిత్తూరు, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లోని అటవీ ప్రాంతాల నుంచి ఏనుగులు సమీప పంట పొలాలకు వచ్చి తింటున్నాయి. వరి, చెరకు, మామిడి తోటలు వాటికి ఆహారంగా మారుతున్నాయి. కొన్నిచోట్ల ఏనుగులు దాహార్తి తీర్చుకునేందుకు వచ్చి బావుల్లో పడిపోతున్నాయి. చిరుతలు, పులులు సైతం క్షుద్ధాధిన్ తీర్చుకునేందుకు జనావాసాలకు వచ్చి గేదెలు, ఆవులు, మేకలు, గొర్రెలను కబళించడం పరిపాటైంది. జనావాసాలకు వచ్చే వన్య ప్రాణులను బంధించడం అటవీశాఖ అధికారులకు పెద్ద సవాల్ గా మారింది.

వనాల విస్తీర్ణం తగ్గడానికి పోడు వ్యవసాయం కూడా కొంతవరకు కారణం. అభివృద్ధి పేరుతో





విచక్షణారహితంగా అడవులను ధ్వంసం చేయడం, నదీగమనాలను మళ్లించడం, నీటి వనరులను విచ్చలవిడిగా వాడటం వైపరీత్యాలకు దారితీస్తోంది. కొండలను, గుహలను తొలచి, భారీ సారంగాలను తవ్వి విద్యుత్ ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తుండటంతో ప్రకృతి సమతుల్యం దెబ్బతిని అనర్ధాలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ఇటీవలి ఉత్తరాఖండ్ వరదలకు ఇదే కారణం. అడవులు జీవ వైవిధ్యానికి మారుపేరుగా నిలుస్తాయి. ఇక్కడ అనేక రకాల జంతుజాలాలు మనుగడ సాగిస్తాయి. దాదాపు అరవై వేల చెట్ల జాతులు ఉన్నాయని అంచనా. ఈ వైవిధ్యమే మానవాళికి మేలు చేస్తుంది.

ముప్పుదు మూడు శాతం అడవి ఏది?

ఇప్పుడు ఆ వైవిధ్యాన్ని ధ్వంసం చేసుకుని ఒక మహా విపత్తుకు మానవాళి చేరువైంది. దీని గురించిన హెచ్చరికలు దశాబ్దాల క్రితమే మొదలైనాయి. కానీ దాని నుంచి రక్షించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? గత ఆరేళ్లలో దేశవ్యాప్తంగా అటవీ విస్తీర్ణంలో పెరుగుదల ఒక శాతాన్ని మించలేదు. ఇది వాస్తవం. నాలుగేళ్ల క్రితం కేంద్ర సర్కారు వెల్లడించిన వివరాల మేరకు దేశంలో మొత్తం అడవుల విస్తీర్ణం రమారమి 7,08,278 చదరపు కిలోమీటర్లు. అంటే భారతావని భౌగోళిక ప్రాంతంలో దాదాపు 21 శాతం. ఇది ఇప్పుడు 27 శాతానికి చేరిందని సర్కారీ గణాంకాలు చెబుతున్నప్పటికీ, పర్యావరణ నిపుణులు మాత్రం ఇందుకు భిన్నమైన గణాన్ని వినిపిస్తున్నారు. 2009-15 మధ్యకాలంలో దేశవ్యాప్తంగా అడవుల విస్తీర్ణం పెరుగుదల 1.29 శాతమే కావడం గమనార్హం. 1952 నాటి జాతీయ అటవీ విధానం 33 శాతం విస్తీర్ణంలో అడవులు ఉండాలని నిర్దేశిస్తుండగా అది 21 శాతాన్ని అధిగమించడం కనాకష్టంగా మారింది. ఇప్పటికీ ఈ లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడం నేటికీ ఎండమావిని తలపిస్తోంది. పారిస్ ఒప్పందం ప్రకారం 2030 నాటికి 250 కోట్ల నుంచి 300 కోట్ల టన్నుల కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ కు సమానమైన ఉద్గారాలను తగ్గించేందుకు దేశంలో అటవీ విస్తీర్ణాన్ని పెంచుతామని భారత్

2015లో పేర్కొంది. నిర్దేశిత 33 శాతం అటవీ విస్తీర్ణం లక్ష్యసాధన నేటికీ కలగానే మిగిలింది. అదే సమయంలో భారత్ కన్నా అనేక చిన్నదేశాలు స్ఫూర్తిదాయకంగా ముందుకు సాగుతుండటం గమనార్హం. పొరుగున ఉన్న చిన్న దేశం భూటాన్ లో 71 శాతం అడవులు ఉన్నాయి. అయిదు దశాబ్దాల కాలంలో దక్షిణ కొరియా అటవీ విస్తీర్ణం రెట్టింపైంది. ఇప్పుడక్కడ 64 శాతం పైగా భూభాగం వచ్చదనం సంతరించుకుంది. గతంలో 21 శాతం అడవులకే పరిమితమైన కోస్టారికాలో నేడు 52 శాతం విస్తీర్ణంలో అడవులు విస్తరించాయి. టాంజానియాలో 52 శాతానికి విస్తరించింది. మనకన్నా ఎంతో చిన్న దేశాల స్ఫూర్తిమంతమైన విజయగాధల నుంచి భారత్ నేర్చుకోవలసింది ఎంతో ఉంది.

వెలవెలబోతున్న వన మహోత్సవం

భూమి మీద దాదాపు 31 శాతం మేరకు విస్తరించిన అడవులపై దాదాపు 300 కోట్ల మంది ప్రజానీకం ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ఆధారపడి జీవిస్తోంది. వృక్ష సంపదతో పాటు జీవవైవిధ్యానికి నెలవైన అడవులు భూమిపై 80 శాతం జంతుజాలానికి, కీటక జాతులకు ఆవాసంగా ఉన్నాయి. మానవ జీవనంలో అడవుల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించిన ప్రభుత్వం తొలిరోజుల్లో ఆ దిశగా అడుగులు వేసింది. 1950లో నాటి కేంద్ర వ్యవసాయ, ఆహార శాఖమంత్రి డాక్టర్ కె.ఎం. మున్షీ వన మహోత్సవం కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. అప్పటి నుంచి ఏటా ఈ కార్యక్రమాన్ని పెద్దయెత్తున నిర్వహిస్తున్నా ఆశించిన ఫలితాలు మాత్రం సమకూరడం లేదు. నిధులు మాత్రం భారీగా ఖర్చవుతున్నాయి. పర్యావరణ మంత్రిత్వశాఖ పరిధిలోని జాతీయ అటవీ సర్వే సంస్థ 1987 నుంచి రెండేళ్లకోసారి ఉపగ్రహ ఛాయా చిత్రాల ద్వారా అడవుల పరిస్థితిని ప్రజల ముందు ఉంచుతోంది. అయితే ఈ సంస్థ లెక్కల్లో కచ్చితత్వం కొరవడిందన్న వాదన ఉంది.

తెలుగు రాష్ట్రాలలోను అంతంత మాత్రమే

తెలుగు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి అడవుల

సరిపూర్ణమైన సరై అంటే...



పరై పరిపూర్ణం కావాలంటే మూడు రకాల వనాలలో ఏదో ఒకటి ఉంటేనే సాధ్యమంటుంది వేద సంస్కృతి. అవి మహావనం, శ్రీవనం, తపోవనం. చెట్లు, వాటి సాంద్రతను బట్టి ఆ వనం ఏదో నిర్ణయించేవారు. అడవుల పరిరక్షణ ఐదుగురు పెద్దలతో కూడిన పంచాయతీ స్వీకరించేది. గ్రామానికి ఒక వనంతో పాటు, గ్రామంలోని ప్రతి ఇల్లు చిన్న వనంలా ఉండాలన్న నిబంధన ఉంది. వీటితో పాటు ప్రతి వల్లెలో ఐదు రకాల చెట్లు అనివార్యంగా ఉండాలి. పంచవటి అంటే అదే. అవి మళ్లీ పంచభూతాలకు ప్రతీకలే. అంటే ఇంటి చుట్టూ చెట్లు పెంచుకోవాలి. వరాహమిహిరుడి బృహత్సభ

పీటర్ హెల్లెబెన్ రాసిన ది హిడెన్ లైఫ్ ఆఫ్ ట్రీస్ లో ఇలాంటి విషయాలు చెప్పారు. చెట్లు తమలో తాము సమాచారం పంపుతాయి. ఆఫ్రికాలో పెరిగే గొడుగు ఆకారంలో ఉండే అకాసియస్ కు జిరాఫీలు తన ఆకులు తింటే ఇష్టం ఉండదు. అందుకే జిరాఫీ తినకుండా ఆ మొక్కలు ఆకుల్లో క్షణాలలో ఒక రకమైన విషపదార్థాన్ని స్రవించుకుంటాయి. ఈ విషయాన్ని ఆ మొక్కకు వంద గజాల పరిధిలో ఉన్న ఆ జాతి మొక్కలు గ్రహించి, అదే పనిచేస్తాయి. అందుకే మొక్కలు, చెట్లు కూడా సంఘజీవులేనని ఈ జర్మనీ శాస్త్రవేత్త అంటారు. మొక్కల సంఘ జీవనం మనుషుల సంఘ జీవనం మధ్య ఎన్నో పోలికలు ఉన్నాయి. ఏ చెట్టుకు ఆ చెట్టే అడవి కాలేదు. కాబట్టే తన జాతికి చెందిన పక్క చెట్టుకి, ఆఖరికి పోటీదారుకి కూడా అవకాశం ఉన్న చెట్టు అన్నీ అందిస్తుంది. ఆ విధంగా పర్యావరణ సమతుల్యాన్ని పరిరక్షించి వేడిమి నుంచి, ఇతర ప్రతికూలతల నుంచి వాటిని అవి రక్షించుకుంటాయని అంటారు హెల్లెబెన్. అసలు ఏ చెట్టుకు ఆ చెట్టు వేరు వేరు యూనిట్లుగా ఉండిపోతే చిరకాలం బతికే అవకాశమే ఉండదంటారాయన. అందులో విస్తృతమైన అంశాలు చాలా చెప్పారాయన.

పెంపకానికి వివిధ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నప్పటికీ ఆశించిన ఫలితాలకు ఇప్పటికీ ఆమడ దూరంలోనే ఉన్నాయి. అడవుల సంరక్షణ, వాటి విస్తీర్ణం పెంపకం ద్వారా వాతావరణ మార్పులను, నవాక్షను ఎదుర్కొనవచ్చు. ఇందుకోసం ఉద్దేశించిన 'గ్రీన్ ఇండియా' పథకం నిర్దేశించిన లక్ష్యాలకు చేరువ కాలేకపోయింది. ఈ పథకం కింద పదేళ్ల కాలంలో రూ. 60వేల కోట్లు ఖర్చు చేయాలని నిర్ణయించారు. అయితే ఆ మేరకు నిధుల కేటాయింపులు లేకపోవడంపై పార్లమెంటులో స్థాయి సంఘం ఆక్షేపణ వ్యక్తం చేసింది. ఈ సంఘం సూచనలు, సలహాలకు మన్నన కొరవడింది.

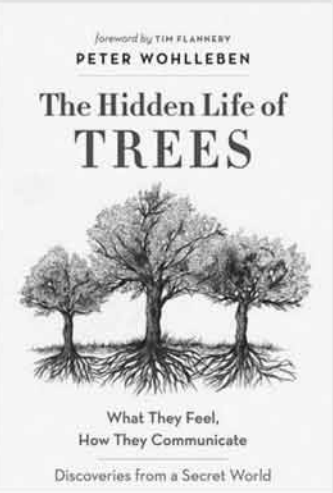
ఏపీ సర్కారు 'వనం-మనం' పేరుతో, తెలంగాణ సర్కారు హరితహారం పేరుతో ముందుకు సాగుతున్నాయి. ఈ కార్యక్రమాలను మరింత వేగవంతం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏపీ ప్రభుత్వం చేపట్టిన వివిధ కార్యక్రమాల ఫలితంగా రాష్ట్రంలో అటవీ విస్తీర్ణం కొద్దిమేరకు పెరిగింది. 2019 డిసెంబరు నాటి గణాంకాల ప్రకారం కర్ణాటకలో 1025 చదరపు కిలోమీటర్లు, ఏపీలో 990, కేరళలో 823

చదరపు కిలోమీటర్లతో మొదటి మూడు స్థానాల్లో నిలిచాయి. గత ఏడాది జూన్ లో ఆరో విదత హరితహారం కార్యక్రమానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. జంగల్ బచావో-జంగల్ బధావో (అడవులను కాపాడదాం- అడవులను విస్తరిద్దాం) కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. కోతుల బెడదను నివారించేందుకు ప్రత్యేకంగా గుర్తించిన 37 రకాల మొక్కల జాతులను అటవీ ప్రాంతాల్లో నాటాలని నిర్ణయించింది. కేవలం మొక్కలను నాటడమే కాకుండా, వాటిని కాపాడే బాధ్యతను ప్రతిఒక్కరూ చేపట్టాలని నిర్ణయించింది. రాష్ట్రంలో ఉన్న 24 శాతం అడవులను 33 శాతానికి పెంచే లక్ష్యంతో ఆరో విదత హరితహారం కార్యక్రమాన్ని పెద్దయెత్తున ప్రారంభించారు. మొత్తం 20 కోట్ల మొక్కలను నాటాలన్నది లక్ష్యం. 2015 నుంచి 2020 వరకు తెలంగాణలో 151.78 కోట్ల మొక్కలను నాటినట్లు అంచనా.

కేరళ విధానం భేష

వనాల సంరక్షణకు కేరళ సర్కారు కొత్త విధానాన్ని ప్రకటించింది. నాలుగైదు బీట్లు, రెండు

చెట్లు సంఘజీవులు



మూడు సెక్షన్లకు కలిపి ఒక అటవీ స్టేషన్ ను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ విధానం కేరళలో మంచి ఫలితాలను తెచ్చిపెట్టింది. అడవుల సంరక్షణలో ఇవి కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. వాననీటిని ఒడిసి పట్టేందుకు ప్రకృతి ప్రసాదించిన వనరులు అడవులు. వీటి ప్రభావం భూమి పైభాగం కంటే చెట్ల వేళ్లు, ఒండ్రు మట్టితో కలగలిసిన అంతర్భాగంలోనే అధికంగా ఉంటుంది. అడవులు వాననీటిని నేలపై మట్టి పొరల ద్వారా సంగ్రహించి భూగర్భ జలాల అభివృద్ధికి దోహద పడతాయి. ఈ భూగర్భ జలాలను అవసరమైనప్పుడు తాగు, సాగునీటి అవసరాలకు వినియోగించుకోవచ్చు.

అటవీ శాఖలో ఉద్యోగాల ఖాళీలను భర్తీ చేయక పోవడం, అడవుల్లో తరచూ ఏర్పడే కార్చిచ్పులను అరికట్టలేకపోవడం వల్ల భూమిపై ఒండ్రు తగ్గిపోతుంది. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు అడవుల్లో కందకాలను తవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది. అటవీ భూముల ఆక్రమణ, చెట్ల నరికివేతను నివారించాలి. కేవలం మొక్కలను నాటడంతోనే సరిపెట్టకుండా వాటిని బతికించడంపై శ్రద్ధ చూపడం తప్పనిసరి. మొక్కలను నాటి, వాటిని కాపాడే విద్యార్థులకు మార్కుల పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టాలి. నాటిన మొక్కలను జియో ట్యాగింగ్ చేసి సంరంక్షించడం అవసరం. వనాలను సంరక్షించడం, వాటిని విస్తరించడంలో కొందరు వ్యక్తులు, సంస్థలు చేస్తున్న ప్రయత్నాలు అభినందనీయం. ఒకపక్క వనాల నరికివేతను అడ్డుకుంటూ, మరోపక్క వనాల విస్తీర్ణం పెంపుదలకు ప్రతిఒక్కరూ పాటుపడాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇది ఏ ఒక్కరి బాధ్యతే కాదు. సమష్టి బాధ్యత. మొక్కల పెంపకం ద్వారా పరోక్షంగా ముందుతరాల వారికి మేలు చేస్తున్నామన్న విషయాన్ని గ్రహించాలి. మన పిల్లలకు సంపద ఇవ్వకున్నా మంచి పర్యావరణాన్ని అందించాల్సిన బాధ్యత ఉంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

(క్రీ.శ. 700) చెట్టుకీ, చెరువుకీ ఉన్న బంధం గురించి ప్రస్తావించింది. చెరువుల నిర్మాణం ఎలా ఉండాలి, వాటి గట్టున ఏ ఏ చెట్లు ఉండాలి కూడా తెలియచేశాడాయన. మర్రి, మామిడి, తాటి వంటి చెట్లు ఉండాలట. అశోక చక్రవర్తి పదునాలుగు ప్రముఖ శాసనాలలో రెండోది రోడ్లపక్క చెట్లు నాటడం, ఖాళీ జాగాలలో పళ్లచెట్లు నాటడం అనివార్యం చేశాడని చెబుతుంది. భారతవర్షంలో మొక్కకూ మతానికి బంధం కలవడంలో గొప్ప ఆశయమే ఉంది. ఔషధీ లక్షణాలు ఉన్న కొన్ని చెట్లనీ, మొక్కలనీ దైవంతో సమంగా చూడమని చెబుతారు. రావి చెట్టుకు అలాంటి మర్యాద కనిపిస్తుంది. ఉపనిషత్తులు, గీత కూడా ఆ వృక్షాన్ని గౌరవించమని చెబుతాయి.సింధు నాగరికతలో కూడా అశ్వత్థ వృక్షాన్ని పూజించడం కనిపిస్తుంది. చాతుర్యాన దీక్షలో ఉండగా (నాలుగు మాసాలు, జూలై నుంచి అక్టోబర్) చెట్లను పూజిస్తారు. అప్పుడు వాటి మీద దేవతలు నివసిస్తారని ప్రతీతి. అవసరమైతేనే చెట్లు కొడతారు. కొట్టడానికి ముందు ఆ వృక్షాన్ని క్షమాపణలు కోరే కొన్ని మంత్రాలు కూడా పఠిస్తారు. ఇక తులసి మొక్కను ప్రతి పెరడులోని నాటుకుని హిందువులంతా పూజిస్తారు. నక్షత్ర వనాలు మరొక అంశం. అంటే ఏ నక్షత్రంలో వుట్టిన వారు ఆ నక్షత్రానికి సంబంధించిన చెట్టును రక్షిస్తూ ఉండాలి.

ఆడవుల అభివృద్ధికి ఎనిమిదో దశకంలో అసోమ్‌కు చెందిన జాదవ్ పయోంగ్ చేసిన సేవలు ప్రశంసనీయం. పట్టుదలగా పనిచేసిన ఆయన ఏకంగా దాదాపు 1300 ఎకరాల అడవిని నూతనంగా సృష్టించారు. ఇది వాస్తవం. ఆయన సేవలను గుర్తించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం 2015లో జాదవ్‌ను పద్మశ్రీ పురస్కారంతో సత్కరించింది. నాటి రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ నుంచి ఈ గౌరవాన్ని పొందారు. 2012లో జేఎన్టీయూ ఆయనను ఫారెస్ట్ మ్యాన్ ఆఫ్ ఇండియా బిరుదుతో సత్కరించింది. ప్రతి విద్యార్థి ఏటా కనీసం రెండు మొక్కలైనా నాటాలని, వాటి సంరక్షణలో క్రియాశీల భాగస్వామి కావాలని ఆయన సూచించారు. దీనివల్ల భావిపౌరుల్లో పర్యావరణంపై అవగాహన, చైతన్యం కలుగుతుందన్నది ఆయన భావన.

ఫారెస్ట్ మ్యాన్ ఆఫ్ ఇండియా



తెలుగువాడు చెట్ల రామయ్య

ఖిమ్మం జిల్లా రెడ్డిపల్లికి చెందిన దరిపల్లి రామయ్య దాదాపు కోటి మొక్కలను నాటి చరిత్ర సృష్టించారు. ఆయన సేవలను గుర్తించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం రామయ్యను 'పద్మశ్రీ' పురస్కారంతో సత్కరించింది. 2017లో నాటి రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ నుంచి పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. మొక్కల పెంపకంలో మమేకం కావడంతో ఆయన వనజీవి రామయ్యగా, చెట్ల రామయ్యగా గుర్తింపు పొందారు.

కేరళకు చెందిన పర్యావరణ ప్రేమికుడైన కె.బిను మనుషుల్లాగే మొక్కలకు కూడా వ్యాధులు, జబ్బులు సోకుతాయని వాటిని నివారించేందుకు తగిన చికిత్స చేస్తే అవి మళ్లీ మాములు స్థితికి వస్తాయని చెప్పి అందరినీ ఆశ్చర్యపరిచారు. దీనిని ఆచరణలో చూపించారు. కొట్టాయం జిల్లాలోని ఓ దేవాలయంలో గల 150 ఏళ్ల నాటి చెట్టు పిడుగుపాటుకు గురై కొంతభాగం కాలిపోయింది. తన చికిత్సతో దానికి ప్రాణం పోశారు బిను. బిను ముందుగా చెట్టు కాలిన భాగాన్ని శుభ్రం చేశారు. ఆవుపాలు, పేద, ఎండుగడ్డి, మట్టి, నెయ్యి, తేనె, అరటిపండు, చెదపుట్టల బురద మిశ్రమం తయారు చేశారు. దాన్ని దెబ్బతిన్న చెట్టు భాగంలో రాశారు. దాన్ని కాటన్ వస్త్రంతో కప్పి ఉంచారు. రోజూ పాలు, నీళ్లతో కాటన్ బ్యాండ్‌జిని తడిపారు. ఆరు నెలల్లో ఆ చెట్టు కాలిన భాగం మాసింది. చివరకు పచ్చగా చిగురించింది. ఈ ప్రయత్నం, ప్రయోగం స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచింది. అప్పటినుంచి ఆ ప్రాంత ప్రజలు బిను సేవలను పొందున్నారు.

వృక్ష వైద్యుడు కేరళ బిను





యుద్ధం చేసేందుకు సైనిక బలగాలు కావాలి. సరిహద్దుల్లో భారీగా సైన్యాన్ని మోహరించాలి. యుద్ధ విమానాలు, ట్యాంకర్లు, క్షిపణులను తరలించాలి. కానీ ఇప్పుడు యుద్ధం తీరు మారింది.. అదే సైబర్ దాడి.. ఇటీవల భారత్ పై చైనా ప్రయోగించిన అస్త్రం ఇదే. భారత్ పవర్ గ్రీడ్ మీద రహస్యంగా దాడి చేసి భారీ నష్టం కలిగించింది. ఇది ఒక శాంపిల్ మాత్రమేన పరోక్షంగా హెచ్చరించింది. సరిహద్దుల్లో దురాక్రమణకు ప్రయత్నించి భారత సైనికుల చేతిలో భంగపడ్డ డ్రాగన్ డార్క్ గేమ్ ద్వారా ప్రతీకారం తీర్చుకుంది. చైనా విషయంలో మనం మరింత అప్రమత్తంగా ఉండాలన్న అవసరాన్ని ఇది సూచిస్తుంది.

జూన్ 20, 2020 గల్వాన్

భారత భూభాగంలోనికి చైనా సైనికులు చొరబడ్డారు. మన సైన్యం వారిని దీటుగా ఎదుర్కొంది. ఈ ఘర్షణలో కల్బుల్ సంతోష్ బాబు సహా 20 మంది భారత జవానులు వీర మరణం పొందారు. చైనా వైపు దాదాపు 40 మంది వరకూ మరణించినట్లు స్పష్టమైనా సంఖ్యను చెప్పకుండా

డ్రాగన్ దొంగదెబ్బ..

దాచిపెట్టింది. భారత సైనికుల సత్తా తెలిసి చైనా తాత్కాలికంగా తోక ముడిచింది.

అక్టోబర్ 12, 2020 ముంబై

గల్వాన్ లోయ నుంచి 2400 కి.మీ. దూరంలోని భారత ఆర్థిక రాజధాని ముంబైలో ఒక్కసారిగా భారీ విద్యుత్ కోత. 50 లక్షల ఇళ్లు, ఆఫీసులలో విద్యుత్ సరఫరా ఆగిపోయింది. రైళ్లు నిలిచిపోయాయి. 12 గంటలపాటు కరెంటు లేక పనులన్నీ ఆగిపోయాయి. ఆర్థికంగా తీవ్ర నష్టం వాటిల్లింది. అసలేం జరిగిందో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. ముంబై చరిత్రలోనే అది చీకటిరోజు.

నాలుగు నెలల తేడాలో జరిగిన ఈ రెండు ఘటనలు.. చూస్తే ఒకదానితో మరొకదానికి సంబంధం కనిపించదు. ఎందుకంటే ఒకటి సైనికుల మధ్య పోరాటం, రెండోది విద్యుత్ కి అంతరాయం. కానీ ఈ రెండు ఘటనలకు సంబంధం ఉందని బయటపడింది. ఈ కుట్ర మెనుక ఉన్నది చైనా. న్యూయార్క్ టైమ్స్ పత్రిక ప్రచురించిన వార్త ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సంచలన సృష్టించింది.

బయటపడిన సైబర్ కుట్ర

ముంబైలో విద్యుత్ అంతరాయానికి, సరిహద్దు ఘర్షణకు సంబంధం ఉందని అమెరికాలోని మసాచుసెట్స్ కు చెందిన 'రికార్డెడ్ ఫ్యూచర్' అనే సంస్థ బయటపెట్టింది. భారత పవర్ గ్రీడ్ పై చైనా సైబర్ నేరగాళ్లు గురిపెట్టారని, సరిహద్దులో భారత్ వెనక్కి తగ్గకపోతే దేశమంతా అంధకారంలోకి వెళ్తుందని

ముంబయిలో విద్యుత్ నిలిపివేయడం ద్వారా చైనా హెచ్చరించినదని సదరు సంస్థ తెలిపింది.

చైనా ప్రభుత్వంతో సంబంధాలున్న రెడ్ ఎకో గ్రూప్ భారత్ లోని ఎన్టీపీసీ సహా ఐదు ప్రైవేట్ లోడ్ డిస్ ప్యాచ్ సెంటర్లు, విద్యుత్ సంస్థల కంప్యూటర్ నెట్ వర్క్ లను లక్ష్యంగా చేసుకుందని 'రికార్డెడ్ ఫ్యూచర్' వెల్లడించింది. విద్యుత్ ఉత్పత్తి, సరఫరా సంస్థల్లోని ఐపీ అడ్రెస్ లపై హ్యాకర్లు దాడి చేసినట్లు తెలిపింది. విద్యుత్ రంగానికి చెందిన 12 సంస్థల్లోని 21 ఐపీ అడ్రెస్ లను టార్గెట్ చేసింది. వీటి ఇన్ ఫ్రా సిస్టమ్స్ లోకి ఒక కోడ్ ను చొప్పించింది. ఆ కోడ్ యాక్టివేట్ కాగానే, ఆ గ్రీడ్ అంతా ఆగిపోయింది. చైనా సైబర్ దాడులపై గత ఏడాది ప్రారంభంలోనే రికార్డెడ్ ఫ్యూచర్ హెచ్చరించింది. గల్వాన్ లో భారత దూకుడుకు కొంటర్ గానే ఈ సైబర్ ఎటాక్స్ జరిగాయని ఆ సంస్థ అంచనా వేస్తోంది.

సౌత్ చైనా మార్నింగ్ పోస్ట్ అనే పత్రిక తాజా



క్రాంతిదేవ్ మిథు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కథనం ప్రకారం.. అంతర్జాతీయ వేదికపై చైనా దొంగ వాదనను సమర్థించే లాయర్లు కరువయ్యారట. మంచి లాయర్లను చూడాలంటూ అధ్యక్షుడు జిన్ పింగ్ ఆదేశించారన్నది ఈ కథనం చెబుతోంది. సరిహద్దు గొడవల్లో ఒక అడుగు ముందుకు, మరో అడుగు వెనక్కి వేస్తోంది డ్రాగన్. అందుకే గల్యాన్ లో మనకు కొంత ఊరట కనిపిస్తోంది. సరిహద్దు వివాదానికి తెరదించేలా ఇటీవల భారత్, చైనా కీలక ఒప్పందం చేసుకున్న విషయం తెలిసిందే. ఇందులో భాగంగానే పాంగాంగ్ సరస్సు వద్ద రెండు దేశాలు బలగాలను ఉపసంహరించాయి. ఇలాంటి సమయంలో ఈ విషయం వెలుగులోకి రావడం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది.

ప్రపంచాన్ని భయపెడతన్న కరోనా మహమ్మారి చైనా సృష్టే అన్నది బహిరంగ రహస్యం. 2020లో యావత్ ప్రపంచం కొవిడ్ 19 వైరస్ ద్వారా దారుణంగా దెబ్బతిన్నది. కానీ దీనికి కారణమైన చైనా మాత్రం ఆర్థికంగా, సైనికంగా బలోపేతం కావడం ద్వారా ప్రపంచంపై పట్టు సాధించేందుకు పావులు కదిపింది. ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో గిల్లికజ్జాలు మొదలు పెట్టింది. భారత సరిహద్దుల్లో గల్యాన్ ఘర్షణతో మొదలుపెట్టిన ఆటను ముంబై వవర్ కట్ ద్వారా కొనసాగించింది.

చైనా సైబర్ దాడులు ఇంతటితో ఆగకపోవచ్చని భారత సైబర్ నిపుణులు భావిస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల్లోని విద్యుత్ వ్యవస్థల్లోకి చొరబడవచ్చని, భారత రక్షణ, నౌకా, రైల్వే వ్యవస్థలపై కూడా దాడి చేసే ప్రమాదం ఉందని, దేశంలోని బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలు, కార్పొరేట్ ఆసుపత్రుల వ్యవస్థలకు కూడా ముప్పు పొంచి ఉందని హెచ్చరిస్తున్నారు.

చైనా పరికరాలతో జాగ్రత్త!

వాస్తవానికి గల్యాన్ ఘర్షణ జరిగిన తర్వాత కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ మంత్రి ఆర్.కె. సింగ్ మాట్లాడుతూ.. చైనాలో తయారయ్యే విద్యుత్ పరికరాల్లో మాలివేర్ ఉందేమో అన్న అంశంపై తనిఖీలు ముమ్మరం చేస్తామని తెలిపారు. ఆయన



ఈ విషయం చెప్పిన కొన్ని నెలలకే ముంబయిలో గ్రిడ్ విఫలం కావడం గమనార్హం. విద్యుత్తు, టెలికాం రంగంలో కీలక వనరుల కోసం మనదేశం దిగుమతులపైనే ఆధారపడాల్సి వస్తోంది. ఇందులో ఎక్కువగా చైనా పరికరాలనే వినియోగిస్తున్నారు. భారత్ లో వినియోగించే రూటర్లు అత్యధికం అక్కడి నుంచే వస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ఇవే చైనా హ్యాకర్లకు లక్ష్యంగా మారుతున్నాయి. భారత బ్యాంకింగ్ వెబ్ సైట్లు, డేటా రిపోజిటర్లు తరచూ డ్రాగన్ హ్యాకర్ల దాడికి గురవుతూనే ఉన్నాయి. భారత్ పై చైనా సైబర్ దాడి చేయడం ఇదే తొలిసారి కాదు. 2012లో సైబర్ దాడి కారణంగా నేషనల్ వవర్ గ్రిడ్ లో సమస్యలు తలెత్తాయి. ఈ ఘటన తర్వాత భారత్ కొన్ని కీలక నిర్ణయాలు తీసుకుంది. భారత విద్యుత్ రంగంలో చైనా పరికరాలను పూర్తిగా నిషేధించాలని 2015లో ఇండియన్ ఎలక్ట్రానిక్స్ అండ్ ఎలక్ట్రికల్ మానుఫ్యాక్చరర్స్ అసోసియేషన్ కోరింది.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం అప్రమత్తం..

భారత్ మీద చైనా హ్యాకర్ల దాడి వెలుగులోకి వచ్చిన సమయంలో మరో వార్త అశ్చర్యానికి గురి

చేసింది. ముంబై వవర్ గ్రిడ్ తరహాలోనే తెలంగాణలోని విద్యుత్ శాఖ వెబ్ సైట్ ను హ్యాక్ చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. దీంతో తెలంగాణ విద్యుత్ శాఖకు కంప్యూటర్ ఎమర్జెన్సీ సిస్టమ్ హెచ్చరిక వచ్చింది. చైనాకు చెందిన కొందరు హ్యాకర్లు తెలంగాణ స్టేట్ లోడ్ డిస్పాచ్ సెంటర్, తెలంగాణ ట్రాన్స్ కో సర్క్యుల్స్ చేరుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలిపింది. అవసరమైన అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుని లాక్ ఇన్ సర్క్యుల్స్, కంట్రోల్ ఫంక్షన్స్ గమనిస్తూ ఉండాలని సూచించింది. దీంతో విద్యుత్ శాఖ అప్రమత్తమైంది. వెబ్ సైట్ లో ఉన్న అందరి యూజర్ ఐడీలు, పాస్ వర్డ్లు మార్చేసింది.

భారత విద్యుత్ సరఫరా వ్యవస్థల మీదే కాదు.. నౌకాశ్రయాల మీద కూడా చైనా సైబర్ కన్నుపడింది. చైనా ప్రభుత్వం ఆధీనంలో పనిచేసే 'రెడ్ ఎకో' హ్యాకర్లు ఈ విషయంలో చురుగ్గా వ్యవహరిస్తున్నారని రికార్డెడ్ ఫ్యూచర్ చెబుతోంది. చైనా హ్యాకర్లు భారత్ లోని ఒక నౌకాశ్రయానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరిస్తున్నారని ఆ సంస్థ చీఫ్ ఆఫ్ ఫీల్డ్ ఆఫీసర్ స్టూవర్ట్ సాల్మాన్ చెప్పారు. రెండు నౌకాశ్రయాలు సహా, వది సంస్థలపై హ్యాకర్లు గురిపెట్టినట్లు ఫిబ్రవరి పదో తేదీన గుర్తించామని చెప్పారు. ఫిబ్రవరి 28 నాటికి కూడా కొన్ని సంస్థల్లోకి సమాచారం వెళ్తుండడాన్ని గమనించామని తెలిపారు.

సీరం, భారత్ బయోటెక్ పై గురి

ప్రపంచానికి తక్కువ ధరకు నాణ్యమైన కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ ను సరఫరా చేస్తున్న భారత్ మీద తాజాగా చైనాకు కన్ను కుట్టింది. వ్యాక్సిన్ ను తయారుచేస్తున్న రెండు దిగ్గజం కంపెనీల ఐటీ వ్యవస్థలపై చైనా హ్యాకర్లు గురి పెట్టినట్లు సైబర్ ఇంటెలిజెన్స్ సంస్థ సైఫిర్లా తెలిపింది. స్టోన్ పాండా అని పిలిచే చైనా హ్యాకింగ్ గ్రూప్ ఎపిటి 10 భారత్ బయోటెక్, సీరం ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్ఐఐ)కు

అగ్రరాజ్యం ఆరోపణలు..

చైనాకు సైబర్ దాడుల ఆరోపణలు కొత్త కాదని చెబుతోంది అమెరికా.. తమ దేశంలోని ఐదు ప్రైవేటు కంపెనీలు, ఒక కార్మిక సంస్థకు సంబంధించిన అంతర్గత పత్రాలు, వ్యాపార రహస్యాలను చైనా అల్టి అధికారులు దొంగిలించారని 2014లో అమెరికా ఆరోపించింది. చైనా ప్రభుత్వం చేసిన గూడచర్యం, డేటా చోరీ అమెరికా భవిష్యత్తుకు దీర్ఘకాలిక ముప్పుగా నాటి అమెరికా నిఘా ఏజెన్సీ ఎఫ్ బిఐ డైరెక్టర్ అన్నారు. అమెరికా విదేశాంగశాఖ గత ఏడాది జులైలో హ్యూస్టన్, టెక్సాస్ లోని చైనా కాన్సులేట్ ను మూసివేసింది. చైనా తమ మేధోసంపత్తిని చోరీ చేస్తోందని అగ్రరాజ్యం ఆరోపించింది. అమెరికాతోపాటు ఆస్ట్రేలియా, వియత్నాం, తైవాన్ లాంటి దేశాలపైన కూడా చైనా సైబర్ దాడులు జరిగినట్లు ఆరోపించాయి.

సంబంధించిన ఐటీ మౌలిక సదుపాయాలు, సప్లయ్ చైన్ సాఫ్ట్వేర్లలోని మూలాలను మాలవేరిని జొప్పించడం ద్వారా తెలుసుకుందని సదరు సంస్థ వెల్లడించింది. ఈ రెండు ఫార్మా సంస్థలకు సంబంధించిన పూర్తి డేటాను స్వాధీనం చేసుకుని.. ఆయా భారతీయ ఔషధ సంస్థల పోటీ ప్రయోజనాన్ని పొందటమే చైనా హ్యాకర్ల ప్రధాన లక్ష్యం అని సైఫిర్మా చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కుమార్ రితేష్ అన్నారు. అనేక దేశాలకు ఆస్ట్రేలియా వ్యాక్సిన్ ను సరఫరా చేస్తున్న ఎసిఐఐ ఎపిటి 10 క్షుణ్ణంగా పర్యవేక్షిస్తోంది. త్వరలోనే ఈ సంస్థ పెద్ద మొత్తంలో నోవావాక్స్ షాట్లను ప్రారంభించనున్న నేపథ్యంలో వారికి ఇదే ప్రధాన లక్ష్యం అని ఆయన తెలిపారు. సీరం ఇనిస్టిట్యూట్ విషయంలో, వారు పలు బలహీనమైన వెబ్ సర్వర్లను కనుగొన్నారు. అవి కచ్చితంగా హాని కలిగించే వెబ్ సర్వర్లని కనిపెట్టినట్లు రితేష్ పేర్కొన్నారు. చైనీస్ హ్యాకర్లు పెద్ద కుట్రకు ప్రణాళికను రచిస్తున్నారని తెలిపారు.

ప్రపంచంలోనే దిగజ ఫార్మా కంపెనీల్లో ఒకటైన డాక్టర్ రెడ్డిస్ పైనా సైబర్ నేరగాళ్ల కన్ను పడింది. కంపెనీకి చెందిన ఐటీ విభాగాలపై సైబర్ దాడి జరిగింది. ఈ విషయాన్ని సంస్థ స్టాక్ ఎక్స్చేంజీ ఫైలింగ్లో వెల్లడించింది. తమ సంస్థకు చెందిన ఐటీ విభాగాలపై సైబర్ దాడిని గుర్తించినట్లు డాక్టర్ రెడ్డిస్ పేర్కొంది. ఈ నేపథ్యంలో అవసరమైన నివారణ చర్యల్లో భాగంగా అన్ని డేటా సెంటర్లను ప్రత్యేకంగా ఉంచి, పర్యవేక్షిస్తున్నట్లు తెలిపింది. అయితే, ఈ సైబర్ దాడి ఎవరు, ఎక్కడి నుంచి చేశారనే వివరాలను మాత్రం డాక్టర్ రెడ్డిస్ వెల్లడించ లేదు. కరోనా వ్యాక్సిన్ అభివృద్ధిలో డాక్టర్ రెడ్డిస్ కీలకంగా వ్యవహరిస్తోంది. రష్యా అభివృద్ధి చేసిన స్పూత్నిక్-వి వ్యాక్సిన్ క్లినికల్ ట్రయల్స్ ను భారత్ లో నిర్వహించడంతోపాటు వ్యాక్సిన్ ను ఇక్కడ సరఫరా చేసేందుకు ఆర్డీఐఎఫ్ తో డాక్టర్ రెడ్డిస్ ఒప్పందం చేసుకున్న విషయం తెలిసిందే. క్లినికల్ ట్రయల్స్ కోసం ఈ మధ్యే భారత నియంత్రణ సంస్థల నుంచి కూడా అనుమతి పొందింది. ఈ సమయంలో సంస్థ ఐటీ విభాగాలపై సైబర్ దాడి ఘటన ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది.

సైన్యం సర్వదా సిద్ధం: బిపిన్ రావత్

ప్రపంచంలో ఏ దేశ సైన్యం ఎదుర్కొని సవాళ్లను భారత సైన్యం ఎదుర్కొంటుందని త్రివిధ దళాధిపతి (చీఫ్ ఆఫ్ డిఫెన్స్ స్టాఫ్) జనరల్ బిపిన్ రావత్ అన్నారు. తాజా పరిణామాలపై ఎప్పటికప్పుడు అధ్యయనం చేయడంతో పాటు చైనా, పాకిస్తాన్ల నుంచి పెరుగుతున్న ముప్పును ఎదుర్కొనేందుకు భారత సైన్యం సంసిద్ధంగా ఉండాలని సూచించారు. 'భారత సైన్యం ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లు-అత్యవసర చర్యలు' అనే అంశంపై ఇటీవల సికింద్రాబాద్ లోని కాలేజ్

2018లో మనదేశానికి చెందిన 17,560 వెబ్ సైట్స్ మీద దాడులు జరిగాయి. 2019లో 24,768.. 2020లో 26,121 వెబ్ సైట్స్ మీద సైబర్ ఎటాక్స్ ను గుర్తించిన నట్లు కేంద్రం పార్లమెంటుకు తెలిపింది. గత ఏడాది జూన్ 20 నుంచి 24 వరకు, అంటే 5 రోజుల్లో బ్యాంకింగ్, ఐటీ సంస్థలను చైనా టార్గెట్ చేసింది. ఈ రెండు రంగాలపై 40,300 ఎటాక్స్ చేయడానికి చైనా హ్యాకర్లు ప్రయత్నించారని మహారాష్ట్ర సైబర్ వింగ్ స్పెషల్ ఐజి యశస్వి యాదవ్ చెప్పారు.

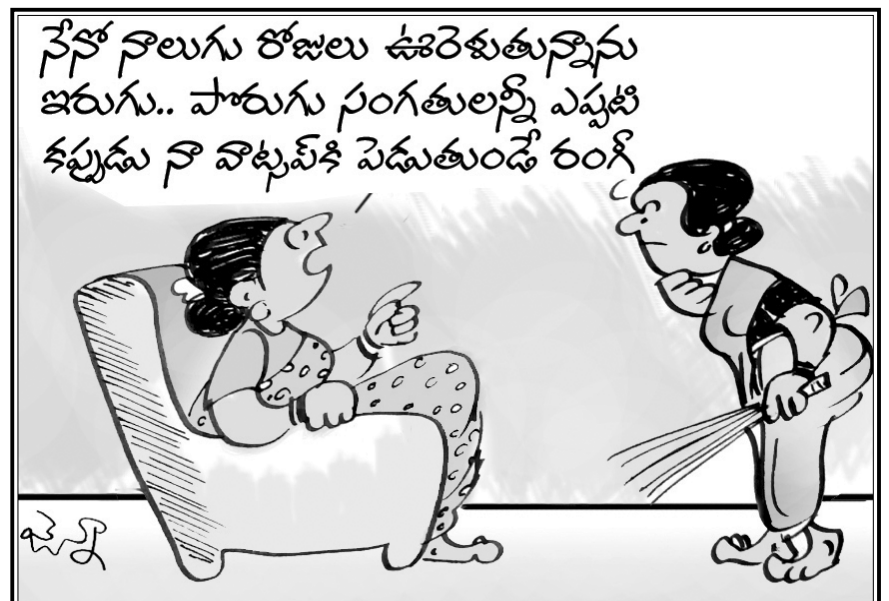
ఆఫ్ డిఫెన్స్ మేనేజిమెంట్ (సీడీఎం) ఏర్పాటు చేసిన వెబినార్ లో రావత్ పాల్గొన్నారు. హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంతంలో చైనా తన ఆధిపత్యాన్ని కొనసాగించేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తుంది. ఈ నేపథ్యంలో చైనా, పాకిస్తాన్ల నుంచి ఉత్పన్నమయ్యే సైనిక టెదిరింపులు, ముప్పులను ఎదుర్కొనేందుకు మనం సిద్ధంగా ఉండాలని బిపిన్ రావత్ స్పష్టం చేశారు.

భారత సైన్యం ప్రస్తుతం తీవ్ర భద్రతా, సవాళ్లతో కూడిన వాతావరణాన్ని ఎదుర్కొంటోందని రావత్ పేర్కొన్నారు. జాతీయ భద్రతా వ్యూహాలు, రక్షణశాఖ వ్యూహాత్మక మార్గదర్శకాలు, రక్షణశాఖలో నిర్మాణాత్మక సంస్కరణలను మరోసారి నిర్వచించు కోవాలని స్పష్టంచేశారు. 20వ శతాబ్దంలో సమాచార విప్లవం, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరిగిన నేపథ్యంలో యుద్ధ స్వభావం పూర్తిగా మారిపోయిందని త్రివిధ దళాధిపతి అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ సమయంలో ఇదివరకెన్నడూ లేని విధంగా కొత్త సాధనాలు, వ్యూహాలను ఉపయోగించుకోవచ్చని సూచించారు. ఇలాంటి సమయంలో దేశ అవసరాలకు అనుగుణంగా రక్షణ వ్యూహాలను మార్చుకోవాల్సిన అవసరాన్ని జనరల్ బిపిన్ రావత్ గుర్తుచేశారు.

భారత వెబ్ సైట్స్ మీద సైబర్ దాడులు క్రమంగా పెరుగుతున్నట్లు గణాంకాలు చెబుతున్నాయి.

ఇండియన్ కంప్యూటర్ ఎమర్జెన్సీ రెస్పాన్స్ టీమ్ ఈ వివరాలు వెల్లడించింది. 2018లో మనదేశానికి చెందిన 17,560 వెబ్ సైట్స్ మీద దాడులు జరిగాయి. 2019లో 24,768.. 2020లో 26,121 వెబ్ సైట్స్ మీద సైబర్ ఎటాక్స్ ను గుర్తించిన నట్లు కేంద్రం పార్లమెంటుకు తెలిపింది. గత ఏడాది జూన్ 20 నుంచి 24 వరకు, అంటే 5 రోజుల్లో బ్యాంకింగ్, ఐటీ సంస్థలను చైనా టార్గెట్ చేసింది. ఈ రెండు రంగాలపై 40,300 ఎటాక్స్ చేయడానికి చైనా హ్యాకర్లు ప్రయత్నించారని మహారాష్ట్ర సైబర్ వింగ్ స్పెషల్ ఐజి యశస్వి యాదవ్ చెప్పారు. కానీ ఇవన్నీ విఫలం అయ్యాయి. నక్సలైట్లు చైనాను మనం తక్కువ అంచనా వేయడానికి వీలేదు. మన సైబర్ వ్యవస్థను పటిష్టం చేసుకోవాలి.

దివంగత మాజీ ప్రధాని అటల్ బిహారీ వాజపేయి ఇచ్చిన నినాదం జై విజ్ఞాన్. ప్రధాని నరేంద్రమోదీ కూడా దీన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. జై జవాన్ అంటూ మనం సైనిక వ్యవస్థను పటిష్టం చేసుకుంటున్నాం. అలాగే జై విజ్ఞాన్ అంటూ సైబర్ టెక్నాలజీని మరింత పటిష్టం చేసుకోవాలి. సరిహద్దుల్లో చైనా యుద్ధాన్ని తిప్పికొట్టడం భారత్ కు ఎంత ముఖ్యమో, మనదేశంలోని సైబర్ వ్యవస్థలను కూడా చొరబాట్ల నుంచి కాపాడుకోవడం అంతే ముఖ్యం.



నిర్మల్ జిల్లాలోని భైంసా తాజాగా వార్తల్లో నిలిచింది. జనవరి 12, 2020న జరిగిన మత ఘర్షణ ఇంకా మరచిపోక ముందే మరొకసారి ఆ పట్టణం పేరు పతాక శీర్షికలకు ఎక్కింది. సిగ్గుపడాల్సిన సంఘటనలు చోటు చేసుకున్నందుకు మళ్లీ వార్తల్లో ప్రధానంగా నిలిచింది. మత సామరస్యాన్ని నెలకొల్పాలన్న మంచి ఆశయంతో పోలీసులు ఆ 'రెండు వర్గాల' అంటూ ఆ చిదంబర రహస్యాన్ని దాచి పెట్టాలని విఫలయత్నం చేస్తున్నా, ఆ వర్గాలు ఏవో జనానికి తెలియనిది కాదు. దాదాపు పదమూడు మాసాల క్రితం సంక్రాంతికి ముందు జరిగిన విధ్వంసమే, అదే తీరులో మళ్లీ చెలరేగింది. అప్పుడు కోర్పా గల్లీలో సైలెన్సర్లు లేని ద్వితీయ వాహనాలతో రగడ ఆరంభమైతే, ఇప్పుడు జాల్కీకర్ లేన్లో అచ్చంగా అదే దృశ్యం మార్చి 7, ఆదివారం రాత్రి పునరావృతమై అరాచకానికి తెర లేపింది.

ఈ పరిణామం అంతర్దీనంగా శత్రుత్వం నిపురుగట్టిన నిప్పులా ఇంకా కొనసాగుతూనే ఉందన్న విషయాన్ని గుర్తు చేసింది. సాటి మనిషిని, మరో మనిషి, తమవర్గం కానందుకు రక్తం కళ్లుజూసే సంస్కృతి ఇంకా సజీవంగానే ఉందని చాటిచెప్పింది. సర్ది చెప్పేందుకు, ఈ చెడు సంస్కృతిని నివారించేందుకు ప్రయత్నిస్తే ఎవరినీ వదలరన్న భయంకర సత్యానికి కూడా మరోసారి నిదర్శనంగా నిలిచింది. పోలీసులు, మీడియా ప్రతినిధులు, సామాన్య జనం

ఎవరూ తమకు లెక్క కాదని సంకేతాలిచ్చింది. పలువురు ప్రాణాపాయ స్థితిలో కొట్టుమిట్టాడేలా చేసింది. కొందరి మస్తిష్కాల్లో ముసుగేసుకున్న వికృత క్రీడను మరోసారి బట్టబయలు చేసింది.

భైంసా పేరు వింటేనే ఘర్షణలు గుర్తొస్తాయి. ఎందుకంటే గడచిన మూడు దశాబ్దాలుగా అక్కడ అదే పరిస్థితి. ఒకవైపు జాతీయ స్ఫూర్తి ప్రదాత శివాజీ మహాజ్ఞ్ కటౌట్, మరొక పక్క టిప్పు సుల్తాన్ కటౌట్ అక్కడ దర్శనమిచ్చేవి. భైంసా అల్లర్లను తలుచుకుంటే 'రెండు వర్గాల' పోరు మదిలో మెదులుతుంది. గొడవలు, ఘర్షణలు, దాడులు, ప్రతిదాడులు తొలుత మీడియాలో పతాక శీర్షికల్లో వస్తాయి. తర్వాత సద్దుమణుగుతాయి. జరిగిన నష్టం, అల్లర్ల తీవ్రత బయటి ప్రపంచానికి ఆలస్యంగా తెలుస్తుంది. దీనికి అధికార యంత్రాంగం, పోలీసు యంత్రాంగం తమవంతు పాత్రను నిర్వర్తిస్తాయి. ఈ వర్గపోరు గురించి బయటకు తెలిస్తే ఇతర ప్రాంతాలకు గనక



ఇది మజ్లీస్ నిర్వాకమే.. బండి సంజయ్,

ఇళ్లల్లో చొరబడి బీభత్సం సృష్టించారు. మహిళలతో దురుసుగా ప్రవర్తించారు. వారు నిలదీసే సరికి వారి ప్రార్థనా స్థలాల్లోకి వెళ్లి రాళ్లు రువ్వారు. రోడ్ల మీద కనిపించినవారిని చితకబాదారు. స్థానికుడు దేవారెడ్డిని కత్తులతో పొడిచారు. ప్రస్తుతం ఆయన హైదరాబాద్లోని ఓ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. రాజ్ న్యూస్ రిపోర్టర్ వినోద్ పైసా దాడి

భైంసా బీభత్సానికి ఆ

విస్తరిస్తే అరికట్టడం అసంభవంగా మారుతుందన్న ఉద్దేశంతో మీడియాలో వార్తలు, దృశ్యాలు రాకుండా కట్టడి చేయాలన్న వస్తుంది. ఈ ఆలోచన ఆహ్వానించ దగినదే అయినా, అప్పటికే జరిగే తప్పుడు ప్రచారంతో బాధిత వర్గమే నిందితులుగా ఆరోపణలు ఎదుర్కోవాల్సిన పరిస్థితులు తలెత్తుతున్నాయి. ఇది కూడా విపరీణమాలకు కారణమవుతోంది.

తరచూ భైంసాలో ఇలాంటి అపశ్రుతులు చోటు చేసుకోవడం, దాడులు జరుగుతూనే ఉండటం పరిపాటిగా మారింది. అప్పుడప్పుడూ ఏదో ఓ కారణంతో, చిన్న చిన్న విషయాలకే గొడవ పడటం,

జరిగింది.

భైంసా తాజా అల్లర్లను తెలంగాణ బీజేపీ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ ఖండించారు. ముగ్గురు రిపోర్టర్లు, పోలీసులు, బీజేపీ కార్యకర్తలు గాయ పడటంపై దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. రిపోర్టర్లపై, పోలీసులపై దాడి చేస్తారా అని ప్రశ్నించారు. అది భైంసానా, పాకిస్తానా అని మండిపడ్డారు. పోలీసులు వెంటనే అల్లర్లను ఆపాలని కోరారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక వర్గానికి కొమ్ము కాయడం వల్లనే భైంసాలో తరుచుగా అల్లర్లు జరుగుతున్నాయని ఆయన విమర్శించారు. ఈ అల్లర్లకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలని బండి సంజయ్ డిమాండ్ చేశారు. దాడిలో గాయపడి, హైదరాబాద్లోని యశోద ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న వారిని బీజేపీ ఎంపీలు సోయం బాపూరావు, ధర్మపురి అర్వింద్ పరామర్శించారు. అయితే అదే రోజు రాత్రి వీరిని పోలీసులు అరెస్ట్ చేయడం గమనార్హం. తరువాత బీజేపీ ఓబీసీ మోర్చా జాతీయ నాయకుడు డాక్టర్ లక్ష్మణ్ కూడా వెళ్లి బాధితులను పరామర్శించారు. స్థానిక మజ్లీస్ నాయకుడు తాజా అల్లర్లకు కారణమని అర్పింద్ మీడియా ముందు ఆరోపించారు. కొన్నేళ్లుగా అక్కడ ఉద్రిక్తతలు ఉన్నప్పటికీ పరిష్కారం చేయక పోవడంలో టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం, పోలీస్ యాంత్రాంగం దారుణంగా విఫలమైనాయని విమర్శించారు. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం, మజ్లీస్ పార్టీల ఒత్తిడి పోలీసులపై తీవ్రంగా ఉందని కూడా అన్నారు. భైంసా అంశాన్ని రాజకీయ పార్టీలు మత



వాళ్లు మేమూ... భైంసాలో ఒక వర్గ నివాసం



డి.అర్వింద్, డా. లక్ష్మణ్, సోయం బాపూరావు

కల్లోలంగా చిత్రించరాదని కూడా ఆయన విజ్ఞప్తి చేశారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం, న్యాయవ్యవస్థ ఈ అల్లర్లకు కారణమైన వారి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించాలని కోరుతున్నానని కాంగ్రెస్ నాయకుడు వి. హనుమంతరావు అన్నారు.

ఔంసా పట్టణంలో చెలరేగిన అల్లర్లపై కేంద్ర హోం శాఖ మంత్రి అమిత్ షా ఆరా తీశారంటేనే దాని తీవ్రత తెలియడం లేదా? హోంశాఖ సహాయమంత్రి కిషన్ రెడ్డికి ఫోన్ చేసి వివరాలు వాకబు చేశారు. ఔంసాలో పరిస్థితులను బట్టి అక్కడ శాంతియుత వాతావరణం నెలకొల్పవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఆ

ంతమెప్పుడు?

బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే. దాడులు, అల్లర్ల సంస్కృతిని అరికట్టాలి. ప్రభుత్వంతో పాటు సామాజిక సంస్థలు కూడా ఈ దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఉద్రిక్తత తరువాత హిందువులు నిర్వహిస్తున్న కూరగాయల దుకాణాలు ఆగ్నికి అహతయ్యాయి. రెండు ఆటోలు, 15 ద్విచక్ర వాహనాలు, ఒక కారుకు కూడా నిప్పు పెట్టారు. ఫిర్యాదులో పేర్కొన్న ఏ ఒక్కరినీ అరెస్ట్ చేయలేదు. కంటితుడుపు చర్యగా ఏడుగురు ముస్లింలను మాత్రం అరెస్ట్ చేశారు. ఏ తప్పు చేయకపోయినా ఇరవై మంది హిందువులను అరెస్ట్ చేశారు. ఔంసాలో ప్రస్తుతం 144 సెక్షన్ అమల్లో ఉంది.

ఒక పథకం ప్రకారమే, పాత మూసలోనే అల్లర్లు ఆరంభమయినాయి. రాత్రి 8 గంటల ప్రాంతంలో జరిగిన గొడవ 'రెండు వర్గాల' మధ్య అల్లర్లకు దారితీసింది. జుల్ఫీకర్ గల్లీ, కుభీరు రహదారి, గణేశ్ నగర్, మేదరిగల్లితోపాటు బస్తాండు ప్రాంతాల్లో ఘర్షణ వాతావరణం చోటుచేసుకుంది. చిన్నారులు, మహిళలు, వృద్ధులతో పాటు ఓ ఎస్సై, కానిస్టేబుల్, ముగ్గురు ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ప్రతినిధులు గాయపడినవారిలో ఉన్నట్లు ఇప్పటికీ వెలువడిన వార్తల వల్ల తెలిసింది. ఘర్షణ నేపథ్యంలో ఔంసా పట్టణంలో పోలీసు బలగాలను భారీగా మోహరించారు. నిర్మల్ ఇంఛార్జి ఎస్సీ విష్ణు వారియర్ పర్యవేక్షణలో అదనపు బలగాలను నిర్మల్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల నుండి భారీగా ఔంసాకు తరలించారు.

నిరుదీ జనవరి ఘటనే కాకుండా, కరోనా లాక్డౌన్ సమయంలోను ఒకసారి ఉద్రిక్తతలు పెరిగాయి. కానీ జనవరి ఘటన చిన్నదేమీ కాదు. ఆ అల్లర్లలో భారీ నష్టం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఆ అంచనాలు రూపొందించింది. రెవెన్యూ అధికారులు ఔంసాలో పర్యటించి సవ్యాప్తి అంచనా వేసి నివేదిక తయారుచేశారు. ఆ అల్లర్లలో 11 ఇళ్లు పూర్తిగా, 23 పాక్షికంగా ధ్వంసం అయినట్లు, మొత్తం రూ.3.93 కోట్ల నష్టం జరిగినట్లు రెవెన్యూ అధికారులు నిర్ధారించారు. ఈ నివేదికను జిల్లా కలెక్టర్ కు కూడా సమర్పించారు. అధికారిక లెక్కల కంటే నష్టం ఎక్కువేనని నాటి అల్లర్ల దృశ్యాలు, బాధితుల ఆవేదనలు స్పష్టమిస్తున్నాయి. బాధితులకు సేవాభారతి, వీహెచ్ఎస్, భజరంగ్ దళ్ వంటి సంస్థలు అండగా నిలిచాయి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్



జాగృతి చందా
రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి
ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా ప్రత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-
(రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-
(రూ.3000/-లకు బదులుగా రూ.2800/-లు)

తగ్గింపు కలదు.
రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్ తో పాటు
చందా కోడ్ ను కూడా తప్పక రాయాలి,



1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550/-
కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8242>
లింక్ ని ఉపయోగించండి



5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.2800/-
కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8309>
లింక్ ని ఉపయోగించండి

ఈ అవకాశం 2021 మార్చి 31 వరకు మాత్రమే.
(2020 జనవరి 1 నుండి 2021 మార్చి 31 మధ్యకాలంలో చందా పూర్తవుతున్న వారికి మాత్రమే ఈ తగ్గింపు కలదు.)

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,
5 సం.ల చందా కట్టేవారికి
రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాచీ క్రింది లింక్ లను ఉపయోగించండి.



1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>



5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013
పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిస్థితి ఎందుకు దినదిన ప్రవర్తమానంగా దిగజారి, దౌర్భాగ్య స్థితికి చేరుకుంటోందని అడిగితే.. సమాధానం చెప్పగలిగేవారు ఇద్దరే ఇద్దరున్నారు. ఒకరు ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి అయితే; మరొకరు మాజీ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు. చంద్రబాబుని ఈ ప్రశ్న అడిగితే.. ఆయన జగన్మోహన్ రెడ్డి కారణంగానే రాష్ట్రం ఇంతటి అధ్వాన్న స్థితికి చేరిందని సమాధానం చెబుతారు. అదే ప్రశ్న జగన్మోహన్ రెడ్డిని అడిగితే.. ఆయన కూడా అంతే. అరసెకనులో అరవయ్యో వంతు సమయం అయినా వృధా చేయకుండా చంద్రబాబు వంక వేలేత్తి చూపిస్తారు. నాలుగువేళ్లు ఆయన వైపు చూపుతాయనుకోండి, అది వేరే విషయం.

మరి ఇద్దరిలో ఎవరు చెప్పింది నిజం అంటే.. ఇద్దరు చెప్పిందీ నిజమే. ఈ విషయం వరకు ఇద్దరూ నిజమే చెబుతున్నారు. అందులో అనుమానం లేదు. రాష్ట్రాన్ని అప్పుల పాల్వేయడంలో ఇద్దరూ శక్తివంచన లేకుండా శ్రమించారు, శ్రమిస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ఇద్దరి సామర్థ్యం గురించి కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) తాజా నివేదిక చాలా విషయాలను చక్కగా వివరించింది. ఆ నివేదిక ప్రకారం రాష్ట్రం

ఇద్దరి పంథా ఒక్కటే..



చెందవలసిన విషయం.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హద్దులు దాటి అప్పులు చేస్తోందని కాగ్ చేసిన ఈ వ్యాఖ్యలు ఎవరినైనా ఆందోళనకు గురి చేశాయో లేదో కానీ రాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రి బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ రెడ్డిని మాత్రం కాసింత కూడా కదిపించలేకపోయాయి. ఆయన చాలా ధీమాగా ఉన్నారు. 'అవును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంచనాలకు మించి అప్పులు చేసింది. అది నిజం. ఇందులో

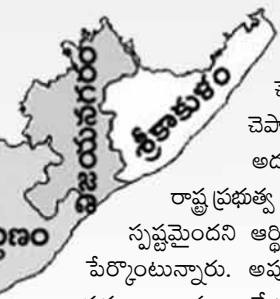
దాపరికం లేదు' అని ఆయన కుండబద్దలు కొట్టారు. అంతేకాదు, ప్రజలకోసం సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేయడం కోసం అప్పులు చేయక తప్పలేదని బుగ్గన అంగీకరించారు. 'ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. 48,290 కోట్లు అప్పులు చేయాలన్నది బడ్జెట్లో చూపించిన అంచనా. కానీ.. ఇప్పటికే రూ. 73వేల కోట్ల అప్పులు తీసుకొచ్చాం. సంక్షేమ కోసమే అప్పులు చేశాం. ఇందులో ఎలాంటి దాపరికం లేదు. ప్రభుత్వానికి వేరే మార్గం లేదు' అని బుగ్గన అసలు రహస్యాన్ని బయటపెట్టారు. అంటే, ప్రభుత్వానికి అప్పులు తప్ప మరో ఆదాయ మార్గం లేదని ఆర్థికమంత్రి సత్యాన్ని బయటపెట్టారు. సంక్షేమం పేరిట సాగుతున్న అనుత్పాదక వ్యయాన్ని తగ్గించుకునే ఆలోచన కూడా ప్రభుత్వానికి లేదని ఆయన మాటల ద్వారానే తెలుస్తోంది. అంతేకాదు, సంక్షేమ పథకాల వలన ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరిగి ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరిగిందని జీఎస్టీ పనుల్లో దేశంలోనే రాష్ట్రం రెండో స్థానంలో నిలిచిందని బుగ్గన వెల్లడించారు. కొవిడ్ కాలంలోను, రాష్ట్రంలో మద్యంపై వచ్చే ఆదాయం ఏమాత్రం తగ్గలేదని, ప్రభుత్వం మద్యం ధరలు పెంచడంతో ఆదాయం పెరిగిందని మంత్రి వివరించారు. అంటే, సంక్షేమ పథకాల పేరిట పంచుతున్న సొమ్ము మద్యం

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం మొదటి పది నెలలలో చేసిన అప్పు బడ్జెట్ అంచనాలను అధిగమించింది. బడ్జెట్ అంచనాలలో చూపిన అప్పు పద్దు రూ. 48,295 కోట్లు. వాస్తవంలో చేసిన అప్పు రూ. 73,913 కోట్లు. అంటే, అంచనా కంటే ఏకంగా 153 శాతం ఎక్కువ అప్పులు చేసింది. ఇది కూడా సంవత్సరం మొత్తానికి కాదు, డిసెంబర్ వరకు చేసిన అప్పులను మాత్రమే కాగ్ లెక్కకట్టింది. మిగిలిన మూడు మాసాల్లో ఎంత చేసిందో లెక్కలు తేలవలసి ఉంది. అప్పులతో పాటుగా రెవెన్యూ లోటు పెరిగిపోతోందని, ఇది 300 శాతం అధికమని కాగ్ ఆందోళన వ్యక్తంచేసింది. బడ్జెట్లో రెవెన్యూ లోటు అంచనా రూ. 18,434 కోట్లు ఉండగా.. వాస్తవ లోటు రూ.

54,046 కోట్లు ఉందని కాగ్ నివేదిక పేర్కొంది. రెవెన్యూ రాబడి పెరిగినా సంక్షేమ కార్యక్రమాలతో అప్పుల ఊబిలో రాష్ట్రం చిక్కుకుందని కాగ్ నివేదిక పేర్కొంది.

నిజానికి ఇది రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవహారాలను చక్కలైదు తున్నవారు ఆందోళన





మార్గంలో ఖజానాకు చేరుతోంది ఆయన చెప్పకనే చెప్పారు.

అదలా ఉంటే బుగ్గన మాటల్లో

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆలోచనా ధోరణి మరింతగా

స్పష్టమైందని ఆర్థిక, రాజకీయ విశ్లేషకులు పేర్కొంటున్నారు. అప్పులు చేసి మరీ సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేయడం, మద్యం అమ్మకాల ద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడం ఈ రెండు విపరీత ధోరణులు బుగ్గన మాటల్లో వ్యక్తమయ్యాయని ఆర్థికరంగ నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అలాగే, అప్పులు చేయడమే కానీ ఆదాయాన్ని పెంచుకునే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం లేదని తెలుస్తోంది. రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్న అప్పులను తీర్చే మార్గం ఏదైనా ఉందా అని అడిగితే 'ఆ ఒక్కటి అడక్కు!' అన్నట్లుగా అమాత్యుల సమాధానం ఉందని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు.

నిజానికి ఇప్పటికే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రుణ పరిమితిని అధిగమించింది. కొవిడ్ కారణంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర రుణ పరిమితిని రెండు శాతం పెంచడం వలన ఇంకా అప్పులు పుడుతున్నాయి కానీ.. లేదంటే రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దివాలా తీసేదని నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఒకప్పుడు వైఎస్సార్ సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి అవసరమయితే అప్పులు చేయడమే కాదు, బిచ్చమైన ఎత్తుతాం, ఇంకా అవసరం అనుకుంటే దొంగతనాలైనా చేస్తామని నిండు శాసనసభలో చెప్పారు. ఇప్పుడు బుగ్గన భాష్యం కూడా అదే అర్థాన్ని స్ఫురింపజేస్తోంది. అయితే, వైఎస్ సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కోసం అప్పులు చేస్తానంటే.. జగన్ ఓట్ల లక్ష్యంగా సంక్షేమ పథకాల కోసం అప్పులు చేస్తామని సగర్వంగా చెప్పుకుంటున్నారు.

కాగ్ నివేదికను పరిశీలిస్తే.. జగన్మోహన్రెడ్డి ప్రభుత్వం గడచిన పందొమ్మిది నెలల కాలంలో రూ.1.5 లక్షల కోట్లు అప్పు చేసింది. ఇదే పరిస్థితి మన్మండు కొనసాగితే వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.35 కోట్లు కేవలం వడ్డీకే చెల్లించవలసి వస్తుంది. మరోవైపు రుణదాతల తలుపులు కూడా త్వరలోనే మూసుకుపోవడం ఖాయంగా కనిపిస్తోంది. ఇక ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా

ప్రజల మీద పన్నుల భారం కూడా పెరుగుతూనే ఉంది. జగన్ ప్రభుత్వం ఇంతవరకు వేసిన పన్నులభారం రూ. 75 వేల కోట్లు. ఇందుకు మద్యం ధరల పెంపు, పెట్రోల్, డీజిల్పై విధించే వ్యాట్ వంటి పరోక్ష భారం అదనం.

అయితే, ఇందుకు జగన్మోహన్రెడ్డి పందొమ్మిది నెలల పాలనే కారణమా అంటే? కాదు, చంద్రబాబునాయుడు ఐదేళ్ల పాలనలోనూ అప్పులే ఆధారంగా పరిపాలన సాగింది. ఈ విషయం కూడా కాగ్ కళ్ళకు కట్టింది. 'చంద్రన్న' ప్రభుత్వం కూడా 'జగన్' తీరునే చేసిన అప్పుల్లో సింహభాగం 'సంక్షేమ' పద్ధతిలోనే కలిపేసింది. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత, 2014లో విభజిత ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తొలి సంవత్సరంలో రూ. 21 వేల 481 కోట్లు అప్పు చేసింది. అందులో మూడోవంతు రూ.7,265 కోట్లు మాత్రమే ఆస్తుల కల్పన, ఇతర ఉత్పాదక రంగాల్లో ఖర్చు చేసింది. మిగిలిన మొత్తం ఎటు పోయిందో, ఏవైందో కూడా పక్కాగా చూపలేకపోయిందని కాగ్ నివేదికలే పేర్కొన్నాయి. ఈ పరిస్థితి ఆ ఒక్క సంవత్సరం మాత్రమే కాదు, ఐదేళ్లా అదే కథ నడిచింది. మరుసటి సంవత్సరం 2015-16లో రూ. 22 వేల 375 కోట్లు, 2016-17 సంవత్సరంలో రూ.30,769 కోట్లు, 2017-18లో రూ.28,203 కోట్లు, 2018-19లో రూ.38,112 కోట్లు అప్పు చేసింది. ఇలా ప్రతి ఏడాది అప్పులు పెంచుకుంటూపోయిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అందులో సింహభాగం అనుత్పాదక రంగంలోనే ఖర్చుచేసింది. ఇప్పుడు జగన్ కూడా అదే బాటలో మరింత వేగంగా అడుగులు వేస్తున్నారు.

అదలా ఉంటే.. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో ఆ రెండు పార్టీలు, ఆ ఇద్దరు

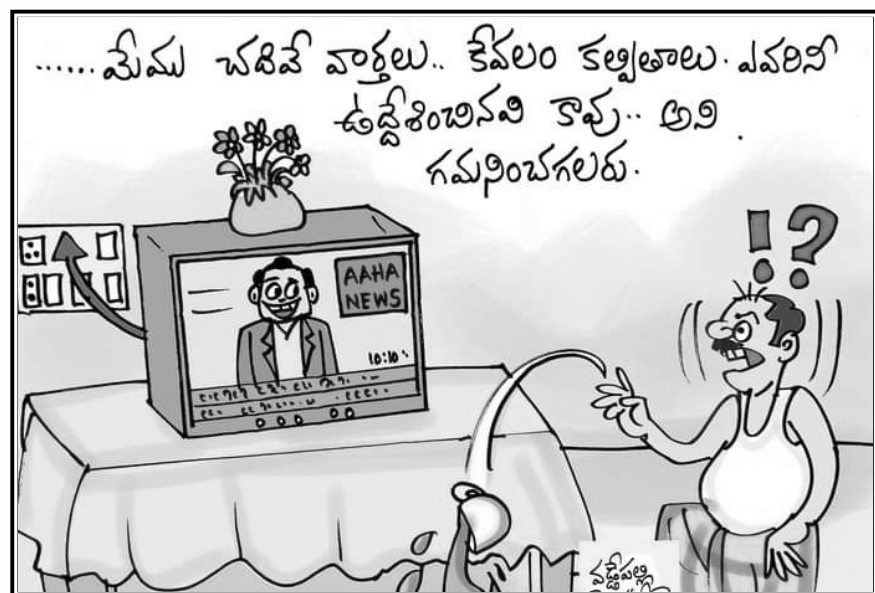


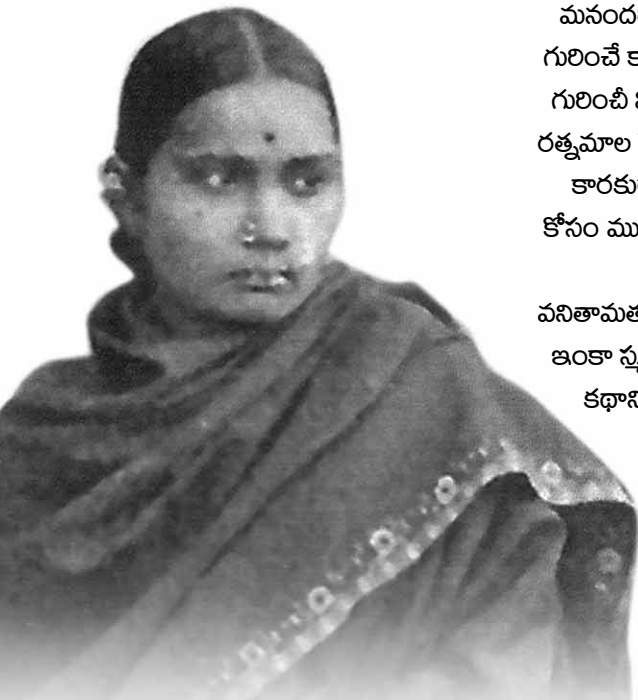
నాయకులు మరో విషయంలోనూ ఒకరితో ఒకరు పోటీ వడుతున్నారు. రాజకీయ నభ్యతా, సంస్కారాలను దిగజారుస్తున్నారు. చంద్రబాబు.. ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డిని రాష్ట్రానికి వట్టిన 'శని' అని అనేవరకు వెళ్లారు. చంద్రబాబుపై వైసీపీ నాయకులు అదే స్థాయి దూషణలకు దిగుతున్నారు. ఇలా ఓవైపు రాష్ట్రాన్ని అప్పుల ఆంధ్రప్రదేశ్గా దిగజారుస్తూ.. మరోవైపు రాజకీయ సభ్యతను ఆఖరి మెట్టుకు చేర్చారు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ప్రజలు, మేధావులు ఎలా స్పందిస్తారో వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. ఇప్పుడు బంతి వారి కోర్టులోనే ఉంది. ★



రాజనాల బాలకృష్ణ

సీనియర్ జర్నలిస్ట్





భండారు అచ్చమాంబ
(1874-1905)

విద్యావంతులంటే ఎవరు? చదవటం, రాయడం వచ్చినవారు మాత్రమే కాదు. చక్కటి పుస్తకాల సారాంశాన్ని గుప్పిటపట్టి ఇతరులందరి ముందూ ఉంచేవారే విద్యాధికులు. ఆ చదువుతో బుద్ధి వికసిస్తుంది, వికాసం సులభసాధ్యమవుతుంది.. అని తన గ్రంథాల్లోని ఒక పాత్రతో అనిపించారు అచ్చమాంబ. ఇల్లాల చదువు ఇంటితో పాటు సమాజమంతటికీ వెలుగునిస్తుందన్న సాధికారత ఆమెది. 1874లో జన్మించి 30 ఏళ్ల వయసులోనే (1905) అస్తమించిన ఆ మాననీయ జీవితంలోని ప్రతి సందర్భమూ ఫలితాల రీత్యా ఘనమే. తనకు తానే కృషి సాగించి తెలుగు, హిందీలలోనే కాక ఆంగ్ల, గుజరాతీ భాషల్లోనూ ప్రావీణ్యం గడించారు. ఉన్న ప్రాంతం మచిలీపట్నంలో తొలిగా మహిళా సమాజం స్థాపించి, మిగిలినచోట్లా పర్యటించి, మరెన్నో సంఘాలను విస్తరించారు. నా అంటూ ఒక్కరైనా కానరాని బాలలను అక్కున చేర్చుకుని, అన్నీ తానై చదువులు చెప్పించి, సమాజ ప్రయోజకులను చేశారు. సంకల్పం ఉంటే సాధించలేనిది ఉండదని, మనో ధైర్యం ఉండాలే కానీ ఎన్ని ఆటంకాలు ఎదురైనా ఏమీ చేయలేవని చాటారు.

వాస్తవికత... క్రియాశీలత

ధన త్రయోదశి పేరుతో రాసిన కథ హిందూ సుందరి పత్రికలో 1902లో ముద్రితమైంది. ఇందులో నాయకురాలు విజయలక్ష్మమ్మ, ఊరు బొంబాయి. భర్త వస్త్ర దుకాణంలో ఉద్యోగి. అసలే

మనందరికీ బాగా తెలిసిన తరిగొండ వెంగమాంబ, మొల్ల, రుద్రమదేవి, ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి గురించే కాదు... అంతగా తెలియని వీరమతి, దుర్గావతి, భగవతీదేవి, వడ్డీసి, రూపమంజరి గురించి వివరంగా తెలియజెప్పిన మహా రచయిత్రి భండారు అచ్చమాంబ. అబలా సచ్చరిత్ర రత్నమాల పేరిట ఒకటి రెండూ కాదు- ముచ్చటగా మూడు భాగాల పుస్తకావిష్కరణల మూల కారకురాలు, కారణ చరిత్ర ఆమె. శతాబ్ద కాలానికి ముందే సమకాలీన సమాజ పరివర్తన కోసం ముందడుగు వేసిన ఆదర్శ నారీమణి, స్త్రీ విద్య ఎన్ని అడ్డుతాలు సృష్టిస్తుందో అలనాడే నిరూపించిన సినలైన యోధ. ప్రాచీనం మొదలు ఆధునికం వరకు భారతీయ పనితామతల్లుల సమాచారమంతటినీ విపులీకరించిన ఆ మహనీయును ఎంత తలచుకున్నా, ఇంకా స్మరించుకోవాల్సింది ఎంతో మిగిలే ఉంటుంది. మరీ విశేషించి, ఇప్పటి అత్యాధునిక కథానికా ప్రక్రియకు అప్పుడే అక్షరార్పణ చేసిన ధన్యురాలిగా తాను ఎప్పటికీ మననీయ.

సమరభీర

కష్టాల్లో మగ్గుతున్న కుటుంబం. దీపావళి వేళ కనీసం దీపాలైనా వెలిగించలేక పోయానని వ్యధ చెందుతుంది. సంతానానికి టపాసులు కొనివ్వలేని దుస్థితిని తలచుకుని కన్నీళ్ల వర్షంతమవుతుంది. ఈలోగా పెనిమిటి వెంకటరత్నాన్ని తోటి ఉద్యోగస్థుడు ప్రలోభపెడతాడు. అక్కడి ఇనప్పెట్టె నుంచి కాజేడ్డాం అని చెప్పినా, అతడు తటపటాయస్తాడు. సంగతి కనిపెట్టిన ఇల్లాల దులపరించి, దొంగతనం చేసి తెచ్చే డబ్బు వద్దనే వద్దంటుంది. షావులోని పెద్ద గుమస్తా ఇచ్చిన నోటును తిరిగి పంపించేస్తుంది. ఇదంతా పరీక్ష కోసమేనని వెల్లడించిన యజమాని... సిబ్బంది నీతిని కొనియాడి జీతం మొత్తం పెంచడమే కథాసారం. జన సంస్కరణ, తరుణీ స్వాతంత్ర్యం, స్త్రీ ఆత్మ గౌరవం- ఈ మూడింటి చుట్టూనే రచయిత్రి వ్యాసంగం సంపూర్ణిగా పరిభ్రమించింది. రచించిన కావ్యాల శీర్షికలే (స్త్రీ విద్య, గుణవతియగు స్త్రీ వంటివి) ఉదాహరణలు. స్త్రీ ఎంత బాగా చదువుకుంటే అంత తెలివిగా సంసార నావను నడిపిస్తుందని కథాత్మకంగా రాశారించులో. ఇవన్నీ వట్టవట్టి మరీ చదివించేస్తాయి.

సంప్రదాయ, లభ్యుదయాల జోడి

తాను ఉన్న ప్రదేశాల్లోని (తెలుగు రాష్ట్రాలు, ఛత్తీస్ గఢ్) స్థితిగతులను; సందర్శించిన ఊళ్ల (హైదరాబాద్, రాజమహేంద్రవరం, బిలాస్ పూర్) జనజీవిత రీతులను అచ్చమాంబ రచనల్లో పొందు పరిచారు. రాతలతోనే కాదు-మాటలతో కూడా జాగృత సాధనకు పరితపించారు. అంటే రచనా పటిమకు ప్రసంగ చాతుర్యం, అంతకుమించిన కార్యాచరణ శీలత జత చేరాయన్న మాట. కలం, కాలి బలం కలగలిసి అచ్చమాంబను వీరనారిని చేసి-

సాంఘిక పరివర్తనోద్యమ ధంకాను మారు మోగించాయి. సృజించిన పాత్రలు, వాటితో కథను నడిపించిన తీరుతెన్నులు అపార ప్రతిభా ప్రదర్శకాలు. అంతకంటే కూడా తోటి పడతుల ఉపాధి అవకాశాల పెంపుదలకు తను ఉన్నంతకాలమూ పాటుపడ్డారు. ఆనాడు ప్లేగు వ్యాధి రక్తాని విషకోరల్లో చిక్కిన పిల్లలను దగ్గరకు తీసుకుని సేవ చేసి, ఆఖరికి అదే బాధలోనే ఆ కారణంగానే తనువు చాలించారంటే- అచ్చ మాంబ ఏమిటన్నది స్ఫుటమవుతుంది. జీవితకాలం మూడు పదులే అయినా.. అంతకు కొన్ని రెట్లు సాహిత్యం, సేవ. ఏది రాసినా నవీన భావాలు, ఏం మాట్లాడినా శక్తిసామర్థ్యాలు, చేసిన అన్ని పనులూ శాశ్వత ఖ్యాతి కారకాలు. 'తెలుగుతల్లి గౌరవ శిఖరమ్ముల తేజో రేఖలు మెరిసినవో, తెలుగురాణి రతనాల మోళిపై దివ్యాశీస్సులు కురిసినవో' అన్నప్పుడు తటాలున స్ఫురించే రూపం తప్పనిసరిగా ఆమెదే.

సమాజ సేవ భాండాగారం

మరో రచనలో-భార్యను ఉద్దేశించి భర్త ఏమంటాడో ఆ కథాశిల్పి సంభాషణలోనే యథాతథంగా చూద్దాం.

'ప్రస్తుతము పురుషులకంటెను స్త్రీలు విశేష జ్ఞానసంపన్నులగుట యధిక యావశ్యము. ఏలన నికముందు పుట్టబోవువారి నున్నత పదవికి తెచ్చుట



జంధ్యాల శేరత్ బాబు
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

వీడని నీడ

ఆమెకు గుజరాతీ సహా హిందీ, మరాఠీ, సంస్కృత భాషలు అలవద్యాయంటే-ఆయా ప్రాంతాల్లో కొంతకాలం ఉండటమే కారణం. మహిళా సమస్యలపై కలం, గళమెత్తారంటే కొన్నేళ్లపాటు భర్త తోద్వాటే మూలం. శతకం సైతం రూపొందించారంటే, బహుముఖ ప్రతిభే తార్కాణం. విఖ్యాత లలనల చరితలను ఇతర భాషల నుంచి సేకరించి, అనువాదాలనూ జత చేర్చిన భండారు తల్లి... తన లక్ష్యం పరిపూర్తి కాకుండానే ఈ లోకాన్ని వీడివెళ్లారంటే మటుకు అది అందరి దురదృష్టం. మృత్యువు ఆమెను భౌతిక ప్రపంచం నుంచి వేరు చేసినా, అతివల-బాలల మనో మందిరాల నుంచి ఎన్నటికీ విడదీయలేదు.

ధన్యవాద సహితాభివందనం

విదుషీమణి ఊటుకూరి లక్ష్మీకాంతమ్మ దృష్టిలో- స్త్రీల విస్తృత చరిత్ర రచనా రంగాన ప్రథమ గౌరవం అందుకోవాల్సినవారు అచ్చమాంబ. స్వయంకృషితో శాస్త్రాలు, సంస్కృత కావ్యాలు, మరెన్నింటినో అవగతం చేసుకున్న మహా పండిత ఆమె. ఆమెది వందేళ్ల దూరదృష్టి, పాత్రలతో చేసినవన్నీ సహజ సృష్టి. సచ్చరిత్ర రత్నమాలను తన పత్రికలో ముద్రించిన కందుకూరి వీరేశలింగం... అచ్చమాంబ నుంచి పత్రం అందుకున్నారు. అందులో 'కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనం' అన్నారామె. అవే పదార్థాలు తెలుగుతో పాటు సహా భాషల నుంచి కూడా ఆమెకు పూర్తిగా వర్తిస్తాయి. "వివిధ రూప విద్యోన్నతి విశిష్టమై వెలయగవలె /వైద్య, విద్య జనసేవా భావమ్ము వహింపగవలె /సుకరములై ప్రమాణములు సుఖంకరములై మనవలె/ కలవారల కలిమి బలిమి నలుపురకై నిలువగవలె" అనే కవి వాక్యను భండారు అంతరంగానికీ మనం సమన్వయించవచ్చు! ★

తాను ఉన్న ప్రదేశాల్లోని (తెలుగు రాష్ట్రాలు, ఛత్తీస్ గఢ్) స్థితిగతులను; సందర్శించిన ఊళ్ల (హైదరాబాద్, రాజమహేంద్రవరం, జలాస్ పూర్) జనజీవిత లీతులను అచ్చమాంబ రచనల్లో పొందు పరిచారు. రాతలతోనే కాదు-మాటలతో కూడా జాగృత సాధనకు పరితపించారు. అంటే రచనా పటిమకు ప్రసంగ చాతుర్యం, అంతకుమించిన కార్యాచరణ శీలత జత చేరాయన్న మాట. కలం, కాలి బలం కలగలిసి అచ్చమాంబను వీరనారిని చేసి- సాంఘిక పరివర్తనోద్యమ ఢంకాను మారు మోగించాయి. సృజించిన పాత్రలు, వాటితో కథను నడిపించిన తీరుతెన్నులు అపార ప్రతిభా ప్రదర్శకాలు.

స్త్రీల యధీనములోనిదై యున్నది'. ఇదే పంథాలో మరికొన్ని వాక్యాలు ఇవి...

'స్త్రీలలో నత్యంత శౌర్యధైర్యవంతులును, అసామాన్య విద్యావిభూషితులనూ బూర్జుముండిర నియు, నిపుడున్నారనియూ స్థాపించుట నా మొదటి యుద్దేశము'

'స్త్రీ విద్యా స్వాతంత్ర్యముల వలన దేశమునకు లాభమే గాని నష్టముం గలుగనేరదు. స్త్రీ విద్య యత్యంతావశ్యకంబనియు సోదాహరణ పూర్వకముగా నిరూపించుట నా ద్వితీయోద్దేశము'

'పురుషుల వలె ధైర్యము నవలంబించి, భీతి చెందక, సర్వ కార్యములను నిర్వహించునటుల స్త్రీలకు విద్య నేర్పవలయును'

'స్త్రీలందఱ జట్టుగా గూడి తమలో వొకరి యింట పాఠశాలను స్థాపించి, అచటకే యందను పోయి నేర్చునట్లును, మనలో నొకరికి యిబ్బంది కలిగినపుడు వారి పనిని గడమ వారంద నిర్వహించునట్లును తమలో తాము నియమించుకొని తప్పక పనిచేయుచుండ... స్త్రీ విద్య సభివృద్ధి గావించగలిగి తమ కాలమును, జన్మమును సార్థకములగునటుల జేసెదరు'

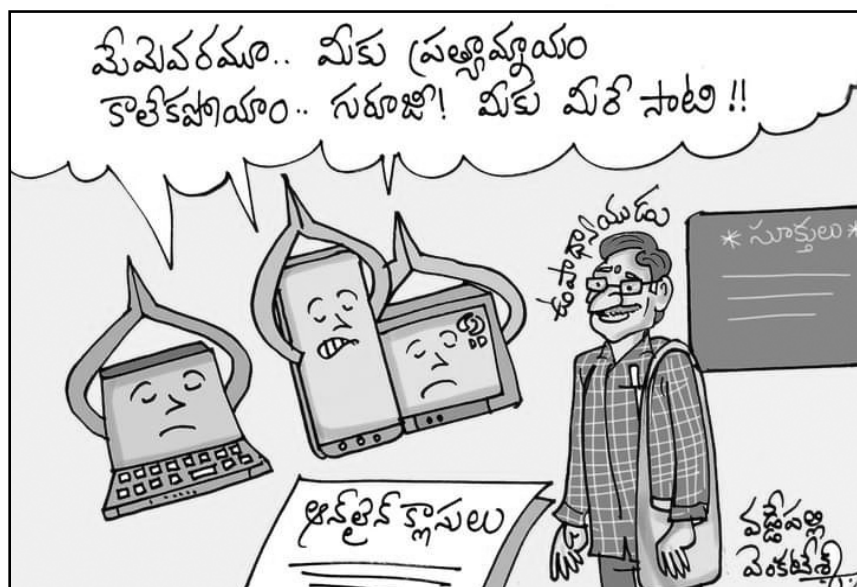
'పుత్రికలను పుత్రుల వలె జూచుటయే శాస్త్ర ధర్మము. కన్యా వివాహ సమయమందు దండ్రి 'పుత్రుని వలె నాచే పెంచబడిన కన్య' అని చెప్పుట సర్వసిద్ధమే కదా'

అమ్మాయిలు స్వయంసిద్ధులు కావాలని, తమను తామే రక్షించుకోవాలని, ఎవరిమీదా ఆధారపడ కూడదని అచ్చమాంబ నిశ్చిత అభిప్రాయం. తరుణులకు రక్షణ కల్పించడమంటే, ఇంట్లో ఉంచేయడం కానే కాదు. ఆత్మరక్షణ చేసుకోగలిగేంత వాతావరణమూ నెలకొంటేనే స్త్రీజన భద్రత అనేవారు.

కలతకు వెరవని వనిత

ఆమెను సంస్కరిస్తూ హిందూసుందరి పత్రిక- అన్యులకు మేలుచేయ నీ యతివ బుట్టెనని పేర్కొంది. తనకు (హిందూ సుందరి) మాతృవియోగము కలిగినదంటూ అనేక వుటలతో నీరాజనాలు సమర్పించింది. తన జీవితాన్ని ఎన్నెన్ని కష్టనష్టాలు చుట్టుముట్టినా, పలు విషాదాలు ముంచెత్తినా కుంగి

కృశించిపోని గట్టి నిబ్బరం అచ్చమాంబది. ఆమె జీవన కాలమే 30 ఏళ్లయితే; తనయ, తనయుడు మరీ చిరు ప్రాయంలోనే శాశ్వతంగా దూరమయ్యారు. తర్వాత నుంచి తాను చేరదీసిన అనాథ బాల బాలికలలోనే తన బిడ్డలను చూసుకునేది. ఇంట్లో ఎప్పుడు చూసినా కనీసం పదిమంది చిన్నారులు చదువుకుంటూ కనిపిస్తుండేవారు. తండ్రి కొమరాజు వేంకటప్పయ్య ద్వారా సారస్వత అభిలాష, అదే విధంగా దానశీలత సొంతం చేసుకున్నారు. కానీ విధి బలీయం. ఆమెకు ఆరేళ్లు వచ్చాయో లేదో, పితృ వియోగం. అనంతరం, తనకంటే చిన్నవాడైన సోదరుడిని కంటికి రెప్పలా చూసుకున్నారామె. పెద్దయ్యాక ఆయనే అక్కకు అండదండగా నిలిచారు. ఆ నమీకరణ నమాచారం ఆధారంగానే సహస్రాబ్దంలో వినుతికెక్కిన భారతీయ ముదితల నమగ్ర వివరాలతో 'సచ్చరిత్ర రత్నమాల' వెలువడింది. అప్పటి ఆ విశేష సహాయక కర్త వేరెవరో కాదు... విజ్ఞాన చంద్రికా మండలి నిర్మాత, విజ్ఞాన సర్వస్వ ప్రదాత కొమరాజు లక్ష్మణరావు. దేశ విదేశీ మహిళామూర్తుల సంపూర్ణ చిత్రణ నిండిన మహా గ్రంథరాజం అది.



“మీరు ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి.”

స్పృహ లేనట్లు పడుకున్న రమణమ్మని రోడీస్ గా పరీక్షించాక, అవధానితో నెమ్మదిగా అన్నాడు డాక్టర్.

ఆయన గొంతులో మానవత్వాన్ని బలహీన పరుస్తూ, నిర్లిప్తతని నింపుకున్న కఠినత్వం. ఆయన వెనుకే నిలబడి ఉన్న సిస్టర్ చూపుల్లో సానుభూతి వీచికలు.

అవధాని మనసులో నిస్సహాయతతో కూడిన ఆక్రోశం...

‘నిర్ణయం తీసుకోవటానికి తనెవడు? విధి నిర్ణయానికి తలొగ్గటమే తను చేయగలిగినది.’

డాక్టర్ మాటలకి స్పందించే ప్రయత్నం చేయకుండా నిలబడ్డాడు.

చెక్ వ పూర్తిచేసి వెళ్తూ, “మీరొక అరగంట తరువాత నా రూమ్ కు రండి.” అన్నాడు ఆయన.

డాక్టర్ వెళ్లిపోయాక, తల్లి బెడ్ పక్కనే కూర్చున్నాడు అవధాని ఆమె ముఖంలోకే చూస్తూ.

కళ్లు మూసుకుని పడుకుని ఉంది రమణమ్మ. ముఖంలో ప్రశాంతత లేదు. బాధపడుతున్నట్టు ప్రస్ఫుటంగా తెలుస్తోంది. అయిదు నిమిషాలకి కళ్లు తెరిచింది.

“ఏమంటున్నారు డాక్టర్ గారు?” నీరసంగా అడిగింది.

“ఇంప్రూవ్ మెంట్ ఉంది. నాలుగు రోజులకి లేచి తిరుగుతావని అంటున్నారు.” చెప్పాడు అవధాని.

ఆక్సిజన్ మాస్క్ ధరించిన రమణమ్మ ఎంత కష్టపడి మాట్లాడుతోందో, అంతే కష్టపడుతున్నాడు అవధాని, ఆ మాటలు అర్థం చేసుకోవటానికి.

కానీ, మాట్లాడకుండా ఉండలేని బలహీనత, పరిస్థితి ఆమెది. తల్లి ఆ మాత్రమైనా మాట్లాడకుండా పడుకుంటే, భరించలేని అవస్థ అవధానిది.

“నిర్ణయం అంటున్నారు, దేనిగురించి...” అవిడవి

పాము చెవులు.

‘అంత మగతలోనూ, డాక్టర్ అంత నెమ్మదిగా అన్న మాట ఆవిడ చెవిన పడిందా!’

అవాక్కైపోయాడు అవధాని. డాక్టర్ పీక నులిమి వేయాలన్నంత కోపం వచ్చింది.

“అహ...అదా... హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ గురించి... ఫైనల్ బిల్లు వేసేలోపు, ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకోమంటున్నాడు... పేమెంట్ సులువవుతుందనీ...”

చిన్నతనంలో అవధాని బెల్లమ్మక్క పట్టుకు పారిపోతుండగా చూసి, ‘ఏమిటా చేతిలో?’ అని నిలదీస్తే, ‘ఏం లేద’ని అతను దబాయించినప్పుడు నవ్వినట్లే నవ్వింది రమణమ్మ. ఆ నీరసంలోనే.

గతుక్కుమన్నాడు అవధాని. తల్లికేదో అర్థమైందని తోచింది. కానీ, తనేమీ మాట్లాడలేని అవస్థ.

మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

“అట్టే ఆలోచించకు బాబూ. నువ్వు చెయ్యవలసిన

దంతా చేసావు. నేను చూడవలసినవన్నీ చూశాను. నిస్సహాయంగా ఫీలవకు. జరగవలసినదేదో ఎప్పుటి కైనా జరగవలసిందే. అందుకే.. అతిగా బాధ పడకు...” ఆగి ఆగి మాట్లాడుతున్న రమణమ్మ. ఒక నిమిషం ఆగి, మళ్లీ కొనసాగించింది...

“డాక్టర్ గట్టివాడుగానే ఉన్నాడు. ఆయన సలహా ననుసరించి, ఆయన చెప్తున్న నిర్ణయమేదో తీసుకో.”

అతి కష్టమీద ఆ మాటలు చెప్పి, ఒక బాధ్యత తీర్చుకున్నట్టు కళ్లు మూసుకుంది.

కళ్లు తడి కాగా, స్తబ్ధంగా ఉండిపోయాడు అవధాని.

‘నిర్ణయం! ఇవేక నిర్ణయం తనమీద వదులుతున్న తల్లి...ఎన్నెన్ని నిర్ణయాలు, ఎంతెంత కఠిన నిర్ణయాలు - అలవోకగా తీసుకుకుంది జీవితం పొడుగునా! ఎవరి సలహాలూ అవసరం లేకుండా! జీవితాన్ని మలుపులు తిప్పే నిర్ణయాలు తీసుకోవటంలోనైనా ఒకరిమీద ఆధారపడిందా?’

నిర్ణయం
పి.వి.ఆర్. శివకుమార్



అలాంటిది, ఇవేళ అమె ఇలా అసహాయంగా వడి ఉంది కాబట్టి, తనపై నిర్ణయ భారం మోపుతోందా?’

జ్ఞాపకాల పొరలు అవధాని గుండె తలుపు తట్టాయి. దఫాలు దఫాలుగా వివిధ జీవన దశల్లో అమ్మ చెప్పిన కబుర్లు కొన్నీ, ఊహ తెలిసినప్పటి నుంచీ, అమ్మని చూస్తూ, అమ్మని చదువుతూ అర్థం చేసుకున్నవి కొన్నీ...అన్నీ మరోసారి గుండెల్ని తడిమాయి.

* * *

నాలుగు వదులు కూడా చూడని భర్త అకస్మాత్తుగా రోడ్డు ప్రవాదంలో పోయి, శవమై ఇల్లు చేరితే.. పల్లెటూళ్లో పక్షవాతంతో మంచంలో ఉన్న తండ్రి, ఉద్యోగాల్లో పలు దూరాల్లో ఉన్న అన్నదమ్ములు.. ఎవరూ సమయానికి రాలేకపోతే, ఊరు కాని ఊళ్లో, అత్తమామలు లేని రమణమ్మ చిన్నవాడైన మరిదిని అడ్డం పెట్టుకుని, ఆ క్షణంలోనూ



తనే నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి వచ్చింది - భర్తని స్మశానానికి సాగనంపే విషయంలో కూడా!

అది మొదలు...దుర్ఘర జీవన పయనం...ఇద్దరు కూతుళ్లు, ఒక కొడుకు... ముగ్గురికి ముగ్గురూ పదేళ్ల వయసు లోపువారే! భర్తకు వచ్చిన కొద్దిపాటి ప్రావిడెంట్ ఫండ్లు, ఇన్సూరెన్స్ సొమ్మూ, నెల నెలా వచ్చే నామమాత్రపు పెన్షన్తో తండ్రి పంచన చేరింది. ఏడాది తిరగకుండానే నీడనిచ్చిన తండ్రి కూడా దాటిపోవటంతో మళ్లీ నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన ఘడియలే ఎదురయ్యాయి. తల్లిని అన్నలు తీసుకు వెళ్తున్నారు. తన గతి తనే నిర్ణయించుకోవలసిన దుర్గతి. రమణమ్మ బెంటేలు పడలేదు. హోహాలాన్ని మనసులోనే దాచుకుని ముందుకు సాగింది.

ఒక మారుమూల పల్లెలో ఎప్పుడో భర్త కొన్న రెండొందల గజాల స్థలంలో ఇల్లు కట్టుకుని, అక్కడే ఉంటానన్నప్పుడు అన్నలు అభ్యంతర పెట్టారు.

“ఇంతంత సంపాదిస్తున్నాం, మాకే ఇళ్లు లేవు. డెబ్బై ఏళ్లు బతికి, నలభై ఏళ్లు ఉద్యోగం చేసిన నాన్నే సొంత ఇల్లు కట్టుకోలేకపోయాడు. ఇప్పుడు స్థలం ఉంది కదా అని నువ్వు చేతిలో ఉన్న నాలుగు డబ్బుల్లోనూ ఇల్లు కట్టుకుని కూర్చుంటే రేపటినుండీ తిండి ఎలా గడుస్తుంది? పిల్లలని ఎలా పెంచు తావు? అర్థంలేని ఆలోచన మానుకుని ఈ ఊళ్లోనే ఓ గది అద్దెకి తీసుకుని ఉండు. పిల్లల చదువు సంధ్యలకీ ఈ ఊరయితేనే మంచిది” అని చెప్పారు. ఆమె భారం ఉత్తరోత్తరా తమ మీద పడుతుందనే భయం వాళ్లది.

“సొంత ఇల్లు అంటూ ఉంటే, నా పిల్లలతో నేను ఆ గూట్లో పడి ఉంటాను. ఉంటే తింటాం. లేని నాడు పస్తు పడుకుంటాం. తిన్నా, తినకపోయినా అడిగే వారు ఉండరు. అదే డబ్బుగా ఉంచుకుంటే ఎప్పుడో అవసరాలు వచ్చి ఆ కాస్తా ఎగిరిపోతుందో చెప్పలేను. అద్దెకట్టలేని పరిస్థితులు వస్తే, పిల్లలతో రోడ్డున పడతాను. ఆ డబ్బు నా ఒక్కతైదీ కాదు. ఏ నాటికైనా పిల్లలకి జవాబు చెప్పుకోవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఆయన గుర్తుగా పిల్లల కోసం ఈ ఇల్లుగా మిగులుస్తాను. ఇల్లు కట్టగా మిగిలినది బ్యాంక్లో ఉంచి. ఆ వడ్డీకి నా పెన్షన్ కలిపి బతుకుతాము. రాట్టెకి సరిపడ పిండి లేనప్పుడు, పిండికి వచ్చినంత రాట్టె తోనే సర్దుకుంటాం.”

ఆ మాటలని అహంకారంగా అర్థం చేసుకుని దూరం జరిగిపోయారు వాళ్లు.

పల్లెటూరు చేరుకుని, ముందుగా ఓ చిన్న పాక వేసుకుని అందులో ఉంటూ, ఆరు నెలల్లో ఇల్లు కట్టించుకుంది రమణమ్మ. ఆహార్యంతో యవ్వనాన్ని కప్పుకుంది. వ్యవహారంతో పొరుగుని ఆకట్టుకుంది. క్రమశిక్షణతో పిల్లలని తీర్చి దిద్దుకుంది. ఇండి వెనక ఉన్న కాస్త జాగాలో కూరగాయల మడులు పెంచుకుంది. కూరలు కొనే అవసరం లేకుండా



చూసుకుంది.

మగదక్షత లేకపోయినా, బతుకుతో ఒంటరి పోరాటం చేస్తున్న రమణమ్మకి ఆ ఊరి కామందులు తోడు నిలిచి, తోబుట్టువుల్లా సాయం చేశారు. రమణమ్మ నిలదొక్కుకుంది. ఎవరినీ చేయి సాచి ఏ సహాయమూ అడగని ఆమె వ్యక్తిత్వం ఆ ఊరివారి గుండెల్లో ఆమెకొక గౌరవ స్థానాన్ని కల్పించింది. తనకు తోచిన సహాయం చేస్తూ రమణమ్మ వాళ్ల తలలో నాలుకై పోయింది.

రోజులు గడిచాయి. పిల్లలు ఎదిగొచ్చారు. ఎంసెట్లో మంచి ర్యాంక్ తెచ్చుకున్న అవధానికి విశాఖపట్నంలో ఇంజనీరింగ్ సీట్ వచ్చింది.

కొడుకుని అంత దూరం పంపి, హాస్టల్లో ఉంచి చదివించటానికి సిద్ధపడ్డ రమణమ్మ నిర్ణయానికి ఊరిలో పెద్దలు విస్తుపోయారు.

“రమణమ్మా, బాగా ఆలోచించుకో. లక్షల్లో ఖర్చు అవుతుంది. నీకున్నదంతా వాడి చదువుకే అయిపో తుంది. అప్పులు చేయవలసి వచ్చినా రావచ్చు. నీ ముందు పెళ్లికెదిగిన కూతురు ఉంది. నాలుగేళ్లలో చిన్నదీ ఎదిగి వస్తుంది. ముందు పెద్దదాని పెళ్లి ముఖ్యం. అది వదిలేసి, ఇంత ఖర్చు తలకెత్తుకోవటం తెలివైన పనేనా? అంతకన్న, వీడిని దగ్గరున్న పట్నంలో ఏ డిగ్రీ చదివించినా ఏదో ఒక ఉద్యోగం దొరికి, నీకు చేతికి అంది వస్తాడు.” అన్నారు.

“వాడు చదువుకుంటున్నాడు. చదివించటం నా విధి. ఆడపిల్ల డిగ్రీ చదువుతానంటే చదివిస్తున్నాను. వీడు ఇంజనీరింగ్ చదువుతానన్నాడు. శ్రీ సీటు తెచ్చుకుంటే చదివిస్తానన్నాడు. తెచ్చుకున్నాడు. ఇప్పుడు మాటెలా తప్పను? అయినా పిల్లలకి నేనివ్వగలిగినది చదువులే. పెళ్లిళ్ల కన్న చదువుకుని వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్లు నిలబడగలిగితే మిగతా అన్నీ అవే జరుగు తాయి. రేపు వాడు ఇంజనీరై మంచి ఉద్యోగం తెచ్చుకుంటే నన్నూ, అక్కాచెల్లెళ్లనీ చూసుకోదా?” నవ్వుతూనే ఖండితమైన నిర్ణయం చెప్పేసింది రమణమ్మ.

ఆమె ఆశలకి అనుగుణంగానే పిల్లలు పైకి వచ్చారు. సంసారాలలో సాధారణంగా వచ్చే కలతలని ముదరకుండా చూసుకుంటూ, పిల్లల మధ్య సయోధ్య చెడకుండా సంబాళించుకుంటూ వచ్చింది.

తన పిల్లలతో సమానంగా అభిమానం చూపే అల్లుళ్లతో, మనుమలు, మనవరాళ్లతో తొంభై ఏళ్ల జీవితాన్ని పెద్ద అనారోగ్యాల లేకుండానే గడిపేసింది.

గత రెండేళ్లుగానే క్రమేపీ జీర్ణశక్తి మందగించింది. అశ్రద్ధ చేసింది రమణమ్మ.

‘వయసు మీద పడింది కాబట్టి ఆహారం తగ్గిపోయింది’ అని సరిపెట్టుకుంది. వయసు మూలానే కావచ్చు గానీ, లోపల జరుగుతున్న మార్పులకి ఎలాంటి చికిత్సా జరగలేదు. ఆరు నెలల నుంచీ కేవలం ద్రవాహారం తప్ప తీసుకోవటం మాని వేసింది. శరీరం నీరసపడిపోయింది. మొదటినుంచీ దాక్టర్లు, హాస్పిటల్స్ పట్ల వైమెఖ్యం కనబర్చే తల్లిని అవధాని కూడా ఒత్తిడి చేయలేకపోయాడు. చివరికి, నెలరోజులనాడు వామిటింగ్స్ కావటంతో హాస్పిటల్ కి తీసుకువెళ్లాడు. మామూలు పరీక్షలు చేసి ఏమీ అనారోగ్యం లేదని తేల్చారు వాళ్లు. జీర్ణ వాహికలో ఎండోస్కోపీకి ప్రయత్నిస్తే రమణమ్మ తీవ్రంగా బాధకి గురయింది. మధ్యలోనే ఆపవలసి వచ్చింది. స్పానింగ్ చేసి లోపమేమీ లేదని తేల్చి, అప్పటికి డిస్చార్జ్ చేసేశారు. అప్పటినుంచీ ఆమె పరిస్థితి దిగజారటం

“మీ అమ్మగారి రికార్డ్ అంతా వివరంగా చూశాను. బి.పి. ఇంప్రూవ్ అవుతోంది. పల్స్ స్టేబుల్ గా ఉంది. షుగర్ లిమిట్ లోనే ఉంది. ఇతర కాంప్లికేషన్స్ ఏమీ లేకపోవటం అద్భుతం. ఈవెన్.. లివర్, కిడ్నీ ఫంక్షన్ కూడా వయసుకు తగ్గట్టుగానే ఉన్నాయి. ఆహారం.. లిక్విడ్స్ అయినా తీసుకోలేక పోవటమే లోపం. దేహం బలహీనపడుతోంది. సహజంగా ఇతర అవయవాల చర్యలు బలహీన పడుతున్నాయి. ఆహారం తీసుకోలేకపోవటానికి కారణం- ఆహార నాళాలు సంకోచించుకుపోయి ఉండవచ్చు, ఇంకేదైనా కారణం కావచ్చు. ఏదైనా అగ్రెసివ్ టెస్ట్స్ చేద్దామంటే ఆమె శరీరం సహకరించదు. ఆమెని ఇంకా బాధ పెట్టినట్లవుతుంది.”

“.....”

“గాలి, నీరు, ఆహారం... ఈ మూడు కేవలం కృత్రిమంగా సరఫరా అవుతున్నప్పుడు, సహజంగా తీసుకోలేకపోతున్నప్పుడు ఏ మనిషైనా ఎన్నాళ్లో తట్టుకోలేరు.

ఆవిడ అయిదు రోజులుగా ఆక్సిజన్ మీదే ఉంటున్నారు. ఆహారం లేదు. సెలైన్ మాత్రమే

ఇంకెన్నాళ్లు ఉన్నా మీకది పండగలాగే ఉంటుంది. కానీ, ఇహ చాలు.. అంటున్న దేహాన్ని మన సంతృప్తి కోసం యమ యాతనలకి గురిచేసి ఏదో మేలు చేస్తున్నామనకోవటం సమర్థనీయమా?”

“ఇంకేం చేయగలను నేను?” అవధాని గొంతు గద్గదమైంది.

“మీరు గమనించారో, లేదో తెలియదు. ఆవిడ వీపు మీద ఒత్తిడికి కమిలిపోవటం మొదలయింది. అవి బెడ్ సోర్స్ గా మారితే ప్రమాదమే.”

ఒక్క క్షణం ఊపిరి పీల్చుకుని, మళ్లీ చెప్పాడు డాక్టర్..

“అమ్మగారిని ఇంకా బాధల్లో చూడవలసి రావచ్చు. అది భరించటం ఇంకా కష్టం. మీరంతా మీ అమ్మగారిని నిండు జీవితం ప్రేమగా చూసుకున్నారు. ఈ నాలుగు రోజులుగా ఆవిడ కోసం వస్తున్న మీ కుటుంబ సభ్యుల ఆరాటం, అప్యాయత ఆవిడ అధృష్టాన్ని సూచిస్తున్నాయి. ఈ రోజుల్లో ముసలి తల్లిదండ్రుల్ని ఇంత ప్రేమగా పట్టించుకుంటున్నవాళ్లు ఎంతమంది ఉంటున్నారు? రోజుకి పదిహేను వేలు కట్టి, స్పెషల్ రూం తీసుకున్నారు మీరు. ఇంకా ఎన్నాళ్లుగానా సరే ఆవిడ ఆయువు కొనసాగించాలని తపన పడుతున్నారు. ధన్యురాలు ఆవిడ. ధన్యులు మీరు కూడా.

ఆవిడ దేహం ఇంకెన్నాళ్లు సెలైన్ తీసుకోగలదో అనుమానమే. పల్బుబడ్డ చర్యంలో నుంచి నెమ్మది నెమ్మదిగా సెలైన్ లీక్ కావటం కూడ మొదలవువచ్చు. అందుకే, ఆమె కొద్దిగానైనా ద్రవాహారం తీసుకోగలగటం అవసరం. అందుకోసం ఆక్సిజన్ మాస్క్ తీసి ఉంచక తప్పదు.

ఈ పరిస్థితులలో ఇలాగే ఆక్సిజన్ ఇస్తూ ఉంచే బదులు, క్రమంగా ఆక్సిజన్ తగ్గించుకుంటూ పరిస్థితి మానిటర్ చేయటం ఒక పద్ధతి. మీరు ఏ పరిణామాల కైనా మానసికంగా సిద్ధపడి ఉండాలనే నేను కోరుతున్నది.”

నెమ్మది నెమ్మదిగా డాక్టర్ మాటలు బుర్రలో నుంచి హృదయంలోకి ఇంకుతున్నాయి.

“అవసరానికి తగిన శ్రీట్ మెంట్ మీరు చేయండి డాక్టర్.” అని మాత్రం అనగలిగాడు అవధాని.

అమ్మ ఇక ఎక్కువ రోజులు తమతో ఉండదన్న పచ్చి నిజం హృదయాన్ని పిండుతున్నా డాక్టర్ చెప్పిన వచనాలు సాంత్యన వచనాలలాగా పనిచేస్తున్నాయి. యాంత్రికంగా తిరిగి వచ్చాడు, తల్లి దగ్గరకి.

కళ్లు మూసుకుని పడుకుని ఉంది రమణమ్మ. బాధపడుతున్న ముఖ కవళికలతో సైతం కొడుకుని బాధ పెట్టటం ఇష్టం లేనట్లు, చరమాంకంలో తీసుకోవలసిన నిర్ణయం కూడా కొడుకుని ఇబ్బంది పెట్టకుండా తనే తీసుకోదల్చుకున్నట్లు పెదవులపై కనీ కనిపించని చిరునవ్వుతో ప్రశాంతంగా ఉంది ఆమె ముఖం!



ఈ నాలుగు రోజులుగా ఆవిడ కోసం వస్తున్న మీ కుటుంబ సభ్యుల ఆరాటం, అప్యాయత ఆవిడ అధృష్టాన్ని సూచిస్తున్నాయి.

ఈ రోజుల్లో ముసలి తల్లిదండ్రుల్ని ఇంత ప్రేమగా పట్టించుకుంటున్నవాళ్లు ఎంతమంది ఉంటున్నారు? రోజుకి పదిహేను వేలు కట్టి, స్పెషల్ రూం తీసుకున్నారు మీరు. ఇంకా ఎన్నాళ్లుగానా సరే ఆవిడ ఆయువు కొనసాగించాలని తపన పడుతున్నారు. ధన్యురాలు ఆవిడ. ధన్యులు మీరు కూడా.

మొదలయింది. ఆహారం నామమాత్రం అయిపోయింది.

గతవారం మళ్లీ వామిటింగ్స్ కావటంతో తిరిగి హాస్పిటల్లో చేర్చవలసి వచ్చింది.

* * *

డాక్టర్ గారు పిలుస్తున్నారని సిస్టర్ వచ్చి చెప్పటంతో లేచి ఆయన గదికి వెళ్లాడు అవధాని. అతని భార్య కూర్చోని ఉంది, అత్తగారి దగ్గర.

“కూర్చోండి.” అన్నాడు డాక్టర్. ఒక క్షణం తటపటాయించి అక్కడున్న కుర్చీలో కూలబడ్డాడు అవధాని.

“మీరు అరవై దాటారనుకుంటాను?” అడిగాడు డాక్టర్, దేనికో ఉపోద్ఘాతంలా ధ్వనించిందా ప్రశ్న.

‘అసందర్భ ప్రలాపం’ అనుకున్నాడు అవధాని.

ఆ క్షణంలో అతడికి ఏ మాటలు అనాలని లేదు.

అయినా బలవంతంగా జవాబిచ్చాడు “అరవై అయిదు.”

డాక్టర్ చప్పుడు చెయ్యకుండా చిరునవ్వు నవ్వాడు.

“మీ అమ్మగారు తొంభై దాటారు...”

“అయితే?” అన్నట్లు చూశాడు అవధాని.

ఎక్కిస్తున్నాం. నిన్నటినుంచి సెలైన్ ఎక్కించటానికి కూడా వెయిన్స్ దొరకటం లేదు. చేతులు, కాళ్లు గూడా వాచిపోయాయి. ఎంతగా బాధ పడుతున్నారో ఆమె ముఖం చూస్తేనే తెలుస్తోంది కదా.”

బలవంతాన తల ఊపాడు అవధాని. కొనసాగించాడాయన..

“నేనిలా చెప్పకూడదు. అది మా వృత్తి నిబంధనలకి విరుద్ధం. అయినా, ఒక తమ్ముడిలా మీకు చెప్తున్నాను. నన్ను అపార్థం చేసుకోకండి. నిర్ణయం మీదే. కేవలం సలహా, అంతే.”

“ఏం చెప్తాడు?” మౌనంగా వింటున్నాడు అవధాని.

“ప్రతి వస్తువుకీ ఒక లైఫ్ లైన్ ఉంటుంది. వాడగా, వాడగా అరిగి పోతుంది. మన దేహమూ అంతే. రేపు నేనైనా అంతే. మన్నినన్నాళ్లా మన్నిక బాగుండటమే మనం కోరుకోవలసింది.

తొంభై యేళ్లు జాగ్రత్తగా, క్రమశిక్షణతో వాడుకున్నారు మీ అమ్మగారు తన దేహాన్ని. ఇప్పుడు అది కృశించటం సహజం. నిండు బ్రతుకు చూశారు ఆరోగ్యంగా!

నాయకాగ్రేసరుడు

పూర్వం ఒకసారి దేవతలకు, రాక్షసులకు భీకర యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో దేవతలు ఎన్నో రకాలుగా బాధలను అనుభవించారు. ఓటమి అంచుకు చేరుకున్నారు. చేసేదిలేక చివరకు వారంతా కలిసి విష్ణువు దగ్గరకు వెళ్లి తమ కష్టాలను తీర్చమని వేడుకొన్నారు. విష్ణువు వారందరికీ ధైర్యం చెప్పి క్షణకాలం పాటు మనసులో శివుడిని ధ్యానించాడు. ఆ తర్వాత తాను కైలాసపర్వతిని ఆరాధించి దేవతలకు శత్రువుల బాధలు లేకుండా చేస్తానని చెప్పి అందరినీ అక్కడి నుండి పంపాడు. ఆ తర్వాత విష్ణువు దేవతల జయం కోసం కైలాసానికి వెళ్లి అక్కడ కుండాన్ని స్థాపించి దానిలో అగ్నిని ప్రతిష్ఠించి, ఆ పక్కన ఓ పార్శవ లింగాన్ని కూడా ప్రతిష్ఠించి తపస్సుకు ఉపక్రమించాడు. ఎంత కాలానికి శివుడు ప్రత్యక్షం కాలేదు. దాంతో తన తపస్సును, శివారాధనను మరింత వృద్ధి చేశాడు.

హిమాలయాల చెంతనే ఉన్న మానవ సరోవరంలో లభించే అరుదైన వెయ్యి కమలాలను తెచ్చి ప్రతిరోజూ భక్తితో పూజ చేస్తూ ఉండేవాడు. దీక్షతో విష్ణువు చేస్తున్న ఆ పూజను పరీక్షించాలనుకొన్నాడు శివుడు. ఓ రోజున విష్ణువు మానవ సరోవరం నుండి వెయ్యి పూవులను తెచ్చి ప్రతిరోజూ తాను శివ సహస్ర నామాలతో పూజ

చేస్తున్నట్టుగానే ఆ రోజు కూడా పూజకు ఉపక్రమించాడు. శివసహస్ర నామాలలోని తొమ్మిది వందల తొంభై తొమ్మిది నామాలను పఠిస్తూ అన్ని పూవులతోనూ పూజ చేశాడు. చిట్టచివరి నామం పఠిస్తూ పువ్వు కోసం చూసిన విష్ణువుకు అది కనిపించలేదు. ఎలాగైనా సహస్ర నామాలను పువ్వులతో కలిపి పూజ చేయాల్సిందేనని దీక్ష వట్టిన విష్ణువు కమలాన్ని పోలిన తన కన్నునే శివుడికి అర్పించి పూజ చేయాలని నిర్ణయించుకొన్నాడు. దేవతల కోసం అంతటి త్యాగానికి సిద్ధపడిన విష్ణువును చూసి శివుడు ఎంతో ఆనందించి అక్కడ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. లోకకల్యాణం కోసం గొప్ప త్యాగానికి సిద్ధపడిన విష్ణువుకు ఏ వరమిచ్చినా తక్కువేనని శివుడు అన్నాడు. అప్పటికి రాక్షస సంచారం కోసం తేజో రాజిలాంటి సుదర్శన చక్రాన్ని విష్ణువుకిచ్చి దాంతో దేవతలకు శత్రుపీడను తొలగించమని విష్ణువుకు చెప్పాడు. అంతేకాక దీక్షతో విష్ణువు పఠించిన శివ సహస్ర నామాలను ఎవరు పఠించినా వారికి నకల శుభాలు, విజయాలు చేకూరుతాయని పలికి అంతర్ధానమయ్యాడు. నాటినుండి విష్ణువు నిరంతరం సుదర్శన చక్రాన్ని ధరిస్తూ దేవతల శత్రువులను సంహరిస్తూ వారికి శాంతిని కలిగించసాగాడు.



ఈ కథా సందర్భంలో పవిత్రమైన శివ సహస్ర నామాలను తొలిగా జపించింది విష్ణువు అని, శివుడు విష్ణువుకు సుదర్శనాన్ని బహూకరించాడని తెలుస్తోంది. అంతేకాదు తనను నమ్మినవారి కోసం ఎంతటి త్యాగానికైనా సిద్ధమే అని నిరూపించిన మహావిష్ణువులోని నాయకత్వ లక్షణాలు అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచాయి. దేవతలందరికీ మేలు చేయటం కోసం ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా నిలబడి చివరకు త్యాగానికి సహితం వెనుకాడక అంతిమంగా విజయాన్ని సాధించిన విష్ణువు 'నాయకాగ్రేసరుడు' అని దేవతలందరి చేత ప్రశంసలు పొందాడు. ★

కృతయుగంలో ఇంద్రద్యుమ్నుడు అనే చక్రవర్తి భూలోకాన్ని ధర్మబద్ధంగా, ప్రజారంజకంగా పరిపాలిస్తూండేవాడు. ఆయన గొప్పదాత. దశ మహాదానాలే కాక షోడశ మహాదానాలు విరివిగా చేసాడు. అంతేకాక ఎన్నో పుణ్యకార్యాలు కూడా చేసాడు. ఇంద్రద్యుమ్నుడు చేసిన పుణ్యకార్యాల వల్ల, అతను మరణించాక దేవదూతలు వచ్చి అతన్ని సరాసరి స్వర్గలోకం తీసుకెళ్లారు. ఇంద్రద్యుమ్నుడు స్వర్గంలో సుఖభోగాలు అనుభవిస్తూ ఆనందిస్తున్నాడు. అలా ఎంతకాలం అయిందో అతనికి తెలియదు.

ఒకరోజు ఇంద్రద్యుమ్నుని దగ్గరకు దేవదూతలు వచ్చి, 'నీవు చేసుకున్న పుణ్యఫలం అయిపోయింది. నీకు స్వర్గంలో ఉండే అర్హత లేదు. భూలోకానికి వెళ్లిపో' అన్నారు. 'అదేమిటి.. నా పుణ్యఫలం అప్పుడే తీరిపోవడమేమిటి ఇంకా చాలా ఉంది' అన్నాడు ఇంద్రద్యుమ్నుడు. 'నిరూపిస్తావా' అని అడిగారు దేవదూతలు. 'నిరూపిస్తాను నన్ను భూలోకం తీసుకొని వెళ్లండి' అన్నాడు. దేవదూతలు అతన్ని భూలోకం తీసుకువచ్చారు. అతనికి భూలోకం కొత్తగా

పుణ్యఫలం

కనిపించింది. అతనికి తెలిసిన వారెవరూ కనిపించలేదు. ఆ కాలంలో భూలోక హనులందరిలోకి అతిపృథ్వుడు మార్కండేయుడు ఒక్కడే అని తెలిసింది. దేవదూతలతో కలిసి అతని దగ్గరకు వెళ్లి 'నేనెవరో తెలుసా' అని అడిగాడు. 'మీరెవరో నాకు తెలియదు. అయితే నాకన్న పృథ్వుడు 'ప్రావారకర్ణుడు' అనే గుడ్డగూబ ఉంది. వెళ్లి దాన్ని అడుగుదాం రండి' అన్నాడు మార్కండేయుడు. అందరూ కలిసి ఆ గుడ్డగూబ దగ్గరకు వచ్చారు. 'నేనెవరో తెలుసా' అని అడిగాడు ఇంద్రద్యుమ్నుడు. 'మీరెవరో నాకు తెలియదు. అయితే నాకన్న పృథ్వుడు 'నాళీజంఘుడు' అనే కొంగ ఉంది. వెళ్లి దాన్ని అడుగుదాం రండి' అన్నాడు ప్రావారకర్ణుడు. అందరూ కలిసి ఆ కొంగ దగ్గరకు వచ్చారు. 'నేనెవరో తెలుసా' అని అడిగాడు

ఇంద్రద్యుమ్నుడు. 'మీరెవరో నాకు తెలియదు. అయితే నాకన్న పృథ్వుడు 'అకూపారుడు' అనే తాబేలు ఉంది. వెళ్లి దాన్ని అడుగుదాం రండి' అన్నాడు నాళీజంఘుడు. అందరూ కలిసి ఆ తాబేలు దగ్గరకు వచ్చారు.

'నేనెవరో తెలుసా' అని అడిగాడు. 'మీరెవరో నాకు బాగా తెలుసు. మిమ్మల్ని నేనెలా మర్చిపోతాను. మీరు ఇంద్రద్యుమ్ను చక్రవర్తి. మీరు ఎన్నో యజ్ఞాలు చేసారు. నన్ను ఎన్నోసార్లు కాపాడారు. దానాలు చెయ్యడంలోనూ మీరు చక్రవర్తి. ఆ కాలంలో మీరు చేసిన గోదానాలు అనంతం. దానగ్రహీతలైన బ్రాహ్మణులు ఆ గోవులను తోలుకుంటూ వెడుతూంటే ఆ గోవుల కాలి గిట్టల తొక్కుడు చేతనే కదా ఈ కొలను ఏర్పడింది. అందుకే ప్రజలు ఈ కొలనుకు 'ఇంద్రద్యుమ్ను' అని నీ పేరే పెట్టారు. నా సంతతి వారంతా ఈ కొలనులోనే ఇప్పటికీ నివసిస్తున్నారు' అన్నాడు అకూపారుడు.

దేవదూతలు ఆ సమాధానంతో తృప్తిచెంది. ఇంద్రద్యుమ్నుని తిరిగి స్వర్గానికి తీసుకుని వెళ్లారు. ★

మయన్మార్‌లో అధికారాన్ని సైన్యం హస్తగతం చేసుకోవడం భారత్ అనుసరిస్తున్న యాక్ట్ ఈస్ట్ విధానం పాలిట శాపమైంది. అయినప్పటికీ, సైనిక నాయకత్వంతో సత్సంబంధాలు కొనసాగించడం భారత్‌కు అనివార్యమైంది. ఆ విధంగా చైనా మయన్మార్‌లో చొచ్చుకుపోకుండా చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. మయన్మార్‌లో పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను వేగవంతం చేయడానికి కూడా ఇది తప్పనిసరి.

టాటూడా (మయన్మార్ సాయుధ బలగాలు) ఫిబ్రవరి 1, 2021న ఒక ఏడాది కాలానికి దేశ పాలనా పగ్గాలను తన చేతుల్లోకి తీసుకోవడంతో, ఎన్నికల ద్వారా ఏర్పడిన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంతో మయన్మార్ సాగిస్తున్న ప్రేమయాత్ర ఒక్కసారిగా ముగిసిపోయింది. ఎన్నికల్లో మోసానికి పాల్పడిన అభియోగాలపై దేశ కౌన్సిలర్, జాతీయ ప్రజాస్వామ్య లీగ్ (ఎన్ఎల్డీ) ప్రభుత్వానికి తిరుగులేని

అనుసరిస్తున్నది. కానీ 1980 దశాబ్దం చివరికి వచ్చేసరికి, ఒకవైపు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో తీవ్రమైన విమర్శలు ఎదుర్కొంటూనే, అది చైనా మీద పూర్తిగా ఆధారపడటం పెరిగిపోయింది. దేశం ప్రజా స్వామ్యం దిశగా పురోగమిస్తుండగా, శతాబ్దిపు తొలి దశకంలో ఇలా ఆధారపడే క్రమంలో మార్పు మొదలైంది.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిర్మాణం పూర్తిగా ప్రజాస్వామ్య



నాయకురాలు ఆంగ్ సాన్ సూకీతో పాటు, దేశాధ్యక్షుడు వీన్ మైంట్‌ను టాటూడా నిర్బంధించింది. ఎన్ఎల్డీ ఇటీవల, అంటే 2020 సంవత్సరం నవంబర్‌లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఘన విజయం సాధించింది. ఎన్ఎల్డీ నాయకులు, ముఖ్యమంత్రి లతో పాటుగా సైన్యం అంటే పడని అనేకమంది జర్నలిస్టులు, కార్మికర్లు ఖైదీలయ్యారు. ఈ సైనిక కుట్ర మయన్మార్ రాజకీయ చరిత్రలో మూడవదిగా నిలిచిపోతుంది. 1962 సంవత్సరంలో మొదటి కుట్ర, 1988 సంవత్సరంలో రెండవ కుట్ర చోటుచేసుకున్నాయి. ప్రస్తుత సైనిక కుట్ర మయన్మార్ ఆర్థిక వృద్ధిని పట్టాలు తప్పిస్తుంది. ఇది మయన్మార్ రాజకీయ చిత్రపటం రూపురేఖలను మార్చడమేకాక, దక్షిణ, ఆగ్నేయ ప్రాంత భౌగోళిక రాజకీయాలను అస్థిరపరిచేంత సామర్థ్యాన్ని అది సంతరించుకున్నది. చారిత్రకంగా, మయన్మార్ తన విదేశాంగ విధానంలో ఎవ్వరితోనూ పెద్దగా కలవని ఒక విధానాన్ని

యతమైనది కాదు. 2008 నాటి రాజ్యాంగం పార్లమెంట్‌లో 25 శాతం స్థానాలను సైన్యానికి దఖలు పరిచింది. అంతేకాక 75 శాతం మెజార్టీ లేకుండా రాజ్యాంగంలో ఎలాంటి సవరణలు చేయడానికి వీలు లేకుండాపోయింది. దీనికి తోడు టాటూడా కీలకమైన మూడు మంత్రిత్వశాఖలను తన గుప్పిట ఉంచుకుంది. తదనుగుణంగా, ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులకు తమంతట తాముగా దేశీయ లేదా విదేశాంగ విధానాన్ని నిర్ణయించే స్వేచ్ఛ లేకుండా పోయింది. సైనికకుట్ర నిస్సందేహంగా విదేశీ పెట్టుబడుల ప్రవాహాన్ని మందగింపజేస్తుంది. ఒక వేళ టాటూడా వాగ్దానం చేసిన ఏడాది కాలం కన్నా ఎక్కువ కాలం సంక్షోభం కొనసాగిన పక్షంలో మయన్మార్ నే వీన్ శకం నాటి ఎవ్వరితోనూ పెద్దగా కలవని విధానంలోకి పడిపోయే ప్రమాదం ఉంది. అలాంటి పరిస్థితిలో కేవలం చైనా, కొద్ది గొప్ప భారత్ మయన్మార్‌తో సత్సంబంధాలకు సుముఖత

వ్యక్తం చేయవచ్చు.

గత్యంతరం లేని పరిస్థితుల్లో సైన్యం తన బలగాలను మయన్మార్‌లోని పట్టణ కేంద్రాల్లో మోహరింపజేయవచ్చు. ఆ పట్టణ కేంద్రాలు నిరసనలకు ఆజ్ఞా పోసే అవకాశం ఉంది. టాటూడా పట్టణ కేంద్రాల్లో మోహరించి ఉన్న కారణంగా సరిహద్దుల్లో దాని ఉనికి నామమాత్రంగా మిగిలి పోతుంది. ఇది మయన్మార్‌లో అంతర్గత తిరుగుబాట్లు మళ్లీ పుట్టుకురావడానికి దారితీస్తుంది. ప్రభుత్వంతో కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న అనేక తిరుగుబాటు బృందాలు పాలనాధికారాన్ని సైన్యం హస్తగతం చేసుకోవడంపట్ల తమ వ్యతిరేకతను ఇప్పటికే వినిపించాయి. ఏదో ఒకరకంగా, గడచిన రెండు సంవత్సరాలుగా సైన్యానికి, దేశ పశ్చిమ ప్రాంతంపై పట్టు కలిగి ఉన్న తిరుగుబాటు బృందం అరకన్ ఆర్మీకి (ఏఎ) మధ్య చోటు చేసుకున్న ఘర్షణలకు వేలాదిగా యోధులు, సామాన్య పౌరులు బలైపోయారు. రఖిన్, చిన్ రాష్ట్రాల్లో అనేక మంది ప్రజలకు నిలువ నీడ లేక నిరాశ్రయులైపోయారు. అంతేకాక పరిస్థితులను మరింత తీవ్రతరం చేస్తున్నట్లుగా ఇల్లా వాకిలీ లేని రోహింగ్యాలు ఉగ్రవాద సంస్థలైన ఇస్లామిక్ స్టేట్, అల్ ఖైదాల ప్రోద్బలంతో శీఘ్రగతిన తీవ్రవాద బాట పట్టారు.

శాంతి స్థాపన కోసం ఉగ్రవాద సంస్థ అరకన్ ఆర్మీని నియోగిస్తూ గత మార్చి మాసంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం ఆ ప్రాంతంలో శాంతి నెలకొనే అవకాశాలను లేకుండా చేసింది. రఖిన్ రాష్ట్రంలో ఓటింగ్‌ను మయన్మార్ ఎన్నికల కమిషన్ రద్దు చేయడం సమస్యను మరింత జటిలపరిచింది. అందరిలోనూ ఆసక్తిని రేపుతున్నట్లుగా ఎన్నికలు ముగిసిన వెంటనే అరకన్ ఆర్మీ, టాటూడా రెండూ కూడా ఓటింగ్ రద్దు చేసిన ప్రాంతాల్లో ఎన్నికలకు పిలుపునిస్తూ సమన్వయ ప్రకటనలు జారీ చేశాయి. మరి ముఖ్యంగా, కీలకమైనప్పటికీ అంతంతమాత్రపు ఒక కాల్పుల ఒప్పందం కొనసాగుతున్న కారణంగా తుపాకుల మోత ఆగిపోయింది. నామమాత్రంగా కుదుర్చుకున్న ఈ ఒడంబడిక అమల్లోకి వచ్చి రెండు నెలలు దాటిపోయింది. దీంతో తలోదిక్కుకు అన్నట్లుగా చెల్లాచెదురైపోయిన పౌరులు తిరిగి ఇంటి ముఖం పట్టారు.

ఒకరి పొడ అంటే మరొకరికి పడని రాజకీయ పార్టీలు పకడ్బందీగా ఎన్నికల నిర్వహణపై మూడు సార్లు సమావేశాలు జరిపి చర్చించుకున్నాయి. సంక్షోభానికి స్పష్టి దిశగా తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై మంతనాలు జరిపాయి. రఖిన్ రాష్ట్రంలో సంక్షోభ పరిష్కారానికి సంబంధించినంత వరకు సైనిక పాలనలోని ప్రస్తుత సంధి కాలం, పరిహాస పూర్వకంగానైనా ఒక ఆశను చిగురింపజేయవచ్చు.

అనేక విదేశీ ప్రభుత్వాలు, అంతర్జాతీయ సంస్థలు

సైనిక చర్యలను విమర్శించాయి. 'ప్రజాస్వామ్యం దిశగా చోటుచేసుకునే పురోగతి ప్రాతిపదికగా బర్మాపై ఆంక్షలు తొలగిపోతాయి' అని అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ అన్నారు. 'ఆ పురోగతిని తోసిరాజున్న పక్షంలో దానిపై ఒక సత్వర సమీక్ష అనివార్యమవుతుంది' అని కూడా ఆయన చెప్పారు. 'సమన్వయ పరిపాలనను, మానవహక్కులను గౌరవించి, అన్యాయంగా నిర్బంధానికి గురైన వారిని విడుదల చేయండి' అని బ్రిటన్ ప్రధానమంత్రి బోరిస్ జాన్సన్ టాటూడాకు నూచించారు. ఐరోపా యూనియన్, దాని సభ్య దేశాలు, ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యదర్శి అంటోనియో గుటెరెస్ ఇదే తరహా విమర్శలు చేశారు. ఇక చైనా నుంచి వచ్చిన స్పందన అందరూ ఊహించినట్లుగానే ఉంది. అక్కడి విదేశీ మంత్రిత్వశాఖ అధికార ప్రతినిధి మయన్మార్లో వర్సితిని 'పరిగణనలోకి' తీసుకున్నారు. 'మయన్మార్లో అన్ని పార్టీలూ రాజకీయ, సామాజిక

ఊతమిచ్చాయి. మయన్మార్కు వస్తుదాయక మద్దతు ఇవ్వజూపుతూనే రఖిన్ రాష్ట్రంలో నెలకొన్న పరిస్థితిపై ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలిలో నానాటికి పెరిగిపోతున్న అంతర్జాతీయ ఒత్తిడి నుంచి మయన్మార్కు అవి రక్షకవచలా నిలిచాయి. చైనా అధ్యక్షుడు జి జిన్పింగ్ 2020 సంవత్సరంలో తొలిసారి జరిపిన విదేశీ పర్యటనతో సింగపూర్ తర్వాత మయన్మార్లో రెండవ అతి పెద్ద పెట్టుబడి దారుగా చైనా అవతరించినదనే వార్తలు వచ్చాయి.

భారత్కు ఆచరణీయ సూచనలు

భారత్ యాక్ట్ ఈస్ట్ విధానానికి (ఏయీపీ) సైనిక పాలన తాత్కాలికంగా ఒక ఎదురు దెబ్బ. భారత సైన్యం టాటూడాతో, ప్రభుత్వంతో అద్భుతమైన సంబంధాలను కలిగి ఉన్నది. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పడంలో పెద్దగా పట్టింపు లేని సైనిక ప్రభుత్వంతో కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నది. అయితే, అంతర్జాతీయ సమాజం మయన్మార్ను

సానుకూలత విషయానికి వస్తే, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ హయాంతో పోల్చినప్పుడు, అపరిమితంగా ఉన్న వాటిని చకచకా పరిష్కరించడంలో టాటూడా సామర్థ్యం ఎంతో మెరుగైనది.

మయన్మార్ పరిణామాలపై భారత్ తీవ్ర ఆందోళనను వ్యక్తం చేసింది. 'మయన్మార్లో ప్రజాస్వామ్య సంక్రమణ ప్రక్రియకు మద్దతు ఇవ్వడంతో భారత్ అచంచలమైంది. సమన్వయ పరిపాలన, ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియలది తప్పనిసరిగా పైచేయిగా ఉండాలని మేం విశ్వసిస్తున్నాం' అని ఒక అధికారిక ప్రకటనలో పేర్కొంది. ఒక ప్రజాస్వామ్య దేశం నుంచి ఊహించిన విధంగానే ఆ ప్రకటన ఉంది. కానీ, మయన్మార్తో భారత్ నెరపుతున్న సంబంధాల్లో ఏదైనా అనూహ్యమైన మార్పులను ఊహించుకోవడం తొందరపాటు అవుతుంది. భారత్కు మయన్మార్తో సంబంధాలు కొనసాగించడం చాలా ముఖ్యం. తద్వారా చైనా మయన్మార్లో చొచ్చుకుపోకుండా చూడవచ్చు. చైనా, ఎన్ఎల్డీ మధ్య స్నేహానికి సంబంధించి ఇటీవల వెలువడిన సంతకాలపై టాటూడా ఏ మాత్రం సంతోషంగా లేకపోవడం ఇక్కడ ప్రధానంగా ప్రస్తావించాల్సిన ఒక అంశం.

మయన్మార్ ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్య బాట పట్టేందుకు ప్రయత్నించింది. అందుకు పట్టే సమయాన్ని త్వరితగతిన ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పూర్తి చేయడానికి వినియోగించుకోవాలి. త్రిభుజ హైవే లేదా ఇండియా-మయన్మార్-థాయ్లాండ్ (ఐఎంటీ) ప్రాజెక్టును పట్టాలెక్కించింది. అది మయన్మార్కు తోడు భారత్, బంగ్లాదేశ్, థాయ్లాండ్, మలేసియా దేశాల మీదుగా ఖాట్మండు నుంచి సింగపూర్కు నిరంతరాయంగా రాకపోకలు సాగించడానికి మార్గం సుగమం చేస్తుంది.

భారత విదేశాంగ కార్యదర్శి, భారత సైనిక దళాల అధిపతి 2020 సంవత్సరం అక్టోబర్లో చేపట్టిన మయన్మార్ పర్యటన ఆ దేశానికి భారత్ ఇస్తున్న ప్రాధాన్యాన్ని ప్రధానంగా చూపింది. సైన్యంలో ఉన్నతాధికార శ్రేణుల ప్రమేయంతో ఇతర దేశాలతో దౌత్యపరమైన సంబంధాలను విస్తరింపజేసుకునే క్రమంలో సైనిక వినియోగాన్ని సైతం ఎత్తిచూపింది. భారత ప్రభుత్వం మయన్మార్లో ఎన్ఎల్డీ నాయకత్వంతో ఎప్పటిలాగానే సంబంధాలను కొనసాగించాలి. అదే సమయంలో ప్రస్తుత టాటూడా హయాంతో సత్సంబంధాలకు పైన పేర్కొన్న మార్గాన్ని భారత ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకుంటుందని ఆశిద్దాం.

(ఆర్గనైజర్ నుంచి)

(రచయిత్రి ఇండియా ఫౌండేషన్లో

సీనియర్ రీసెర్చ్ ఫెలో)

సైనిక పాలకులతోను సత్సంబంధాలు తప్పవు

సుస్థిరతను నెలకొల్పే దిశగా రాజ్యాంగం, సమన్వయ పరిపాలన పరిధికి లోబడి వారి మధ్య విభేదాలను సక్రమంగా పరిష్కరించుకోవాలి' అని ఆశించారు. చైనాను మయన్మార్కు పొరుగున ఉన్న ఒక మిత్రదేశంగా ఆ దేశపు విదేశాంగ మంత్రిత్వశాఖ అధికార ప్రతినిధి వాంగ్ వెన్బిన్ తెలిపారు. మయన్మార్ ప్రభుత్వంతో ఎంతో జాగ్రత్తగా పెంచి పోషించుకుంటూ వచ్చిన బంధాలు ఆగ్నేయాసియా దేశాల సమాఖ్య (ఏఎస్ఈఎఫ్)లో సభ్య దేశం కూడా అయిన ఆ దేశంతో మరింత పటిష్టమైన సంబంధం నెలకొల్పుకోవడానికి చైనాకు మరింత

పక్కనపెట్టవచ్చు. అది, మయన్మార్లో లేదా మయన్మార్ ద్వారా తలపెట్టిన అనేక బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టులపై ప్రభావం చూపించే అవకాశం ఉంది. ఏకాపీ అత్యధికంగా మయన్మార్కు అనుకూలంగా ఉంది. అది పొరుగున ఉన్న ఆగ్నేయాసియా దేశానికి మరింత కనెక్టివిటీని సమకూరుస్తుంది. ఒకవేళ తెగలవరంగా చోటుచేసుకునే తిరుగుబాట్లతో మయన్మార్లో అస్థిరత పెరిగిన పక్షంలో ఈ ప్రాజెక్టుల్లో చాలా వాటికి అసాధారణమైన జాప్యం చోటు చేసుకోవచ్చు లేదా అవి ఆర్థికంగా అక్కరకు రానివిగా మిగిలిపోయే అవకాశం ఉంది.



మార్చి 15న
యాదాద్రి
లక్ష్మీనరసింహస్వామి
బ్రహ్మోత్సవాలు
ప్రారంభం

నాహం వసామి వైకుంఠే న యోగి హృదయేరవౌ
మద్భక్తా యత్ర గాయంతి తత్ర తిష్ఠామి నారదా!
(నేను వైకుంఠంలో లేను. యోగుల
హృదయాలలోనో, సూర్యునిలోనో కనిపించను. నా
భక్తులు తలచేచోట, నన్ను కీర్తించేచోట ఉంటాను'
అని శ్రీమహావిష్ణువు త్రిలోక సంచారి
నారదమునితో అన్నట్లు పద్మపురాణం
పేర్కొంటోంది. అలాంటి క్షేత్రాలలో ఒకటి ఉభయ
తెలుగు రాష్ట్రాలలోని నృసింహ క్షేత్రాలలో
విశిష్టమైన యాదాద్రి (యాదగిరిగుట్ట) పంచ
నారసింహ క్షేత్రం.

యాదాద్రిశా! జం

పాలకమండలి ఏటా పలువురు కళాకారులను ఆహ్వానించడం మొదలు పెట్టగా, ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటాచార్యుని ఈ సాంస్కృతిక సభలకు విశేష ప్రాచుర్యం కల్పించారు.

బ్రహ్మోత్సవాలు

ఏటా ఫిబ్రవరి శుద్ధ విదియ నుంచి ద్వాదశి వరకు (ఈసారి మార్చి 15 నుంచి 25 వరకు) బ్రహ్మోత్సవాలు ఘనంగా జరుగుతాయి. తొలినాడు స్వస్తి వాచకంతో ఆలయశుద్ధి, శ్రీమహావిష్ణువు సర్వసైన్యాధ్యక్షుడు విష్ణుశేనుడికి అర్చన నిర్వహిస్తారు. ఉత్సవాలకు ముక్కోటి దేవతలను ఆహ్వానిస్తూ, ఆలయ ధ్వజస్తంభంపై గరుడ కేతనాన్ని ఆవిష్కరిస్తారు. ఉత్సవ దినాలలో స్వామివారిని వివిధ వాహనాలపై ఊరేగిస్తారు. గతంలో స్వామివారికి 'భక్తోత్సవాలు' పేరుతో ఏటా మూడు రోజుల పాటు బ్రహ్మోత్సవాలు జరిగేవి. ఆ తరువాత ఐదు రోజులకు పొడగించారు. ప్రస్తుతం 11 రోజుల పాటు అంగరంగ వైభవంగా నిర్వహిస్తున్నారు. 1975 నుంచి ప్రభుత్వం ఉత్సవాలలో పాలుపంచుకుంటూ వస్తోంది. స్వామివారికి పట్టువస్త్రాలు సమర్పిస్తోంది. రాష్ట్ర విభజన తరువాత ఈ క్షేత్రం అభివృద్ధిపై తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టి సారించిన సంగతి తెలిసిందే.



యాదాద్రి నారసింహుడి ఆవిర్భావం గురించి పురాణాలలోని విశేషాలను బట్టి మహాజ్ఞాని విభాండకుడి మనవడు (ఋష్యశృంగుడి కుమారుడు) యాదరూపి కృతయుగంలో ప్రహ్లాదుడి మాదిరిగానే పరమ విష్ణుభక్తుడు. నృసింహవతారం దర్శనంపై మక్కువ కలిగినవాడు. ఆయన అనుగ్రహం, సాక్షాత్కారం కోసం అడవిదారి పట్టగా అక్కడి కొండజాతి వారు అతనిని పట్టి క్షుద్రదేవతలకు బలి ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తుండగా, స్వామి తరపున సుదర్శన చక్రం వచ్చి కాపాడుతుంది. ఈ క్షేత్రం చుట్టూ సుదర్శనదు రక్షావలయాన్ని నిర్మించాడని ఆస్తికల విశ్వాసం. హనుమంతుడి నలవో మేరకు యాదరూపి చేసిన తపస్సుకు మెచ్చి నృసింహుడు ప్రత్యక్షమవుతాడు. అయితే ఆయన ఉగ్రరూపాన్ని దర్శించలేక భీతిబుల్లుతుండగా స్వామివారు ప్రసన్నా కృతిలో శ్రీలక్ష్మీదేవి సమేతంగా దర్శనమిస్తారు. తనను కటాక్షించిన గుహలోనే సామాన్య భక్తులనూ వివిధ రూపాలలో అనుగ్రహించాలన్న భక్తిని విన్నపాన్ని మన్నించి జ్వాల, గండభేరుండ, యోగానంద, ఉగ్రనరసింహ, శ్రీలక్ష్మీ నృసింహస్వామిగా సాక్షాత్కరించారు. వీరిలో జ్వాలా నృసింహుడు, యోగానంద, లక్ష్మీనృసింహులు కొండగుహలో కొలువదీరగా, గండభేరుండస్వామి క్షేత్రపాలకుడైన ఆంజనేయుడితో కలిసి ఉంటారు. ఇక ఉగ్ర నృసింహునిది అభౌతిక రూపమని, తోజో రూపంలో కొండచుట్టూ ఆవరించి

ఉంటాడంటారు. మెట్లమార్గంలో శివుడు, నృసింహ స్వామి కంటే ముందే స్వయంభువుగా వెలిశారని చెబుతారు. ఈ పర్వతం సింహాకృతిగా కనిపిస్తుంది. దట్టమైన అడవితో నిండి, నిర్మానుష్య ప్రాంతంలో వెలసిన స్వామి 'నేను గుట్టమీద ఉన్నాను. నిత్య పూజలకు ఏర్పాటు చేయించు' అని గ్రామాధికారికి స్వప్నంలో ఆదేశించారట.

ఈ ఆలయానికి సంబంధించి ప్రచారంలో ఉన్న మరో కథనం ప్రకారం ఈ గుట్టకు రెండు మైళ్ల దూరంలో స్వామివారు వెలిశారు. దానినే పాత నృసింహాలయంగా వ్యవహరిస్తారు.

యాదాద్రి క్షేత్రాన్ని ఎందరో రాజులు దర్శించు కున్నట్లు చారిత్రకాధారాలు ఉన్నాయి. పల్లిమ చాళుక్య రాజు త్రిభువనమల్లుడు క్రీ.శ. 1148లో యాదాద్రిశుని సేవించుకున్నట్లు భువనగిరి దుర్గంలోని శాసనం ద్వారా తెలుస్తోంది. కాకతీయ గణపతి దేవుడు, విజయనగర చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణదేవరాయలు స్వామివారిని దర్శించుకున్నారు. ఆ ప్రాంతం కీకారణ్యంగా ఉండి రాకపోకలకు భక్తులు ఇబ్బంది పడుతుండగా నిజాం పాలకులు కొండమీదకు మార్గం నిర్మించారు. సుమారు 165 ఏళ్లకు ముందు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని బాపట్లకు చెందిన లక్ష్మీకాంతయ్య అనే వాగ్గేయకారుడు స్వామి వారిపై రాసిన కీర్తనలను అలపించడంతో ఆ సదస్సుల ప్రాచుర్యాన్ని గుర్తించిన నిజాం ప్రభుత్వం నిధులు ఇస్తూ బాగానే ప్రోత్సహించింది. ఆ తర్వాత ఏర్పడిన

బ్రహ్మోత్సవ సేవా విశేషాలు

బ్రహ్మోత్సవాలలో భాగంగా మొదటిరోజు స్వస్తి వాచకసహిత శుద్ధి, రెండవ నాడు ధ్వజారోహణ, ఆ రాత్రి భేరిపూజ చేపడతారు. మూడో రోజు వేదపారాయణం, నాలుగవ రోజు హంసవాహన సేవ, ఐదవ నాడు కల్బవృక్ష సేవ, ఆరవ రోజున గోవర్ధనగిరి అవతారం, ఏడవనాడు స్వామివారి కల్యాణోత్సవానికి ఎదుర్కోలు నిర్వహిస్తారు. ఎనిమిదవ నాడు తిరుకల్యాణం, తొమ్మిదవ రోజున రథోత్సవం నిర్వహిస్తారు. పదవ రోజున చక్రస్నానం, మరునాడు అష్టోత్తర శతాఘటాభిషేకంతో బ్రహ్మోత్సవాలు పరిసమాప్తి అవుతాయి. బ్రహ్మది దేవతలు తరలి వస్తారని విశ్వసించే ఈ ఉత్సవాల వేళ నారదాది మహర్షులు హరి సంకీర్తనలు ఆలపిస్తారట. గరుడాది భక్తాగ్రేసురులు తన్మయ నృత్యాలు చేస్తారట. 'అడేరదివో అచ్చరులెల్లరు/పాడేరు గంధర్వ పతులెల్లా/ వేడుకతో ఏగెను విష్వక్సేనుడు....'

విశ్వాసం. శరణన్న వాడిని విడువడని నమ్మకం. దానప్రతాలకు, యజ్ఞ యాగాదులకు, జపతపాదులకు, నియమనిష్ఠలకు వశం కాని శ్రీహరి భక్తికి బందీ అవుతాడని, ముఖ్యంగా ఆర్తులను ఆదుకోవడంలో ముందుంటాడని ఆధ్యాత్మికవాదులు చెబుతారు. ఆ కోవలోని ఇతర నృసింహ క్షేత్రాలతో పోలిస్తే అనారోగ్యం, గ్రహ వీడితుల సంఖ్య ఇక్కడ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఆయన కరుణతో స్వస్థత పొందినవారిలో 'యాదగిరి క్షేత్ర సంకీర్తన కవి' ఈగ బుచ్చిదాసు ఒకరు. ఓరుగల్లుకు చెందిన ఆయన అనారోగ్యంపాలై ఎన్ని మందులు వాడినా గుణం కనిపించకపోవడంతో భగవంతుడిపై భారంవేసి కొండపై గల గుండం వద్ద గుడిసె వేసుకుని ఉంటూ భాగవత ఘట్టాలను పారాయణం చేయడంతో పాటు భక్తులకు వివరించి చెప్పేవారు. ఒకసారి స్వామివారు



డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

చినజీయర్ స్వామి 'యాదాద్రి'గా నామకరణం చేశారు. సర్దార్ వల్లభ్ భాయ్ పటేల్ సోమనాథ్ ఆలయాన్ని పునర్నించిన తరువాత ఒక ముఖ్యమంత్రి అధికారికంగా ఒక ఆలయ పునర్నిర్మాణానికి పూనుకోవడాన్ని అరుదైన సంఘటనగా చెబుతారు.

రూ. 1200 కోట్ల ప్రాథమిక అంచనా వ్యయంతో చేపట్టిన ఆలయ పునర్నిర్మాణ బృహత్ పథకం పనులు

రుజయతు..!

అంటారు అన్నమాచార్య తిరుమలేశుని తిరువీధుల ఉత్సవాన్ని వర్ణిస్తూ. యాదగిరిశ్వరుడి వైభవం అలాంటిదే.

తొలి దర్శనం క్షేత్రపాలకుడికే

ఇక్కడి పుష్కరిణిలో స్నానమాచరించి, ఆంజనేయ స్వామిని దర్శించుకున్న తరువాత నృసింహదేవుడి గర్భాలయానికి చేరుకుంటారు. సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణుడి పాదాల నుంచి ఉద్భవించిన గంగగా అవతరించిన ఈ కోనేటిలో స్నానంతో సమస్త పాపాలు హరించిపోతాయని భక్తుల విశ్వాసం. మహర్షులు బ్రాహ్మీ ముహూర్తంలో ఈ పుష్కరిణిలో స్నానమాడి లక్ష్మీనృసింహుడి దర్శనం చేసు కుంటారని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. వారు వస్తున్నప్పుడు మృదంగ ధ్వనులు వినిపిస్తాయంటారు.

క్షేత్ర పాలకుడు గ్రహవీడితులకు రక్షకుడు.

అనారోగ్యం, గ్రహవీడ బాధితులు మండలదీక్ష ప్రదక్షిణలు చేపడుతుంటారు.

విష్ణు పుష్కరిణిలో స్నానమాచరిస్తూ

స్వామిని స్మరిస్తూ, దర్శించడం వల్ల

స్వస్థత పొందవచ్చని భక్తుల

బ్రహ్మది దేవతలు తరలి వస్తారని విశ్వసించే ఈ ఉత్సవాల వేళ నారదాది మహర్షులు హరి సంకీర్తనలు ఆలపిస్తారట. గరుడాది భక్తాగ్రేసురులు తన్మయ నృత్యాలు చేస్తారట. 'అడేరదివో అచ్చరులెల్లరు/పాడేరు గంధర్వ పతులెల్లా/ వేడుకతో ఏగెను విష్వక్సేనుడు..'

అంటారు అన్నమాచార్య తిరుమలేశుని తిరువీధుల ఉత్సవాన్ని వర్ణిస్తూ యాదగిరిశ్వరుడి వైభవం అలాంటిదే.

ఆయనకు కలలో కనిపించి తనపై కీర్తనలు చెప్పాలని ఆదేశించారట. అప్పటి నుంచి సంకీర్తనలతో పాటు స్వామివారిపై శతకం రాశారు.

ప్రతిష్ఠాత్మకంగా ఆలయ పునర్నిర్మాణం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యాదాద్రిశుని ఆలయ పునర్నిర్మాణంతో పాటు వెయ్యి ఎకరాలలో సకల నదుపాయాలతో అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మకంగా 'ఆధ్యాత్మిక' నగరం నిర్మిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే.

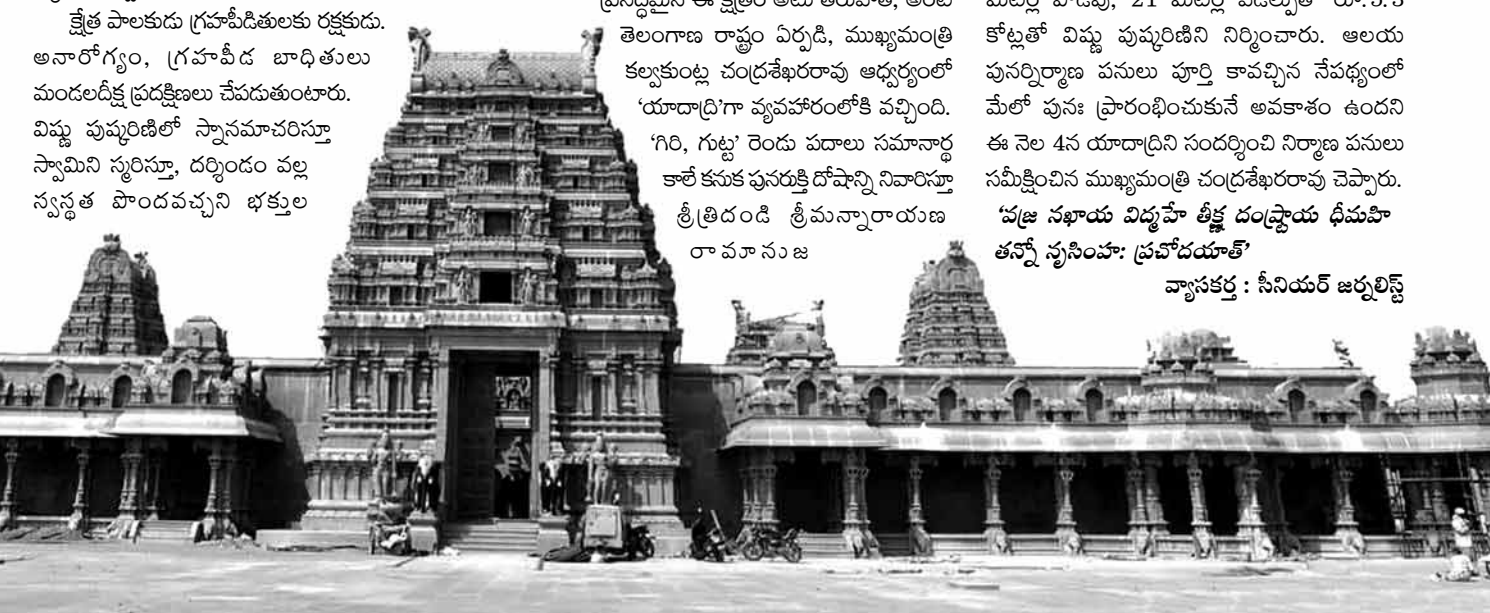
2014 సంవత్సరం వరకు 'యాదగిరిగుట్ట'గా ప్రసిద్ధమైన ఈ క్షేత్రం అటు తరువాత, అంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి, ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖరరావు ఆధ్వర్యంలో 'యాదాద్రి'గా వ్యవహారంలోకి వచ్చింది. 'గిరి, గుట్ట' రెండు పదాలు సమానార్థ కాలే కనుక పునరుక్తి దోషాన్ని నివారిస్తూ శ్రీత్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ రామానుజ

మరుకుగా సాగుతున్నాయి. ప్రధానాలయం ప్రారంభానికి ముస్తాబైంది. కృష్ణశిలలతో అద్భుత దివ్యక్షేత్రంగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ఆధారశిల నుంచి గోపురం వరకు కృష్ణశిలతో నిర్మించడం, అదీ ప్రపంచంలోనే తొలిసారి కావడం విశేషం. రెండు లక్షల టన్నుల కృష్ణ శిలను ఉపయోగించారు. ప్రకాశం జిల్లా గురిజేపల్లి, గుంటూరు జిల్లా కమ్మవారిపాలెం నుంచి ఈ రాయిని సేకరించారు.

స్వామివారి సేవకు వినియోగించేందుకు 19 మీటర్ల పొడవు, 21 మీటర్ల వెడల్పుతో రూ.5.3 కోట్లతో విష్ణు పుష్కరిణిని నిర్మించారు. ఆలయ పునర్నిర్మాణ పనులు పూర్తి కావచ్చిన నేపథ్యంలో మేలో పునః ప్రారంభించుకునే అవకాశం ఉందని ఈ నెల 4న యాదాద్రిని సందర్శించి నిర్మాణ పనులు సమీక్షించిన ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖరరావు చెప్పారు.

'పజ్ర నఖాయ విద్యుహే తీక్షణ దంష్ట్రాయ ధీమహి తన్నో నృసింహః ప్రచోదయాత్'

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్



గత సంచిక తరువాయి..

కేంద్ర ప్రభుత్వం రాజకీయ ఒత్తిడి మేరకు కర్మాగారం మరొక భాగాన్ని (రైలుచక్రాల తయారీ కోసం) సోనియా గాంధీ నియోజకవర్గం రాయ బరేలిలో ప్రారంభించాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. సుమారు వేయికోట్ల రూపాయలను ఆ కర్మాగార నిర్మాణం కోసం వెచ్చించింది. ఏ పనులూ జరగలేదు. మోదీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతే రైలు చక్రాల కర్మాగారం పనులు వేగం వుంజుకున్నాయి.

ఆదాయం లేని ఖర్చులు

ఒరిస్సాలోని ఇనుప ఖనిజం కొనుగోలు కోసం తమవంతు 50 శాతం వాటాగా రూ.329 కోట్లు కర్మాగారం పెట్టుబడి పెట్టింది. అయితే ఆ గనుల తవ్వకాలు పర్యావరణ కాలుష్యానికి కారణమవు తున్నాయని సుప్రీంకోర్టు రూ||1000/-కోట్లు అపహర ధ రుసం చెల్లించాలని ఆదేశించింది. చివరికి రూ|| 700/-కోట్లు విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారం తనవంతు వాటాగా చెల్లించింది. ఒరిస్సా గనులకొరకు రూ.1029 కోట్లు ఉక్కు కర్మాగారం ఖర్చుపెట్టినా అవసరమైన ఇనుప ఖనిజం ఇంతవరకు రాలేదు.

ఉత్పాదకత 100శాతం నుండి 130 శాతం వరకు నమోదు చేసినా యాజమాన్యంలో పెచ్చు మీరిన అవినీతి వల్ల నగదు నిల్వలు లేక, అప్పుల కారణంగా ముడి ఖనిజం కొనడానికి కూడా ఇబ్బందులు మొదలైనాయి.

కర్మాగార విస్తరణలో ఫినిష్డ్ ఉత్పత్తులు తయారు చేయడానికి యాజమాన్యం ప్రాధాన్యం ఇచ్చిఉంటే అదనపు ఆదాయం సమకూరి ఉండేది. సేలబుల్ ఉత్పత్తుల విస్తరణకు కాక ముడి ఉత్పత్తుల విస్తరణకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడంవల్ల ఆదాయం లేకపోగా వడ్డీల భారం పెరిగింది. యాజమాన్యం పొరపాటు విధానానికి ఇదొక ఉదాహరణ. కోక్ - ఓవెన్ బాటరీ - 4, సెంటర్ ఫ్లాంట్ -2, బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్ -3, స్టీల్ మెల్ట్ షాపు -2, వీటిని కట్టడంవల్ల ఆర్థికలోటు మరింత పెరిగింది.

కాంట్రాక్టు కార్మికుల విధానానికి పెద్దవీట

యాజమాన్యం కాంట్రాక్టు కార్మికుల విధానానికి ఎక్కువ ప్రోత్సాహాన్ని ఇచ్చింది. పర్మినెంటు కార్మికులు చేసే పనులను కూడా కాంట్రాక్టర్లకు ఇవ్వడం ప్రారంభ మైంది. పర్మినెంటు కార్మికులు చేస్తున్న పనులను కూడా కాంట్రాక్టు కార్మికులు చేస్తున్నట్లు దొంగ రికార్డులు సృష్టించి నిధులను కాంట్రాక్టర్ల పరం చేశారు. పర్మినెంటు కార్మికులను పనికి దూరం పెడుతూ ఇబ్బడిముబ్బడిగా కాంట్రాక్టు కార్మికులను నియమించారు. దీనివల్ల కొన్ని కార్మిక సంఘాలకు యాజమాన్యంలోని కొందరికి పెద్దఎత్తున డబ్బులు ముడుతున్నాయి. ఒక అన్సైక్లడ్ కార్మికుని ఉద్యోగానికి 3-4లక్షలు, సెమీస్కెల్డ్ కార్మిక ఉద్యోగానికి 5 నుంచి

6 లక్షలు, స్కెల్డ్ కార్మిక ఉద్యోగానికి 6 నుంచి 8 లక్షలు లంచంగా తీసుకుంటున్నారన్న విమర్శలు బాహటంగానే వినిపిస్తున్నాయి. అనవసరపు కాంట్రాక్టు కార్మికులవల్ల పని సంస్కృతి నశించింది. అనేక ప్రభుత్వ ప్రయోజన కర్మాగారాలలో, కార్యాలయా లలో బయోమెట్రిక్ వ్యవస్థ ప్రవేశపెట్టారు. విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారంలో ఇది అమలుకాలేదు. దీనికి కార్మిక సంఘాలు, అవినీతి యాజమాన్యం కారణం.

ఉత్పత్తుల లబ్ధి కుంటో అవినీతి

ఉత్పత్తుల ఎగుమతిలో అనేక రకాలుగా అవినీతి జరుగుతున్నది. ఉదా: సరుకు నింపటానికి, బిల్లులు

సంఘాలు నమ్మేలు చేశాయి. ఈ నమ్మేలలో యాజమాన్య పరోక్ష సహకారం ఉంది.

గనుల కేటాయింపే పరిష్కారమా?

ఈ కర్మాగారానికి గనులు లేవని, వాటిని కేటాయిస్తే నష్టాలు ఉండవని, కాబట్టి కేంద్రం ఈ కర్మాగారానికి గనులు కేటాయించాలని కొందరు కోరుతున్నారు. 2004లో కర్మాగారం 5వేలకోట్ల రూపాయల మిగులుతో ఉంది. అప్పుడు కర్మాగారా నికి ఏ గనులు లేవు కదా! ఉక్కు కర్మాగారానికి అవసరమైన ముడిబొగ్గు మనదేశంలో దొరకదు. ఆస్ట్రేలియా నుండి దిగుమతి చేసుకునే 'మెటలర్జికల్'



క్లియర్ చేయడానికి క్రిందిస్థాయి కార్మికుల నుండి ఉన్నతస్థాయి అధికారుల వరకు లంచం ఇవ్వనిదే లారీలలో సరుకు వేయసేయరు.

2. వేయాల్సిన సరుకుకన్నా ఎక్కువ సరుకువేసి తూనిక యంత్రాంగాల వద్ద తక్కువగా చూపటం మరొక అవినీతి విధానం.

3. ఒకే ఇన్వాయిస్ పై రెండుమూడుసార్లు ఉత్పత్తులను పంపుతుంటారు.

అధికారులు-కార్మికుల నిష్పత్తి నియామకాలకు భిన్నంగా అధికంగా అధికారులను నియమిస్తున్నారు. ఏ రాష్ట్రానికి చెందినవారు సి.ఎమ్.డి. అయితే ఆ రాష్ట్రానికి చెందినవారినే అర్హతలు లేకపోయినా కీలక పదవులలో నియమిస్తున్నారు.

సంబంధంలేని అంశాలపై సమ్మెలు

కేంద్రం సీఎఫ్, వ్యవసాయ చట్టాలు తెచ్చింది. వీటికే కార్మికులకూ ఏమీ సంబంధంలేదు. అయినప్పటికీ ఆ చట్టాలను వ్యతిరేకిస్తూ కార్మిక

బొగ్గనే నేడు ఉక్కు కర్మాగారాలు ఉపయోగిస్తున్నాయి.

అనుబంధ పరిశ్రమల మూత

విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారానికి అనుబంధంగా చిన్నా మధ్య తరహా పరిశ్రమలు పలు ఉన్నాయి. వీటి సంఖ్య, వీటిలోని కార్మికుల సంఖ్య తక్కువేమి కాదు. స్థానికమైన ఈ చిన్న పరిశ్రమలను యాజమాన్యం ప్రోత్సహించలేదు. ఈ ఆధారిత చిన్న పరిశ్రమలు ఉత్పత్తిచేసే వస్తువులు కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల పరిశ్రమల నుండి కొనుగోలు చేయటం ప్రారంభించింది. ఇందులో యాజమాన్యం అవినీతి ఎంతోఉంది. కోల్ కతా, ఒరిస్సాలకు చెందిన పరిశ్రమల నుండి నేడు ఉక్కు కర్మాగారం అనేక చిన్నచిన్న వస్తువులను కొనుగోలు చేస్తున్నది. దీనిని గమనించాలి.

అప్పుల ఊబలో కర్మాగారం

(లోటు కోట్లలో)

2015 - 16 1702 1604

2016 - 17	1690	1263
2017 - 18	1911	1369
2018 - 19	307	97కోట్ల మిగులు
2019 - 20	39	10.17 కోట్లు

అసమర్థ, అవినీతి అధికారుల వల్లే ఉక్కు కర్మాగారం అప్పుల ఊబిలోకి వెళ్లిపోయింది. పైన పేర్కొన్న ఇంకా పేర్కొనని అనేక కారణాలతో 2005 తరువాత ఏటా కర్మాగారం అప్పుల ఊబిలోకి కుంగిపోతూనే ఉంది. 1984 సంవత్సరంలో ప్రధానమంత్రి రాజీవ్ గాంధీ తీసుకున్న నిర్ణయంమేరకు 'ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమలకూ లోటు వూడ్చటానికి



కేంద్రం నిధులు ఇవ్వదు.' ఇలా మరికొంత కాలం కొనసాగితే యాజమాన్యం కర్మాగరాన్ని మూసివేయ వలసి వస్తుంది. కర్మాగరాన్ని మూసివేయటం కంటే ప్రయివేటు యాజమాన్యానికి అప్పగించటం మేలైన విధానమని కేంద్ర ప్రభుత్వ వాదన. ఇది కొంతవరకు సరియైనదే కావచ్చు.

ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు - ప్రైవేటురంగ సంస్థలు

దేశంలో ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు నడవాలని అందరూ కోరుకుంటారు. ఉద్యమాలు చేస్తారు. ప్రతి పక్షంలో ఉండి ప్రభుత్వరంగ సంస్థల ప్రయివేటీకరణను వ్యతిరేకించినవారే అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆ సంస్థలను ప్రయివేటీకరించడం చూస్తున్నాం. దేశంలో ప్రయివేటురంగంతో పోలిస్తే ప్రభుత్వ రంగంలో ఉన్న సంస్థలు ఎక్కువగా అప్పుల ఊబిలోకి వెళ్లిపోతున్నాయి. దీనికి అనేక కారణాలు.

1. ప్రభుత్వం నియమించే ఉన్నతాధికారులకు నిర్వహణా సామర్థ్యం లేకపోవటం. అవినీతి,

నిర్ణయాలలో పొరపాట్లు.

2. రాజకీయ నాయకుల మితిమీరిన జోక్యం.

3. కార్మికులలో పని సంస్కృతి తగ్గిపోవడం.

కార్మిక సంఘాలు, యాజమాన్యాలు, కార్మికులు తాము ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలోనే ఉండాలని కోరుకుంటారు. పని సక్రమంగా చేసినా చేయకపోయినా ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లో నిలదీసేవారు ఉండరు. ఉద్యోగ భద్రత ఎక్కువ. అదే ప్రయివేటు రంగ సంస్థల్లో క్రమశిక్షణ చర్యలు ఉంటాయి. అక్కడ ఉద్యోగ భద్రత సాపేక్షంగా తక్కువ. చాలా ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లో అటు యాజమాన్యానికి, ఇటు కార్మికులకు సంస్థ అభివృద్ధి పట్ల బాధ్యత ఉండదు. ఇలా అనేక కారణాలు. విశాఖ ఉక్కు కూడా ఇదే కోవలోకి పోయింది.

కేంద్ర గనుల శాఖ ప్రేక్షకపాత్ర

మోదీ ప్రధాని అయ్యాక ఈ 6 సంవత్సరాలలో విశాఖ ఉక్కు లోటు ప్రతి ఏటా పెరుగుతోంది. అయినా కేంద్ర ఉక్కు మంత్రిత్వశాఖ మౌనం దాల్చడం ఏమిటి? ప్రభుత్వ సంస్థల లోటు, ఆ లోటు ఎందుకు వంటి అంశాల మీద నిపుణుల సలహాలను స్వీకరించవలసిన బాధ్యత లేదా? ప్రభుత్వరంగ ఉక్కు కర్మాగారాలకు సి.ఎమ్.డి.లను, డైరెక్టర్లను నియమించేది కేంద్రమే. అసమర్థత, అవినీతిగల ఉన్నత అధికారులను తొలగిస్తే బాగుండేది. ఈ ప్రక్షాళన ఎందుకు చేపట్ట లేదు? అప్పులు ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరిగిపోయిన తరువాత విశాఖ ఉక్కుకర్మాగరాన్ని ప్రయివేటీకరణ చేస్తూ చేతులు దులుపుకోవటం సరియైనదేనా? ఉక్కు కర్మాగారం కోసం భూములిచ్చిన పేద ప్రజలు ఉక్కు కర్మాగారంలో ఉపాధి లభిస్తుందని 40 సంవత్సరాలుగా ఎదురు చూస్తున్నారు. వారికి న్యాయం చేయవలసిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేదా? ఆర్థికలోటు పేరుతో ప్రతి ప్రభుత్వరంగ సంస్థను ప్రయివేటురంగానికి అప్పచెప్పటమే ఏకైక ఉత్తమ

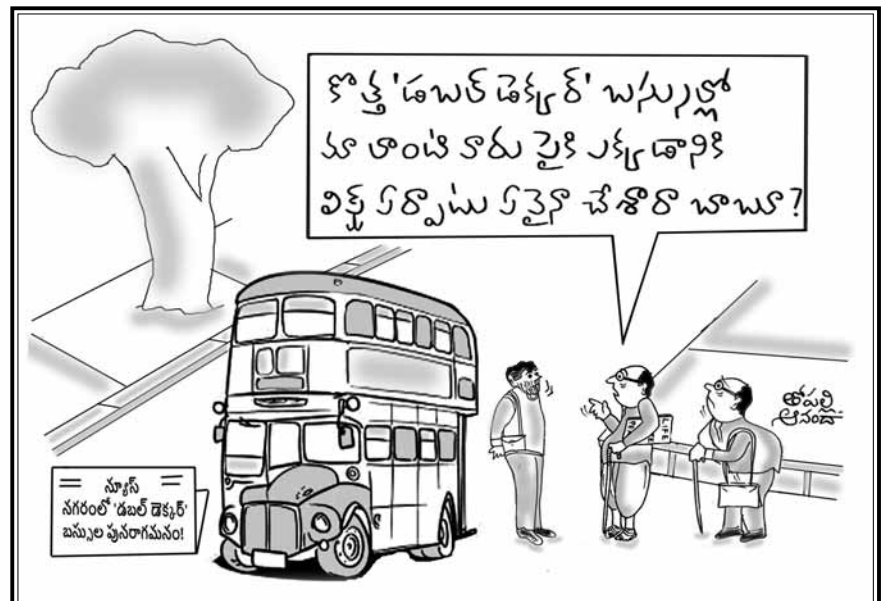
పరిష్కారం అనే విధానం సరియైనది కాదు. ఈ నిర్ణయం పరిమితులను కేంద్ర పాలకులు వీలైనంత త్వరగా గ్రహించి వ్యవహరించటం దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు, కార్మికులకు మంచిది!

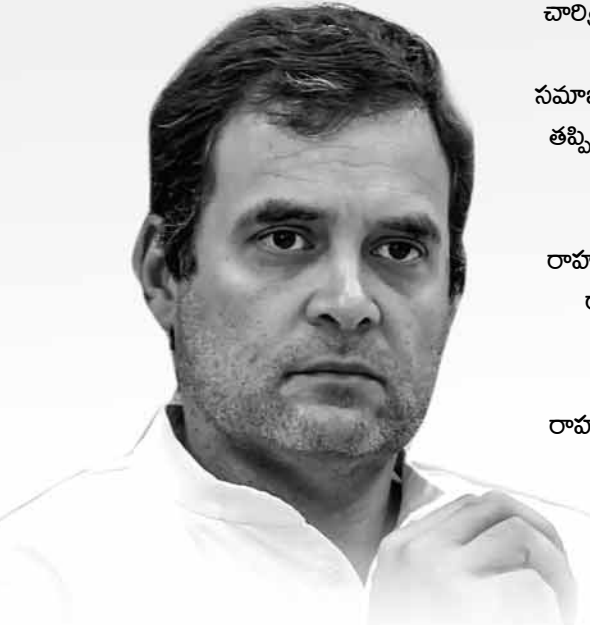
కేంద్రం ప్రభుత్వరంగంలో కొత్త పరిశ్రమలను ప్రారంభించకపోవచ్చు. ఉన్న ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు దారితప్పుకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

పరిష్కారాలు

1. ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని అన్ని కర్మాగారాలను, గనులను ఒకే సంస్థ పరిధిలోకి తీసుకురావాలి.
2. N.M.D.C - R.I.N.L. - K.I.O.L.లను ఒకే సంస్థగా రూపొందించాలి.
3. ప్రభుత్వరంగ SAIL - RINL మార్కెట్లను విలీనం చేయాలి.
4. ఉన్నత యాజమాన్యంపై జవాబుదారీతనాన్ని విధించాలి.
5. బయోమెట్రీక్ వ్యవస్థను అమలుచేయాలి.
6. 'అధికారుల - కార్మికుల' నిష్పత్తిని క్రమబద్ధీకరించాలి.
7. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్మాణపనులలో విశాఖ ఉక్కును వినియోగించేలా చేయాలి.
8. కిరండోల్ నుండి స్లరీ పైప్లైన్ (ఒప్పందం జరిగింది)ను అత్యవసరంగా నిర్మించి సుమారు రూ. 2,000 కోట్ల రవాణా భారాన్ని వెంటనే తగ్గించాలి.
9. రాబోయే నాలుగేళ్లలో విశాఖ ఉక్కులో సుమారు 4వేలమంది వదలి విరమణ చేస్తారు. ఆ ఖాళీలను నిర్వాసితులతో భర్తీచేసి న్యాయం చేయాలి.

ఒక కార్మికుడు
(విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారం)





చారిత్రక తప్పిదాలనూ, గుణపాఠాలను విస్మరించే లక్షణం ఉందని తెలుసు. కానీ, రాజకీయ తప్పిదాలనూ, అవి తెచ్చిన పరిణామాలనూ కూడా తేలికగా తీసుకునే తత్వం భారతీయ సమాజంలో మొదలయిపోయిందా? 1975లో ఇందిరాగాంధీ అత్యవసర పరిస్థితి విధించడం తప్పిదమేననీ, ఆ సమయంలో జరిగినదంతా అవాంఛనీయమనీ కాంగ్రెస్ మాజీ అధ్యక్షుడు, ప్రస్తుత అధ్యక్షుడు కాని అధ్యక్షుడు రాహుల్ గాంధీ మార్చి 3న ఒక ఇంటర్వ్యూలో చెప్పుకొచ్చారు. కార్డ్స్ వెల్ విశ్వవిద్యాలయం నిర్వహించిన ఒక కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న రాహుల్ ఈ మాటలన్నారు. అందులో భాగంగా ఆర్థికవేత్త కౌశిక్ బసు చేసిన ఇంటర్వ్యూలో రాహుల్ చాలా చెప్పారు. అత్యవసర పరిస్థితి అమలైన కాలమంతా రాజ్యాంగం ఇచ్చిన హక్కులు, పౌరహక్కులు తాత్కాలికంగా రద్దయినాయని, మీడియాను తీవ్ర స్థాయిలో నిరోధించడం నిజమేనని, చాలామంది ప్రతిపక్ష నేతలను జైళ్లలో కూర్చోబెట్టారని కూడా రాహుల్ అంగీకరించారు. అయితే ఇవాటి పరిస్థితికీ, ఆనాటి పరిస్థితికీ చాలా తేడా ఉందని ఆయన వ్యాఖ్యానించడంలోనే అసలు మెలిక ఉంది

కాంగ్రెస్ కపటత్వానికి

స్వతంత్ర భారతదేశ చరిత్రలో జరిగిన అతి పెద్ద తప్పిదం అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు. ఈ తప్పు మా నానమ్మ చేసిన మాట నిజం అన్నారాయన. జరిగిన ఘోరాలన్నీ చెప్పారు. అది ఇంటర్వ్యూ కాబట్టి మరింత వివరంగా చెప్పే అవకాశం లేకపోవచ్చు. అత్యవసర పరిస్థితి నాటి అకృత్యాల చరిత్ర పుటలలో ఉన్నాయి. వర్ణవసానాలను జాతి యావత్తు దర్శించింది. అత్యవసర పరిస్థితిని విధించినందుకు కాంగ్రెస్ మూల్యం చెల్లించింది. చరిత్ర మీద అదౌక మచ్చ అంటే అతిశయోక్తి కాదు. అయినా అంత పెద్ద తప్పిదాన్ని చిన్నదిగా చేసి చూపించడానికి రాహుల్ కౌశిక్ బసు ఇంటర్వ్యూను ఉపయోగించు కోవాలని చూశారు. అంతేతప్ప ఆ తప్పును బేషరతుగా ఒప్పుకోవడం ఆయన ఉద్దేశం కాదనే అనిపిస్తుంది. క్షమాపణలు చెప్పడం అసలే కాదు. ఎందుకంటే తప్పిదమని ఒక్క మాట అన్నారు తప్ప, అందుకు భారత జాతికి తన పార్టీ తరపున లేదా నానమ్మ తరపున క్షమాపణ చెప్పలేదాయన.

అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు తప్పేగాని, ఇప్పటి వరకే అంటే సరేంద్ర మోదీ పాలనలో వలె వ్యవస్థలను ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం ఆక్రమించలేదని ఆయన సూత్రీకరించారు. కాంగ్రెస్ తీరుతెన్నులు అలాంటి ప్రయత్నాలకు అనుమతించేవి కూడా కాదట. అంటే, అత్యవసర పరిస్థితి కాలం కంటే నేడున్న పరిస్థితి మరింత గడ్డుగా ఉందని ఆయన తేల్చేశారు. గడచిన జూన్ లో కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా అత్యవసర పరిస్థితి కాలాన్ని తన ట్వీట్ ద్వారా గుర్తు చేశారు. జూన్ 25, 1975న ఇందిర దేశంలో అత్యవసర పరిస్థితిని విధించిన సంగతి కొంచెం రాజకీయ పరిజ్ఞానం, ప్రజాస్వామ్యం అంటే నిజంగా గౌరవించే వారందరికీ కూడా తప్పక గుర్తుంటుంది. ఇది ఒక

కుటుంబ పదవీ వ్యామోహం ఫలితమేనని అమిత్ షా వ్యాఖ్యానించారు. ఆ వ్యామోహమే రాత్రికి రాత్రి ఈ దేశాన్ని కారాగారంగా మార్చిందని ఆయన చెప్పడం సత్యదూరం కాదు. పత్రికలు, న్యాయవ్యవస్థ, భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ అన్నీ అణచివేతకు గురయ్యాయి. పేదలు, అణగారిన వర్గాల మీద దారుణమైన అత్యాచారాలు జరిగాయి. ఈ విషయాలు కూడా అమిత్ షా గుర్తు చేశారు. కానీ ఇవాళ వ్యవస్థలన్నింటినీ ఆర్ఎన్ఎస్ తన మనుషులతో నింపుతున్నదని అంటున్నారు రాహుల్. మనం బీజేపీని ఓడించినా వాళ్ల మనుషులను మాత్రం వ్యవస్థల నుంచి తొలగించలేం అన్నదే రాహుల్ వ్యాఖ్య సారాంశం. మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి కమలనాథ్ ఈ విషయం స్వయంగా తనకు చెప్పారని రాహుల్ ఆ ఇంటర్వ్యూలో బహిర్గతం చేశారు. వ్యవస్థల స్వాతంత్ర్యం మీద బీజేపీ, ఆర్ఎన్ఎస్ దాడి చేస్తున్నాయని రాహుల్ తీర్చిచారు. అయితే దీనితో ప్రజా స్వామ్యం తుడిచిపెట్టుకు పోయిందని చెప్పకపోయినా, ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతోందని చెప్పక తప్పదంటారు రాహుల్. ఈ ఇద్దరి ప్రకటనలలోని నిజాలేమిటి?

1971 నాటి లోక్ సభ ఎన్నికలలో రాయబరేలీ నియోజకవర్గం నుంచి పోటీ చేసిన ఇందిరాగాంధీ అక్రమాలకు పాల్పడ్డారని జూన్ 12, 1975న అలహాబాద్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జగ్గీమోహన్ లాల్ సిన్హా తీర్పు నిచ్చారు. దీని మీద ఆయనే స్టే విధించి సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లే అవకాశం ఇచ్చారు. ఎందుకంటే ప్రధాని పదవే దేశంలో అత్యున్నతం. ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లకు సమయం తీసుకుంటుంది. కానీ, సుప్రీంకోర్టులో న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వీఆర్ కృష్ణయ్యర్ కూడా షరతులతో కూడిన స్టే (జూన్ 25) మాత్రమే ఇచ్చారు. ఫలితం - ఇందిర

ప్రధాని పదవికి రాజీనామా చేయక తప్పని పరిస్థితి. ఆ సమయంలో ఆమె పరిస్థితిని తారుమారు చేయడానికి ఆ రాత్రి పదకొండు గంటల ప్రాంతం నాటి రాష్ట్రపతి ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్ చేత 352 అధికరణం మేరకు అత్యవసర పరిస్థితిని విధించవేశారు.

ఆ అర్ధరాత్రి ఢిల్లీలోని సఫర్ జంక్ రోడ్ లో ఉన్న ప్రధాన జాతీయ దినపత్రికలు, ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్, స్టేట్స్ మన్, ఇతర ముఖ్య పత్రికా కార్యాలయాలకు విద్యుత్ సరఫరా నిలిచిపోయింది. లోక్ నాయక్ జయప్రకాష్ నారాయణ్, మొరార్జీ దేశాయ్ సహా దేశంలో ప్రముఖ ప్రతిపక్ష నేతలందరినీ రాత్రే నిద్రలేపి జైళ్లకు తరలించారు. కేఆర్ మల్హానీ తన మిడ్ నైట్ నాక్ పుస్తకంలో ఇదంతా వర్ణించారు. ఆ రాత్రే ఆయన కూడా అరెస్టయ్యారు. సోవియట్ రష్యా తరహాలో అదంతా జరిగిందని ఆయన రాశారు. బ్రక్కులలో వచ్చిన పోలీసులు ఇళ్లను చుట్టు ముట్టి ఉగ్రవాదులను పట్టుకున్నట్లు ప్రజాజీవితంలో ఎంతో పేరున్న నేతలను అరెస్టు చేయడం ఆ రాత్రి జరిగింది. ఇంకా చిత్రం, ఫిరాయింపుల చట్టం గురించి శాసనసభ, మండలి సభ్యులతో చర్చించడానికి బెంగళూరు వెళ్లిన అటల్ బిహారీ వాజపేయి, ఎలీకె అడ్వాణీలను మరునాడు ఉదయం అక్కడ అరెస్టు చేశారు. వారు పార్లమెంటరీ సంఘం తరపున వెళ్లారు. శాంతిభద్రతలకు విఘాతం కలిగిస్తున్నారన్న ఆరోపణ మీద వారిని అరెస్టు చేశారు. విజయరాజే సింధియా, చరణ్ సింగ్, రాజ్ నారాయణ్ (ఇందిర మీద ఎన్నికల కేసు నెగ్గిన నేత), జీవత్ రామ్ కృపలానీ, అరుణ్ జైట్లీ, సత్యేంద్ర నారాయణ్ సిన్హా, రాణి గాయత్రీదేవి అరెస్టయిన వేలాదిమందిలో ఉన్నారు. ఎమర్జెన్సీని వ్యతిరేకిస్తూ కాంగ్రెస్ నుంచి బయటకు వచ్చిన చంద్రశేఖర్, మోహన్ ధారియా వంటివారిని

తరువాత నిర్బంధించారు.

దేశాన్ని కలచివేసిన స్నేహలతా రెడ్డి, రాజన్ ఉదంతాలు ఎమర్జెన్సీలోనే చోటు చేసుకున్నాయి. బలవంతపు కుటుంబ నియంత్రణ శస్త్రచికిత్సలు, టర్మిమెన్ గేట్ దురంతం, పద్నాలుగు మంది న్యాయ మూర్తులను ఒకేసారి బదిలీ చేసిన సంఘటన కూడా నాటిదే. దేశంలోని ఏకైక రాజకీయ వ్యంగ్య చిత్రాల పత్రిక శంకర్స్ వీక్లీ ఆ కాలంలోనే మూత పడింది. అన్ని పత్రికా కార్యాలయాలలో సెన్సార్ అధికారిని నియమించారు. ఎన్ని వందల వార్తలను తొక్కిపట్టి ఉంచారో కుల్చిప్ నయ్యర్ తన గ్రంథం ఆఖర్లో జాబితా ఇచ్చారు. అత్యవసర పరిస్థితి నాటి ఘోరాలను వివరిస్తూ వందలాది పుస్తకాలు వెలు వడినాయి.

వారసుడు

‘ది జడ్జిమెంట్’ (కుల్చిప్ నయ్యర్), ‘ఎండ్ ఆఫ్ యాన్ ఎరా’ (సీఎస్ పండిట్), ‘ఏ బ్రిజింగ్స్ స్క్వాష్బుక్’ (ఎల్కె అడ్వాణీ)... వంటి పుస్తకాలు వచ్చాయి. పత్రికల మీద సెన్సార్ షిప్ సమర్థంగా అమలు చేయడానికి, ఎప్పటికప్పుడు ఆంక్షలను మెరుగు పరచడానికి సాక్షాత్తు పార్లమెంట్ రూమ్ నెంబర్ 64ను కేంద్ర కార్యాలయంగా చేసిన ఘనత ఇందిర విధించిన అత్యవసర పరిస్థితికి ఉంది.

రాహుల్ ఆరోపణను చూద్దాం. మీడియా మీద ఇప్పుడు ఆంక్షలు ఏ మాత్రం ఉన్నాయి? నిజం ఏమిటంటే కొన్ని సామాజిక మాధ్యమాల మీద కేంద్రం విధించిన ఆంక్షలు చాలవని సాక్షాత్తు సుప్రీంకోర్టు చెప్పవలసి వచ్చింది. నిజంగా ఎమర్జెన్సీ పరిస్థితులు పదోశాతం ఇప్పుడు ఉన్నా మొట్టమొదట అరెస్టు కావలసినది రాహుల్ గాంధీయే. ఆర్ఎస్ఎస్ శాఖలు పాకిస్తాన్లో నడిచే మదర్నాల వంటివేనని రాహుల్ అన్నందుకు ఎప్పుడో గుర్తు తెలియని జైలుకు నడవ వలసివచ్చేది. ఢిల్లీ సరిహద్దులలో రైతుల వీరంగం అసలు ఉండేదే కాదు. నాడు ఢిల్లీ సుందరీకరణ పేరుతో జరిగిన హింసాకాండ తరహాలో కర్మశంగా అక్కడ నుంచి రైతులను తొలగించి ఉండేవారు. పోలీసులు పెట్టిన బ్యారీకేడ్లు తొలగించుకుని ఢిల్లీలోకి చొచ్చుకు రావచ్చని రైతు నాయకుడు తికాయత్ రంకెలు వేసే అవకాశమే ఉండేది కాదు. అసలు మొన్న జనవరి 26న జరిగిన బీభత్సం ఊహకు కూడా అందదు. బీమా కార్గావే కేసులో రెండున్నరేళ్ల నుంచి జైల్లో ఉన్న వరవరరావుకు బెయిల్ దొరికి ఉండేది కాదు. రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగి ఉండేవి కాదు కదా! ఓటిలీ సినిమాల మీద, కొన్ని సీరియల్స్ మీద న్యాయస్థానాలే హెచ్చరికలు జారీ చేశాయి. అంతేగాని అత్యవసర

పరిస్థితి కాలంలో కిస్సా కర్షకా సినిమా రీళ్లు మాయం చేసిన రీతిలో మోదీ సర్కారు దుండగిడుతనానికి పాల్పడలేదు. నిజంగా అత్యవసర పరిస్థితి ఉంటే, అప్పటి అత్యవసర పరిస్థితి స్థాయిలో ఘోరాలు జరిగి ఉంటే మోదీ కూడా రెండోసారి ప్రధాని అయ్యేవారు కాదు. 21 మాసాల అత్యవసర పరిస్థితికి ఆగ్రహించిన భారతీయ ఓటర్లు ఆ పార్టీని స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో మొదటిసారి ఓడించారు. సాక్షాత్తు ఇందిర ఓడిపోయారు. అత్యవసర పరిస్థితి నేపథ్యంలో ఆమెకు ఎదురైన ఈ ఓటమి అర్థం- ఆ ఆత్మాచారా



లకు భారత జాతి ఆమెను బాధ్యురాలిని చేశారు. కానీ మోదీని రెండోసారి మరో ఇరవై సీట్లు అదనంగా ఇచ్చి గెలిపించారు. మరి ఎమర్జెన్సీ పరిస్థితులు ఉన్నట్టూ? పార్టీ అధికారం కోల్పోయిన తరువాత దిక్కు తోచని రాహుల్ కళ్లకి అంతా ఎమర్జెన్సీలా కనిపిస్తున్నదా? అయినా ఏది ప్రజాస్వామ్యం? ఏది ఎమర్జెన్సీ అన్న తేడా గాంధీ కుటుంబం నుంచి వచ్చిన రాహుల్ కు తెలిసే అవకాశమే లేదు. కాంగ్రెస్ మీద నెహ్రూ, ఇందిర, రాజీవ్, సోనియా అంతా కర్ర పెత్తనం చెలాయించినవారే. ముఖ్యమంత్రులను పేకముక్కలు మార్చినట్టు మార్చినవారే. జాతీయ కాంగ్రెస్ గాంధీ-నెహ్రూ కుటుంబీకుల జేబు సంస్థ అని ఎప్పుడో తేలిపోయింది. ఆ పార్టీ నేతలంతా గాంధీ కుటుంబం నిలబడమంటే నిలబడ్డారు. కూర్చోమంటే కూర్చుంటారు. తిరగబడితే కాలగర్భం లోకే పోయేవారు. ఎమర్జెన్సీలో నాటి కాంగ్రెస్ ప్రముఖుడు దేవకాంత్ బారువా, ‘ఇందిరే ఇండియా, ఇండియాయే ఇందిర’ అని ఓ కొత్త అపురూప నినాదం జాతి మీదకు సంధించాడు. ఇవాళ ఇంత మెజారిటీ ఉన్నా ఇంతటి జనాకర్షణ నేతగా, తిరుగులేని నేతగా ఎదిగినా నరేంద్ర మోదీని ఆ పార్టీ అలా భావిస్తున్నదా? పిలుస్తున్నదా?

మిగిలిన విషయాలెలా ఉన్నా, ఎమర్జెన్సీ గురించి రాహుల్ గాంధీ కపటత్వం ప్రదర్శించారు. అత్యవసర పరిస్థితి ఈ దేశం మీద, కాంగ్రెస్ పార్టీ చూపిన

ప్రతికూల ప్రభావాన్ని నిజాయితీగా చెప్పడానికి ఆయనకి నైతిక స్థాయిర్థం లేదు. తన పార్టీ, తన కుటుంబ సభ్యురాలు చేసిన మహా తప్పిదాన్ని ఇంకా దాచిపెట్టాలని తపన పడుతున్నారు. చిత్రంగా పత్రికలు కూడా రాహుల్ బూటకం గురించి చెప్పడం లేదు. ఎమర్జెన్సీలో ఇందిర పాత్ర, ఆమె రెండో కుమారుడు సంజయ్ గాంధీ రాజ్యాంగేతర శక్తిగా ఎదిగిన తీరును ఎప్పుడు గుర్తు చేసినా అది బీజేపీకి లబ్ధి చేకూరుస్తుందన్న దురుద్దేశంతోనే వాటి ప్రస్తావన చేయడానికి బీజేపీ వ్యతిరేక మీడియా ముందుకు



రావడం లేదు. ఎమర్జెన్సీని గుర్తు చేయడమంటే ఇందిర నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ చూసిన నైతిక పతనం, దానికి నేపథ్యంగా ఉన్న గొలుసుకట్టు పరిణామాల గురించి చెప్పాలి. 1969లో రాష్ట్రపతి ఎన్నిక కోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏకాభిప్రాయంతో నీలం సంజీవరెడ్డిని ఎంపిక చేసింది. పార్టీ సమావేశంలో ఆయనను సమర్ధించి తరువాత వీవీ గిరిని సమర్ధించి అంతరాత్మ ప్రబోధం పిలుపు నిచ్చిన వెన్నుపోటు వ్యవహారం గురించి చెప్పాలి. అప్పుడు కాంగ్రెస్ చీలిపోయిన సంగతీ తెలియచేయాలి. లోక్ నాయక్ జేపీ ఉద్యమం ఎందుకో చెప్పాలి. ఆయన సంపూర్ణ విప్లవ నినాదం ఆశయం వెల్లడించాలి. ఇవన్నీ బీజేపీని నైతికంగా బలపరుస్తాయి. అందుకే మీడియా ఎమర్జెన్సీ తప్పిదం గురించి రాహుల్ మాట్లాడినా నోరు విప్పలేదు. నిజానికి అత్యవసర పరిస్థితి కాలంలో అక్రమ నిర్బంధానికి గురైన చాలా మంది రాజకీయ నాయకులు, పత్రికా రచయితలు ఇప్పటికీ జీవించి ఉన్నారు. వారైనా ఎమర్జెన్సీని తక్కువ చేసి చూపించడానికి పన్నుతున్న నాటకాన్ని బయట పెట్టడం అవసరం. ఇందులో హిందుత్వ వ్యతిరేకులు, సెక్యులరిస్టులు కూడా ఉన్నారు. తాము నోరు విప్పితే బీజేపీకి అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడుతుందని అనుకుంటే పొరపాటు. బీజేపీ మీద ద్వేషంతో లేదా భయంతో ఒక చారిత్రక వాస్తవం బయటపెట్టడానికి వెనుకాడితే అది చరిత్రకు ద్రోహం చేయడమే. ★

“తొరగా రాయో! బండెల్లి పోతాది!” అంటూ ఐదేళ్ల కొడుకు మద్దిలేటిని ఎత్తుకొని ముందు నడుస్తున్నాడు సుంకన్న.

చంకలో సంవత్సరం వయసున్న కూతురు ఎల్లమ్మను మోస్తూ “పన్నన్నా ఉండు మామా!” అంటూ అనుసరిస్తూన్నది సుంకన్న భార్య అచ్చమ్మ.

సుంకన్న కుటుంబం కర్నూలు నగరంలోని బుధవారంపేటలో ఉంటారు. చెప్పులు కుట్టటం, బ్యాగులకు జిప్పులు రిపేరు చేయడం అతని వృత్తి. ప్రస్తుతం వాళ్లు కర్నూలు రైల్వే స్టేషన్ కు వెళుతున్నారు. రాత్రి 12 గంటల తర్వాత కాచిగూడ నుంచి వచ్చే “వెంకటాద్రి ఎక్స్ ప్రెస్”లో వాళ్లు తిరుపతికి వెళ్ళాలి.

సుంకన్న నెత్తిన సామాన్లతో ఒక చిన్న గోనెసంచి, అచ్చమ్మ చేతిలో బట్టలతో ఒక కర్రల బ్యాగు ఉన్నాయి. ఇంకో పెద్ద ప్లాస్టిక్ కవర్ లో జొన్న రొట్టెలు, కొరివి కారం ఉన్నాయి.

వాళ్లు స్టేషన్ చేరుకునే సరికి రైలు వస్తుందనే ప్రకటన చేస్తూ ఉన్నారు. టికెట్ కౌంటరు వద్ద తిరుపతికి రెండు ఫుల్ టికెట్లు, ఒక అరటికెట్టు కొన్నాడు సుంకన్న. “జనరల్ పెట్టెలు ఎటువైపుంటాయి సారూ!” అని కౌంటర్ లో మనిషి నడిగాడు సుంకన్న.

“ఇంజను వైపుకెళ్లండి” అని జవాబు.

కుటుంబంతో ప్లాటుఫారమంతా దాటుకొని ముందు వైపు నిల్చున్నారు. మరికొద్దిసేపటికీ రైలు వచ్చి ఆగింది.

యథాప్రకారం ఉన్న రెండు జనరల్ పెట్టెలా కిక్కిరిసి ఉన్నాయి.

“బాబ్బాబు! రొంత స్టలమియ్యండి!” అంటూ తలుపు దగ్గరున్నోళ్లను బరిగ పోయి (బ్రిటిమిలాడి) ఎట్లో పెట్టెలోకి ప్రవేశించాడు.

రెండు టాయిలెట్ల మధ్య ఉన్న స్థలంలో ఇరుక్కొని నిలబడ్డారు సుంకన్న కుటుంబం. కూత వేసి బండి కదిలింది.

“గోయిందా! గోయింద!” అని అరిచాడు సుంకన్న. భార్య గొంతు కలిపింది. మరికొందరు గొంతులు కలిపారు.

కొడుకును భుజాలమీద మోస్తున్నాడు సుంకన్న. అచ్చమ్మ చంకలో కూతురు. సామాను కాళ్ల దగ్గర. డోన్ స్టేషన్ లో రైలాగింది.

“నాయనా! మంచినిళ్లే!” అన్నాడు భుజాలమీది కొడుకు. కొడుకును దించి, సంచిలో ప్లాస్టిక్ సీసా తీసుకొని, ప్లాట్ ఫాం మీదకు దిగాడు సుంకన్న.

దగ్గరలో ఉన్న కొళాయి దగ్గరకు పోయి తిప్పుతే నీళ్లు రాలేదు.

“వాటర్ బాటిల్, కూలింగ్ వాటర్ బాటిల్!”

అని ఒక టబ్బులో నీళ్ల సీసాలను మోస్తున్న మనిషిని పిలిచి ధర అడిగాడు సుంకన్న.

“వీడిది వాటర్ బాటిల్ కొనే మొగమేనా!” అని అనుమానంతో సుంకన్న వైపు చూస్తూ “ఇరవై” అన్నాడు వాడు.

అమ్మో! అనుకొని “వద్దులే” అంటూ రైలెక్కాడు. పిల్లవాడు నీళ్లకోసం ఏడుస్తూ ఉంటే విధి లేక రైల్లోనే వాష్ బేసిన్ లోని కుళాయిలో నీళ్లు వట్టి కొడుక్కు తాపించి, తామూ తాగారు. ఎల్లమ్మకు ఆ సమస్య లేదు. తల్లిపాలున్నాయి.

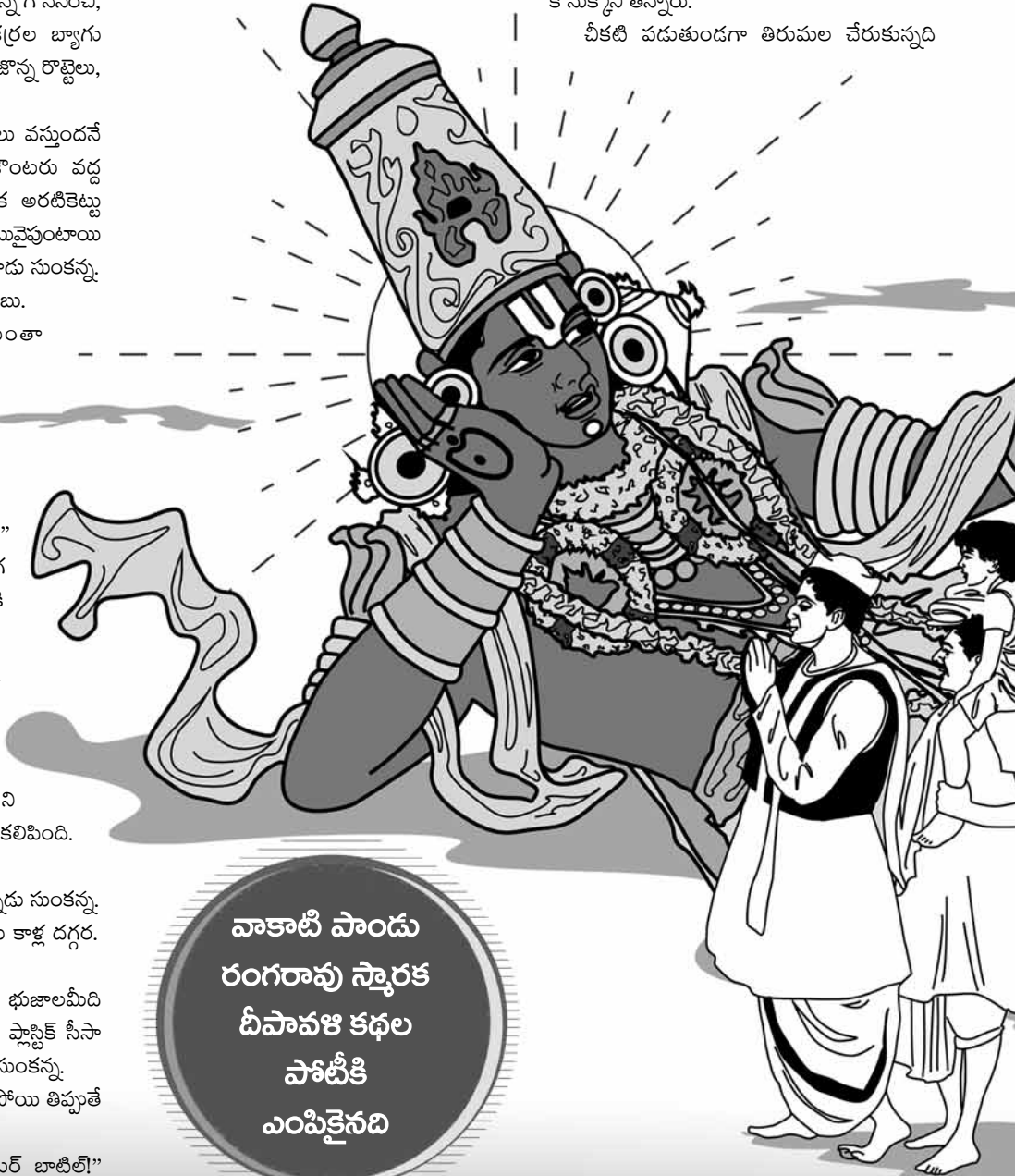
రాత్రంతా నిలువు కాళ్లపై, జాగారం చేస్తూ, మరుసటి రోజు పొద్దున తిరుపతి చేరుకున్నారు. జనసంద్రం లాగుంది తిరుపతి స్టేషను.

జనరల్ వెయిటింగ్ రూములో కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని, మొగాలు కడుక్కొని రొట్టెలు తిన్నారు. మెల్లగా నడుస్తూ మెట్లదారి వద్దకు చేరుకున్నారు.

చిన్న చెప్పుల రిపేరు షాపు పెట్టుకోడానికి గ్రామీణ బ్యాంకులో లోను శాంక్షనవుతే తిరుపతికి వచ్చి వెంకన్నకు తలనీలాలిస్తానని మొక్కుకున్నాడు సుంకన్న. దేవుని దయతో లోను వచ్చింది. గవర్నమెంటు ఆసుపత్రి గోడనానుకొని, పుట్ పాత్ మీదే చిన్న బంకులో తన వృత్తిని ప్రారంభించాడు.

పిల్లల నెత్తుకొని అవతలగా మెట్లెక్కసాగారు. కాయకష్టం చేసిన శరీరాలు కాబట్టి వాళ్లకు శ్రమ అనిపించలేదు. మధ్యలో కాసేపు ఆగి ‘టీ’ తాగారు. మధ్యాహ్నం దారిలో అమ్ముతున్న ‘పులిహోర’ కొనుక్కొని తిన్నారు.

చీకటి పడుతుండగా తిరుమల చేరుకున్నది



వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

సుంకన్న కుటుంబం. రూము తీసుకొనే స్తోమత ఎలాగూ లేదు. మళ్ళీ మిగిలిన రొట్టెలు తిని, సంచిలోని దుప్పటి తీసి, పువ్వురిణి దగ్గరలో నేలమీద పడుకొన్నారు.

తెలవారుజామునే లేచి, దేవస్థానం వారి బాత్‌రూముల్లో స్నానాలు చేశారు. ధర్మదర్శనం క్యూలో నిల్చున్నారు. గోవింద నామాలతో పరిసరాలు

ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

సుంకన్న భక్తి పారవశ్యంతో “గోయిందా!” అని అరుస్తూ ముందుకు సాగుతున్నాడు కుటుంబంతో.

ఆవిధంగా ఏడెనిమిది గంటలపాటు మెల్లగా క్యూలో కదులుతున్నారు. ఇంతలో ఉన్నట్లుండి ‘క్యూ’ ఆగిపోయింది.

* * *

టి.టి.డి. ఈవో గారు కంగారు పడిపోతున్నారు. కేంద్రమంత్రి వర్కులు స్వామి వారి దర్శనానికి విచ్చేయడమే ఆ కంగారుకు కారణం! ఘాట్‌రోడ్డులో, తిరుమల అంతా గట్టిబందోబస్తు ఏర్పాటు చేశారు. కొండమీదంతా పోలీసులే.

అన్ని రకాల ‘క్యూ’లు అపివేశారు. అధికారులందరూ మంత్రిగారి కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ఆయన ఎంతకూ రాలేదు.

ధర్మదర్శనం క్యూలో భక్తులకు అసహనం పెరిగిపోతుంది. సుంకన్న కూతురు గుక్కపట్టి ఏడుస్తూంది. కొడుకు భుజాలు దిగడం లేదు. దేవస్థానం వారు సప్లయ చేసిన ఆహార పొట్లాలు, మజ్జిగ వారికి కొంత ఊరట.

“మంత్రిగారొచ్చేంత వరకూ మన గతి యింతేనా!”

“మంత్రయితే గొప్పటి!”

“దిసీజ్ టూ మచ్”

“భగవాన్ కేలియే ఇంతజార్ సహీ హై! యే మినిస్టర్ కేలియే లోగోంకో పరేశాన్ కరనా అచ్చా నహీ హై”

రకరకాల వ్యాఖ్యానాలు.

జనాలు క్యూలో ప్రవేశించి 10 గంటలు



దాటింది. స్వామి దర్శనం ఎంత ఆలస్యమయినా సహిస్తారు గాని, ఇట్లా ఎవరి కోసమో ఆగిపోయింటే ఎలా సహిస్తారు.

“క్యూ కదలనివ్వాలి!”

“మంత్రిగారొచ్చేంతవరకూ ఆగేది లేదు!”

కేకలు!

క్యూలో గొడవ పెద్దదయింది! సెక్యూరిటీ సిబ్బంది

రంగ ప్రవేశం చేశారు. కేకలు వేస్తున్న వారిపై జులుం చేశారు.

* * *

ఎట్టకేలకు మంత్రిగారు వేంచేశారు. ఆగమ పండితులు పూర్ణకుంభంతో స్వాగతం పలికారు. ఈవో, జె.ఇ.ఓ., ఇతర ఉన్నతాధికారులు వినయ విధేయతలతో ఆయనను “రీసీవ్” చేసుకున్నారు. క్షణాల్లో మంత్రివర్యులు స్వామి వారి వద్దకు వెళ్లారు. దర్శనం చేసుకున్నారు. ఆలయ ప్రధానార్చకులు ఎంతో వ్యగ్రతతో మంత్రిగారి ప్రక్కనే ఉండి ఆలయ ప్రాశస్త్యాన్ని వివరిస్తున్నారు.

ఈవో గారు మంత్రివర్యులకు “శేషవస్త్రం”, “ప్రసాదం”, స్వామివారి ఫొటో బహుకరించారు. చివరకు మంత్రిపుంగవులు, తమ పరివారంతో నిష్క్రమించారు.

* * *

దాదాపు 18 గంటల నిరీక్షణ తర్వాత సుంకన్న కుటుంబానికి స్వామి వారి దర్శనం లభించింది! సుంకన్న, అచ్చమ్మ స్వామివారి దివ్యమంగళ విగ్రహానికి నమస్కరించారు. పిల్లలతో దండం పెట్టించారు. అక్కడ ఉద్యోగులు వారిని కదలమని గద్దెస్తూ ఉండగా వెనక్కి తిరిగి స్వామివారిని చూస్తూ, చూస్తూ, ఆలయం బయటకు వచ్చారు.

* * *

మరునాడు అన్ని పేపర్లలో ఈ వార్త వచ్చింది. “తిరుమల వేంకటేశ్వర స్వామిని దర్శించుకున్న ఖలానా మంత్రిగారు!” టి.వి. ఛానల్స్ లో కూడా



ఈ దృశ్యాలు ప్రసారమయ్యాయి. స్వామిని దర్శించుకోవడం మంత్రిగారి ఘనత అయినట్లుగా, ఇతర జనాలకు దర్శనం గంటల కొద్దీ ఆపేయడం దేవస్థానం ఘనత అయినట్లుగా! మంత్రులే కాదు గవర్నర్లు, జడ్జిలు, ఐఏఎస్ లు, ఎవరు తిరుమలకు వచ్చినా ఈ పేపర్ల వారికి, టి.వి. ఛానల్సు వారికి అది ఒక వార్త ఎందుకవుతుందో, ఎందుకవ్వాలో మరి!

* * *

నడిరేయి! ఒక జాము! స్వామివారు మెట్లు దిగి తిరుచానూరుకు వెళుతున్నారు. పవళింపు సేవ అయిపోయిన తర్వాత ప్రతిరాత్రి ఆయన అమ్మవారి వద్దకు బయలుదేరుతారు. ఆయన చరణాల కాంతితో మెట్లు ధగధగ మెరుస్తున్నాయి. అలమేలుమంగ స్వామి కోసం ఎదురుచూస్తున్నది. స్వామివారిని చూడగానే అనంత సంతోష భరితాంతరంగ అయినది మంగ.

స్వామి అమ్మవారిని గ్రుచ్చి ఎత్తి, కొగలించి, శయన మందిరానికి తోడ్కొని వెళ్లారు. జగత్తును ఉద్ధరింపజేసే ఆ దివ్యదంపతులు విశ్రాంతిగా, ఏక శయ్యా గతులైనారు.

తరువాత ప్రకృతి పురుషులు రతికేళి నోలలాడారు. స్వామివారి నీలకలేబరంపై అమ్మవారి మేని పసిడికాంతులు ప్రతిఫలించాయి.

మోచేయి ఊతగా ఏడుకొండల వాడు పవ్వళించి ఉండగా విశ్వ మాత ఆయన పాదాలు మృదువుగా ఒత్తుతూ ఇలా పలికింది.

“నాథా! మీ దర్శనానికి వచ్చే వారిలో ఉన్నత పదవులతో ఉన్నవారికి, రాజకీయ నాయకులకు ఈ ప్రత్యేక దర్శన భాగ్యమే! ఈ వివక్ష నాకు దుస్సహంగా ఉంది.”

చిన్నయమూర్తి శ్రీనివాసుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు.

“దేవీ! ఈ వివక్ష నేను చూపేదికాదు! స్వార్థపరులు, అజ్ఞానులైన మానవులు సృష్టించు కున్నది! నా దృష్టిలో అందరూ

“సర్వత్ర సమదర్శి: యోగీనః!” అందరినీ సమానంగా చూడగలిగిన వాడే యోగి! నేను యోగి గమ్యుడనని నీకు తెలియదా సఖి! కర్నూలు నుంచి వచ్చిన చర్మకారుడు సుంకన్న అష్టకష్టాలు పడి నా దర్శనానికి వచ్చినప్పుడు నాలో ఏదో గగుర్పాటు! అతని భక్తి స్వచ్ఛమయినది! మరొకమాట అతడు నిజమయిన యోగి!

సమానులే! మంత్రి నన్ను దర్శించుకుంటున్నప్పుడు నాకెంత చికాకుగా ఉంటుందో తెలుసా! నేను గీతలో ఏనాడో చెప్పాను.

“సర్వత్ర సమదర్శి: యోగీనః!”

అందరినీ సమానంగా చూడగలిగిన వాడే యోగి! నేను యోగి గమ్యుడనని నీకు తెలియదా సఖి! కర్నూలు నుంచి వచ్చిన చర్మకారుడు సుంకన్న అష్టకష్టాలు పడి నా దర్శనానికి వచ్చినప్పుడు నాలో ఏదో గగుర్పాటు! అతని భక్తి స్వచ్ఛమయినది! మరొకమాట అతడు నిజమయిన యోగి!

ఎందుకంటావా! “యోగః కర్మసుకేశలమ్!” అని నేనే చెప్పియున్నాను. తన వృత్తి యందు ఎవడు నిబద్ధుడో, నిజాయితీపరుడో, అది ఏ వృత్తి అయినా అతడే నిజమయిన యోగి. ఆ సుంకన్న తన వృత్తిలో ఏనాడూ దురాశకు పోలేదు. ఇతరులను వంచించలేదు.

అటువంటి వారి కొరకు నేను వెలసియున్నాను కాని, ధనాధికార మధాందులయిన నీచ మానవుల కొరకు కాదు. నన్నెవరు త్రికరణ శుద్ధిగా కొలుస్తారో వారినే నేననుగ్రహిస్తాను. అనుచిత విధానాల ద్వారా నన్ను దర్శించుకొనే వారికి, నన్ను దర్శింపజేసే వారికి, నేను దొరకను. అటువంటి వారి మీద నాకు ఆగ్రహం కలుగుతూ ఉంటుంది. సమయమానస్తమైనప్పుడు వారు తమ అపచారాలకు తగిన మూల్యం చెల్లిస్తారు”

స్వామివారి మాటలతో ప్రభుల్లాంతరంగయైన మంగ “నా స్వామి బంగారం!” అంటూ ఆయన వక్షస్థలాన చేరింది.

* * *

తిరుగు ప్రయాణంలో మళ్లీ టాయిలెట్లు మధ్యన సుంకన్న కుటుంబం నిలబడి జనరల్ బోగ్గిలో ప్రయాణిస్తూంది...

అచ్చమ్మ మగడినడిగింది “కాదయ్యా! ఆ మంత్రిగారు ఎంత అదృష్టవంతులే! కదా! స్వామిని అంత వైభోగంగా, అంత తొందరగా దర్శించు కున్నాడు”

సుంకన్న ఇలా అన్నాడు.

“పిచ్చిదానా! మనకు దేవుడిచ్చిన దర్శనం మన జన్మలు పండించింది. మనకొచ్చిన ఆనందం ఆ మంత్రికెందుకు వస్తుందే. స్వామి మనలాంటివారే దయ చూస్తాడు గాని, అలాంటివారే గాదే!” ★





కరోనా విషయంలో మరికొన్ని రోజులు తప్పక జాగ్రత్తలు పాటించాల్సిందేనని, టీకాతోనే అంతా అయిపోలేదని చెబుతున్నారు ఆరోగ్యభారతి జాతీయ కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు డాక్టర్ రమేష్ గౌతమ్.

దేశంలోని పేదలందరికీ వైద్య సహాయాన్ని అందించడంతోపాటు, పొట్టికాహార లోపంతో బాధపడుతున్న చిన్నారులకు పొట్టికాహారాన్ని అందించడమే ఆరోగ్యభారతి లక్ష్యమని కూడా ఆయన అన్నారు. డాక్టర్ రమేష్ గౌతమ్ తో జాగృతి జరిపిన ముఖాముఖీ పూర్తి వివరాలు పాఠకుల కోసం...

‘స్వీయరక్షణ చర్యలే శ్రీరామరక్ష!’

కరోనా వివత్యర పరిస్థితుల్లో ఆరోగ్యభారతి ఎటువంటి సేవాకార్యక్రమాలు నిర్వహించింది?

సేవాభారతి ఎంపిక చేసిన 294 జిల్లాల్లో (దేశవ్యాప్తంగా) ఆరోగ్యభారతి అందించిన సేవాకార్యక్రమాల వివరాలు: 1,05,401 కుటుంబాలకు నిత్యావసరాలు, 7,19,267 మందికి ఆహార పొట్టల పంపిణీ. 1,24,173 మాస్కుల వితరణ. 67,774 శానిటైజర్ల పంపిణీ. 22,278 అవగాహన కేంద్రాల ద్వారా ప్రజల్లో కరోనా పట్ల అవగాహన కల్పించాం. ఈ కార్యక్రమాల్లో 7069 మంది కార్యకర్తలు స్వచ్ఛందంగా పాల్గొన్నారు. 1,96,225 వలస కార్మికులు లబ్ధి పొందారు. యోగా క్యాంపులు (ఆన్లైన్) 132, లబ్ధిదారులు- 60,13,591. ధనసహాయం (పిఎమ్ కేర్స్)- రూ. 5,87,500. రక్తదానం- 881 యూనిట్లు. సంస్థ ఆధ్వర్యంలో 1231 మంది కరోనా యోధులకు

సన్మానాలు చేశాం. ఆరోగ్య భారతి ‘స్వాస్థ్య గ్రామ యోజన’ పథకం ద్వారా ఆరోగ్య మిత్ర వాలంటీర్లకు శిక్షణ ఇచ్చి నుదురార ప్రాంతవాసులకు సేవలందించాం. రెండు వేల గ్రామాలు, గిరిజన ప్రాంతాలకు కూడా ఈ సేవలు విస్తరింపజేశాం.

కొవిడ్ కు టీకానే శాశ్వత పరిష్కారమా?

కొవిడ్ కు తక్కువ కాలంలోనే టీకా రావడం సంతోషకరమే. అయితే దీంతోనే అంతా అయిపోలేదు. కరోనా ఇంకా పూర్తిగా తొలగిపోలేదు. స్వీయరక్షణ చర్యలే శ్రీరామ రక్ష. భౌతికదూరం, మాస్కధారణ తప్పనిసరిగా పాటించాలి. నిర్లక్ష్యంగా ఉంటే ముప్పు తప్పదు.

కరోనాను అరికట్టే విషయంలో ఆయుర్వేదం, హోమియో వైద్యం పాత్ర ఏమిటి?

చాలా చోట్ల ఆయుర్వేదం, హోమియో మందులతో కరోనా నివారణలో సత్ఫలితాలు సాధించారు. భారతదేశంలో ఐదువేల సంవత్సరాలకు పూర్వమే ఆయుర్వేద వైద్యం ఉంది. అంతుచిక్కని రోగాలెన్నిటినో ఆయుర్వేదం నయం చేయగలదు. కరోనా బారిన పడినవాళ్లు చాలా మంది ఆయుర్వేదం ద్వారానే దానిని ఎదుర్కోగలిగారు. గుజరాత్ లోని రాజ్ కోట్ లో కొవిడ్ కు పంచగవ్య చికిత్స చేస్తున్నారు. అమెరికాలో కూడా పంచగవ్యపై పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి.

దేశంలో వైద్యరంగ అభివృద్ధి విషయంలో

ప్రభుత్వానికి మీరిచ్చే సలహా?

ఇటీవల వెలువడిన ఒక నివేదిక ప్రకారం దేశంలో మూడు శాతం జనాభా వైద్యసౌకర్యాల లేమితో దుర్భర జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నది. అటువంటి వారికి ఆరోగ్యభారతి, ఆరోగ్యమిత్ర యోజన ద్వారా స్థానిక వాలంటీర్లతో ప్రాథమిక చికిత్స అందజేస్తున్నాం. కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ వారికి కూడా ‘ఫేర్ పుట్ వైద్యం’ తరహాలో శిక్షణ ఇవ్వమని కోరాం. ఆరోగ్యమంత్రి హర్షవర్ధన్ కూడా మా సలహాలను



దండు కృష్ణవర్మ
సీనియర్ జర్నలిస్ట్





స్వాగతిస్తున్నారు. జాతీయ వైద్య పాలసీ అమలులో మేము సహకరిస్తున్నాం. ఆరోగ్యభారతి ఆధ్వర్యంలో 2014 ఆగష్టులో బెంగళూరులో వైద్య నిపుణుల కార్యశాలను నిర్వహించాం. ఇందులో హార్షవర్ధన్ పాల్గొన్నారు. 45 మంది వైద్య నిపుణులు కూడా పాల్గొన్నారు. నేషనల్ హెల్త్ పాలసీ డ్రాఫ్ట్ లో మా సంస్థ ప్రతిపాదించిన సలహాలను 2017లో పరిగణనలోకి తీసుకోవడం ముదావహం.

వంటిల్లే వైద్యశాల అని మన పూర్వుకులు చెబుతారు కదా, ఇది ఎంతవరకు నిజం?

ఇది ముమ్మాటికీ నిజం. కరోనా వేళ వంటిల్లుని మించిన వైద్యశాల మరొకటి కనిపించలేదు. అనేకమంది ఇక్కడ తయారుచేసిన కషాయం ద్వారానే కరోనాను జయించారు. వంటింట్లో ఉండే తులసి, పారిజాత, ఉసిరి, అశ్వగంధ, శతావరి వంటివి ఎన్నో రోగాలకు చక్కగా పనిచేస్తాయి. అల్లం, పసుపు, వెల్లుల్లి, లవంగం, మిరియాలు మన ఆరోగ్యాన్ని కాపాడటంలో కీలకంగా పనిచేస్తాయి.

చిన్నారుల ఆరోగ్య సంరక్షణ విషయంలో ఆరోగ్యభారతి పాత్ర ఏమిటి?

మనదేశంలో అనేకమంది చిన్నారులు ఇప్పటికీ పాప్టికాహార లోపంతో బాధపడుతున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఏడువదులు దాతీనా ఇంకా 50 శాతం మంది పిల్లలకు పాప్టికాహారం అందడంలేదు, ఇది శోచనీయం. ఈ విషయంపై ఆరోగ్యభారతి మరింత శ్రద్ధ పెట్టింది. పేద, మధ్యతరగతి చిన్నారు లందరికీ పాప్టికాహారం అందించడమే లక్ష్యంగా పనిచేస్తున్నది.

దీర్ఘకాలిక రోగాల నివారణ విషయంలో మీ సంస్థ ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నది?

ఆధునిక జీవనశైలి కారణంగా ఊబికాయం, షుగర్, అధిక రక్తపోటు వంటి దీర్ఘకాలిక రోగాలు ఎక్కువవుతున్నాయి. వీటిపై అవగాహనకు మైసూర్ లో 2013లో ఓ సదస్సు నిర్వహించాం. 2016-17లో స్టాప్ డయాబెటిక్ మూవ్మెంట్ ను ప్రారంభించాం. ఆ దిశగా ముందుకెళుతున్నాం.

అవయవదానం విషయంలో ఆరోగ్యభారతి ప్రోత్సహం ఎలా ఉంది?

అవయవ, దేహ (మరణానంతరం) దానాన్ని ఆరోగ్యభారతి ప్రోత్సహిస్తుంది. ఈ విషయంలో సక్లమ్ సంస్థ చాలా కృషి చేస్తున్నది. భారతరత్న నానాజీ దేశ్ముఖ్ తన దేహాన్ని దానమిచ్చి అందరికీ స్ఫూర్తిగా నిలిచారు. అదే స్ఫూర్తితో అనేకమంది ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారకలు, ఇతరులు అవయవ, దేహ దానం చేసేందుకు ప్రతిజ్ఞలు చేశారు, చేస్తున్నారు.

హెల్త్ టూరిజాన్ని మీరు స్వాగతిస్తారా?

కేరళ ఈ విషయంలో ముందుంది. మిగతా రాష్ట్రాలు కూడా హెల్త్ టూరిజాన్ని ప్రోత్సహించాలి.

సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో ఎటువంటి వైద్యసేవలందిస్తున్నారు?

రాష్ట్రీయ సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో ఔరంగబాద్ లోని డా॥ హెడ్గేవార్ ఆసుపత్రిలో, నాసిక్ లోని శ్రీ గురూజీ గుణాలయ్, లాతూర్ లోని శ్రీ వివేకానంద ఆసుపత్రిలో అనేక రకాల వైద్యసేవా కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఆరోగ్యభారతి ముందున్న లక్ష్యం ఏమిటి?

ప్రస్తుతం దేశవ్యాప్తంగా 85 శాతం జిల్లాల్లో పేదరోగులకు ఆరోగ్య భారతి ద్వారా వైద్య సహాయం అందిస్తున్నాం. రానున్న కాలంలో దీనిని మరింత విస్తరిస్తాం. పేదలందరికీ ఉచిత వైద్యాన్ని అందించడమే మా లక్ష్యం. ★

సాటి హిందువులతో కలసి జైశ్రీరామ్ అని పలికిన కుటుంబంలో పుట్టడమే ఆ అమ్మాయి చేసిన తప్పయింది. పేరు రష్మి సామంత్. కర్ణాటకలోని ఉడిపికి చెందినవారు. 'సనాతని' (సనాతన ధర్మం మీద నమ్మకం కలిగిన స్త్రీ అని ఈ మాట రాసిన ఆ అజ్ఞాని భావం కాబోలు) ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థి సంఘం అధ్యక్ష స్థానంలో ఉండడానికి వీల్లేదు అని మానసికంగా హింసించి రష్మి ఆ పదవికి రాజీనామా చేయవలసిన పరిస్థితి కల్పించాడు. అతడి పేరు అభిజిత్ సర్కార్. ఘనత వహించిన ఆ విశ్వవిద్యాలయంలోనే ఆచార్యుడు. సనాతన ధర్మాన్ని విశ్వసించే కుటుంబంలో పుట్టిన వనిత ఆ విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి సంఘం నాయకురాలిగా ఉండకూడదు కానీ, హిందూత్వాన్ని, సనాతన ధర్మాన్ని నిలువెల్లా ద్వేషించే ఉన్మాది మాత్రం బోధకుడిగా పనిచేయవచ్చా? నా చిన్నతనంలో నేను చాలా సరస్వతీదేవి బొమ్మలు పగలగొట్టాను. అయినా నాకు బోలెడతంత చదువు వచ్చింది అని ఈ ఫిబ్రవరి 16నే అతడు పోస్ట్ పెట్టాడు. ఇతడు ఉదారవాది. కానీ తమ విశ్వాసాల మేరకు శ్రీరాముడిని ఆరాధించినవారు యుద్ధ సమర్థకులా? ఈ ధోరణి ఏమనాలి? ఆయన పేరును పలికితేనే జాత్యహంకారమా? ఆమె చేత బలవంతంగా రాజీనామా చేయించారని తెలిసి చాలా ఆనందించాను. ఒక సనాతనిని విద్యార్థి సంఘం అధ్యక్షురాలిగా ఆమోదించడానికి ఆక్స్ ఫర్డ్ సిద్ధంగా లేదు అని జీన్యూస్ తో అభిజిత్ వ్యాఖ్యానించాడు. అంత పెద్ద విశ్వవిద్యాలయంలో ఇంత పైశాచికానందం పొందేవారు కూడా పాఠాలు చెబుతున్నారా?



రష్మి సామంత్

సామాజిక మాధ్యమాలలో కొన్ని పోస్టులు చూసి తన మీద జాత్యంహకారి, యుద్ధోన్మాది, ప్రమాదకర వ్యక్తి వంటి ముద్రలు ఎలా వేయగలరని రష్మి ప్రశ్నిస్తున్నది. రష్మిని రాజీనామా చేయించడం వెనుక అసలు విషయం ఇది కూడా కాదేమో! ఆక్స్‌ఫర్డ్ పాఠ్యాంశాల నుంచి వలసవార వాసనలు పోగొడతానని, అవసరమైన కొన్ని సంస్కరణలు తెస్తామని ఆమె ఎన్నికల ప్రచారంలో గట్టిగానే చెప్పుకుంది. ఈ అంశమే అభిజిత్ మురాకు, శ్వేతజాతీయులకు నచ్చి ఉండదు. భారతీయ, హిందూత్వ వ్యతిరేకత పాశ్చాత్య దేశాలలోని చాలా విద్యాసంస్థలలో, సాంస్కృతిక సంస్థలలో ఇటీవలకాలంలో చాలా ఎక్కువగానే బయటపడుతున్నది. కానీ ఆక్స్‌ఫర్డ్ వంటి ప్రపంచ ప్రఖ్యాత విద్యా సంస్థలో కూడా ఇలాంటి నీచ ధోరణులు కనిపించడమే ఇప్పుడు ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. ఎంఎస్‌సి ఎనర్జీ సిస్టమ్స్ విద్యార్థిని రష్మి ఫిబ్రవరి 11న జరిగిన విద్యార్థి సంఘం ఎన్నికలలో పోలైన 3,708 ఓట్లకు గాను రష్మికి 1,966

అక్కడి మితవాద వర్గీయులు తెల్లజాతీని, పాశ్చాత్యుల ఆధునికతనూ నిరోధిస్తారని కూడా అభిజిత్ సూత్రీకరించాడు. అంతేకాదట, హిందూయేతరులు అంటే, ముస్లింలు, క్రైస్తవులు, ఉదారవాద హిందువులకు చెందిన విగ్రహాలన్నీ కూడా ఆ వర్గం కులగొడుతూ ఉంటుందట. అభిజిత్ కుమిమర్చులకు తోడు ఆక్స్‌ఫర్డ్ విద్యార్థుల షెర్వోల్ అనే పత్రిక కూడా రష్మి మీద చిమ్మిన విషం తక్కువకాదు. మలేసియాకు సంబంధించిన ఒక మారణహోమం ఫోటోకి రష్మి 'చింగ్‌చాంగ్' అంటూ వ్యాఖ్య రాయడం వెక్కిరించడమే నని ఆ పత్రిక భావ్యం చెప్పింది. అది చైనా విద్యార్థుల మనోభావాలను గాయపరిచిందట. అధ్యక్ష ఎన్నిక ప్రచారంలో ఒకసారి కేవ్ కాలనీ (నేటి దక్షిణాఫ్రికా) మాజీ ప్రధాని సీసీల్ రోడ్స్‌ను హిట్లర్‌తో పోల్చడం, హిజ్రాల నుంచి స్త్రీలను వేరు చేయడం వంటివి కూడా రష్మి చేసిన నేరాలుగా తేల్చింది. స్త్రీలను, హిజ్రాలను వేరుగా చూసినందువల్ల హిజ్రాల మనోభావాలు దెబ్బతిన్నాయట. నిజానికి ఈ

ధర్మ స్థాపనకేనా? ఇది ఏ పరిశోధకుడైనా చెప్పాడా? అంటే నెహ్రూ పోరాటం కూడా అందుకేనని అనుకోవాలా? శాంతి కాముకత గురించి, జాత్యహంకారంలోని ప్రమాదం గురించి ఇంగ్లండ్ నడిబొడ్డు నుంచి మాట్లాడడం చరిత్రలోనే అత్యంత వికారం కలిగించే విషయమని అభిజిత్ వంటివాళ్లకి కూడా తెలియదా? పుట్టిల్లు గురించి మేనమామకు చెప్పే చాపల్యం ఇంకానా? రష్మి తల్లిదండ్రులు జై శ్రీరాం అనడం నేరమే అయినా, అభిజిత్ పూర్వీకులు ఎప్పుడో ఒకసారి కాశీమాతకు జై అని పలికే ఉంటారు. గుడ్డి మేధావులు అది గమనించాలి.

రష్మి పదవికి రాజీనామా చేసి ఉడిపి వచ్చారు. స్వస్థలం వచ్చే ముందు ఒక లేఖ రాశారు. అది కూడా షెర్వోల్ పత్రికలోనే అచ్చయింది. తనపై జరిగిన సైబర్ దాడి ఎంత నీచమైనదో, నికృష్టమైనదో

ఆక్స్‌ఫర్డ్‌కూ అసహనమేనా!

వచ్చాయి. ఇది నిజంగా ఘనవిజయం. ఆ పదవికి ఎంపికైన తొలి భారతీయరాలిగా ప్రపంచ పత్రికలన్నీ ఆమెను శ్లాఘించాయి. రష్మి కర్ణాటకలోని మణిపాల్ విశ్వవిద్యాలయంలో మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ చదివారు. తరువాత ఎనర్జీ సిస్టమ్స్ కోసం ఆక్స్‌ఫర్డ్ లోని లినాకేర్ కాలేజీకి వెళ్లారు. ఆక్స్‌ఫర్డ్‌కు ముందు ఫ్రాగ్, పోలెండ్‌లలో అణు విజ్ఞానశాస్త్రంలో కొంత పరిశోధన చేశారు.

ఆక్స్‌ఫర్డ్ విద్యార్థులు వెలువరించే షెర్వోల్ పత్రిక, అభిజిత్ కలసి ఈ ఘనకార్యం నిర్వహించిన సంగతి అర్థమవుతుంది. జై శ్రీరాం అని పలుకుతున్న వాళ్లు ఇస్లాంకు బద్ధవ్యతిరేకులని అభిజిత్ ఆరోపిస్తున్నాడు. అంతేకాదట, రష్మి ఎన్నికల ఖర్చుకు నిధులు భారతీయులే ఇవ్వడం కూడా నేరమేనట. ఇంకా అభిజిత్ అనే చదువుకున్న ఈ అజ్ఞాని రష్మి వచ్చిన ప్రాంతాన్ని కూడా ఇస్లాంను ద్వేషించేదిగానే తీర్పు చెప్పేశాడు. రష్మి వచ్చిన కర్ణాటక కోస్తా తీరమంతా ఇస్లాం అంటే విపరీతంగా ద్వేషిస్తుందని అతడు తన ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో విషం కక్కాడు. అదంతా మితవాదుల అడ్డానట. చిత్రం ఏమిటంటే భారతీయ కమ్యూనిస్టు, ఉదారవాద పైతృమంతా అతడి భాషలో తుచ తప్పుకుండా ప్రతిబింబిస్తున్నది. పరమ హింసాపూరిత పోకడలు ఉండే పితృస్వామ్య వ్యవస్థను, కుల ప్రాతిపదికను జరిగే హింసను సమర్థించే సనాతన హిందూ సంస్కృతిని పునఃప్రతిష్ఠించడమే ధ్యేయంగా

ఎన్నికలలో విజయం సాధించిన వారిలో రష్మితో పాటు దేవిక, ధీతీ గోయల్ అనే మరో ఇద్దరు భారతీయులు కూడా గెలిచారు.

అభిజిత్‌ను నెటిజన్లు ఉతికి ఆరేశారు. హిందూ ద్వేషుల భావాలకు, మోదీని గుడ్డిగా ద్వేషించేవారి భావాలకి బానిస అభిజిత్ రష్మి సామంత్‌ను పదవి నుంచి తొలగించడానికి కారకుడయ్యాడని మాజీ ఐఏఎస్ అధికారి సంజయ్ దీక్షిత్ వ్యాఖ్యానించారు. అభిజిత్ పోస్టులు నా విశ్వాసాలను మాత్రమే అవమానించేవి కాదు, మొత్తంగా హింసను ప్రేరేపించేవే. కాబట్టి ఇలాంటి పోస్టులు పెట్టేవాళ్లని ఏ వైసిపాన్సలర్ కూడా ఉపేక్షించకూడదు, విశ్వవిద్యాలయంలో ఉండనివ్వకూడదు అని ఆక్స్‌ఫర్డ్ విజిటింగ్ ఫెలో అల్వీష్ బి వటేల్ తన ట్విట్టర్‌లో వ్యాఖ్యానించారు. ఇంగ్లిష్ బెహిన్ అనే మరొక ఆక్స్‌ఫర్డ్ అధ్యాపకురాలు ఆ విద్యార్థిని పట్ల అభిజిత్ ఉపయోగించిన పదజాలం అభ్యంతరకరంగా ఉందని వ్యాఖ్యానించారు. ఊచకోతకు అభిజిత్ హిందూత్వను ఆయుధంగా ఉపయోగించుకోవాలని అనుకుంటున్నారని కూడా ఆమె విమర్శించారు. రష్మి తల్లిదండ్రులు తమ సోషల్ మీడియా పోస్టుకు రాముడి బొమ్మ పెట్టడం కూడా ఆక్స్‌ఫర్డ్ మేధావులకు నచ్చలేదట. భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం జరిగిన ఉద్యమంలో తెల్లజాతీని, అనంతర కాలాలలో పాశ్చాత్య పోకడలను భారతీయులు వ్యతిరేకించడం సనాతన



అభిజిత్ సర్కార్

ఆ లేఖలో చెప్పారు. దీనికి తాను ఎంతగానో మనస్తాపం చెందానని అన్నారు. అయినప్పటికీ తాను ఆక్స్‌ఫర్డ్ విద్యార్థి సంఘం అధ్యక్ష పదవికి ఎన్నికకావడం జీవితాంతం మరచిపోలేని మధురమైన అనుభూతిగానే ఉంచుకుంటానని చెప్పారు. తనవిగా చెప్పి సోషల్ మీడియాలో పెట్టిన పోస్టులు ఏవీ ఇటీవల కాలంలో ఉంచినవి కానేకావని స్పష్టం చేశారు. అంతేకాదు, నేను హిందువునేనని స్పష్టంగా ప్రకటించారు. నేను హిందువును కావడం వల్లనే అధ్యక్ష పదవికి అనర్హురాలని అయిపోనని కూడా బల్లగుద్ది చెప్పారు. నాకు నా సంస్కృతి నేర్పిన సున్నితత్వం కారణంగానే పదవికి రాజీనామా చేశానని వివరించారు. తన తల్లిదండ్రులను ఈ వివాదంలోకి లాగడం గురించి స్పందిస్తూ హిందువులుగా జై శ్రీరాం అనడంలో తప్పుమిటని కూడా ప్రశ్నించారు. ఇది నేరం కాదుకదా అని కూడా అన్నారు. నా తల్లిదండ్రుల విశ్వాసాలను కించపరడం వల్ల నేను బాగా కలతపడ్డానని అంతిమంగా రాజీనామా నిర్ణయం తీసుకున్నానని అన్నారు.





ఖిలాఫత్.. జహాద్.. భారత్

మనస్సాక్షి కంటే మతగ్రంథాలే ముస్లిం ఛాందసవాదులకు ప్రామాణికం. మత ఛాందస వాసులకే కాదు. ఇస్లాంను భక్తి శ్రద్ధలతో అనుసరించే సామాన్య ముస్లింలు సైతం తమ మత గ్రంథాలలోని ఆదేశాలూ, మార్గదర్శక సూత్రాలూ తిరుగులేనివని భావిస్తూ ఉంటారు. దానితో వ్యక్తిగత స్థాయిలో కాని, ప్రాపంచిక స్థాయిలో కాని వారి ఆలోచనలు, ఆచరణలు మత గ్రంథాలను అనుసరించే ఉంటాయి. మంచి-చెడు, న్యాయం-అన్యాయం, జ్ఞానం - అజ్ఞానం, పవిత్రత - అపవిత్రత మొదలైన అంశాలను వారి మతగ్రంథాలే నిర్దేశిస్తాయి. వాటిలో చెప్పిన దానికి అనుగుణంగానే వైయక్తిక, ప్రాపంచిక ధృక్పథాలను వారు సవరించుకుంటారు. ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. అన్ని కాలాలకు, అన్ని దేశాలకు వారి గ్రంథాలలో చెప్పిన 'సత్తాలు', 'ఆదేశాలు', 'ఆజ్ఞలు' 'ప్రవర్తన' వర్తిస్తాయని వారి తిరుగులేని నమ్మకం. వాటికి భౌగోళిక, రాజకీయ, జాతిపరమైన హద్దులు ఉంటాయన్న వాస్తవాన్ని ఇస్లాం గుర్తించదు. ఏదేశంలో ఉన్నా ఏ జాతికి చెందినవారైనా ఇస్లాంను అనుసరిస్తే వారందరూ ఒకే విధంగా బ్రతకాలనీ, స్పందించాలనీ ఇస్లాం ఆదేశిస్తుంది. దానితో అంతర్జాతీయ ముస్లిం ఏకీకరణ భావజాలం (Pan Islamism) వివిధ చారిత్రక సందర్భాలలో వ్యాప్తి చెంది, హింసాయుత పరిణామాలకు దారి తీసింది. భౌగోళిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక, జాతి పరమైన భేదాలను అధిగమించి ప్రపంచవ్యాప్త ఇస్లామిక్ సమాజ స్థాపనకు ఛాందసవాదులు కలలు కంటూ ఉంటారు. ఆ భేదాలను అధిగమించటం కోసం మత మార్పిడులకీ, హింసోన్మాదానికీ వారు పూనుకొంటారు. రాజకీయ ఇస్లాం ప్రపంచానికి పెద్ద సవాలు.

ఖిలాఫత్ ఉద్యమం 1919-24 మధ్య మన దేశాన్ని తీవ్ర గందరగోళంలోకి నెట్టివేసింది. మత గ్రంథాల అనుమతి, సమ్మతి ఆ భావజాలానికి ఉన్న కారణంగా తిరిగి అటువంటి ఉద్యమం భవిష్యత్తులో తీసుకొని రాబడటానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఆనాటి ఉద్యమం కాలగర్భంలో కలిసిపోయినా, అందుకు

దారితీసిన భావజాలం గ్రంథాలలో, ముస్లిం మతపెద్దల మస్తిష్కాలలో సజీవంగా నిలిచి ఉండటమే అందుకు కారణం.

'ఖలీఫా' అనే పదం ఖురాన్ లో 2.30, 4.59, 6.165, 35.39, 38.26 వచనాలలో కనపడు తుంది. మహమ్మద్ ప్రవక్తకు వారసులు అన్న అర్థంలో ఆ పదాన్ని ఉపయోగించారు. మొట్టమొదటి ఇస్లామిక్ పరిపాలకుడు మహమ్మద్ ప్రవక్త సాధారణ యుగం 610లో ఆయన ప్రబోధించటం మొదలెట్టినా, మదీనా కేంద్రంగా ఆయన పాలన మొదలయింది 622వ సంవత్సరంలోనే. ఆ తర్వాత పది సంవత్సరాలు ఆయనే ప్రవక్త, పరిపాలకుడు, సైన్యాధిపతి, న్యాయ కోవిదుడు, ప్రధాన తీర్పురి. ఖురాన్ కాని, మహమ్మద్ ప్రవక్త కాని ఆయన వారసుడిని పేర్కొన లేదు. మహమ్మద్ ప్రవక్తే అంతిమ ప్రవక్త కనుక (33:40), ఆయన తదనంతరం దైవదూతగా మరొకరు ఆ స్థానంలోకి వచ్చే అవకాశమే లేదు. అయితే పరిపాలకుడిగా ఆయన వారసుడిని నియమించేందుకు ఖురాన్ అంగీకరిస్తుంది (4:59). హదీసు లోనూ అందుకు అనుగుణంగా అనేక ఆదేశాలనూ మనం గమనించవచ్చు.

అబూబకర్ (632-4), ఉమర్ (634-44), ఉతమాన్ (644-56), అలీ (656-61)లు మహమ్మద్ ప్రవక్త వారసులుగా రాజ్యమేలిన మొదటి



ఖలీఫా హిస్సా రద్దు చేసిన ఆధునిక టర్కీ పిత ముస్తాఫా కెమల్ పాషా

నలుగురు ఖలీఫాలు. సున్నీ ముస్లింలు. ఈ నలుగురి పరిపాలనా కాలాన్ని ఇస్లామిక్ స్వర్ణయుగంగా భావిస్తారు. ఈ నలుగురు మహమ్మద్ ప్రవక్త వృద్ధిని ఖుర్రేషి తెగకు చెందినవారు. వారి కాలంలో ఇస్లాం వ్యాప్తి అప్రతిహతంగా కొనసాగింది. ఇస్లామిక్ సైన్యాలు సనానిద్ చక్రవర్తులను ఓడించాయి. బైజాన్ టైన్ సామ్రాజ్యాన్ని సర్వనాశనం చేశాయి. దక్షిణ, మధ్య ఆసియాలోకి, ఉత్తర ఆఫ్రికా ఖండంలోకి చొచ్చుకొని వెళ్లాయి. అయితే ఆ ఇస్లామిక్ స్వర్ణయుగం లోనే నలుగురు ఖలీఫాలలో ముగ్గురు దారుణంగా హత్యకు గురయ్యారు. నాల్గవ ఖలీఫా అలీ తర్వాత అధికారం ఖుర్రేషి తెగ నుండి ఉమయ్యాద్ లు చేజిక్కుంచుకొని 90 సంవత్సరాలు పాలించారు. 750లో అబ్బాసిద్ లు వారి నుండి అధికారం చేజిక్కించుకొని, బాగ్దాద్ కేంద్రంగా పరిపాలించారు. 1517లో ఈజిప్టును టర్కీ ఒట్టోమాన్ లు కైవసం చేసుకొనే వరకు బాగ్దాద్ ఇస్లామిక్ మత కార్యకలాపాలకు కేంద్ర స్థానంగా ఉంది. టర్కీ ఒట్టోమాన్ లు 1517 నుండి 1924 వరకు ఇస్లామిక్ ప్రపంచానికి తిరుగులేని నాయకులుగా నాలుగు శతాబ్దాలపాటు

ఖిలాఫత్ కు

శాసించారు. 1453లో కానిస్టాంటినోపిల్ వారి వశమయ్యాక క్రైస్తవ ప్రపంచానికి వ్యతిరేకంగా వారు అనేక యుద్ధాలు చేశారు. పాశ్చాత్య క్రైస్తవ్యానికి పెద్ద సవాలుగా నిలిచారు.

ఇస్లామిక్ దేశాల మధ్య ఐక్యత మిథ్య

'ప్రపంచ ముస్లింలారా, ఏకంకండి' అన్నది నినాదంగా ఆకర్షణీయంగా అనిపించినా, ముస్లిం రాజ్యాల మధ్య చరిత్రలో ఎన్నడూ ఐక్యత లేదు. వాటి మధ్య నిరంతరం ఆధిపత్య పోరు జరుగుతూనే ఉండేది. తమ ఆధిపత్యాన్ని అంగీకరించని ఇస్లామిక్ రాజ్యాధినేతలను 'ఇస్లామిక్ ద్రోహులు'గా ముద్రవేసి యుద్ధాలకు దిగేవారు. అవిశ్వాసుల విషయంలోనే వారందరూ ఉమ్మడిగా నిలబడేవారు తప్ప, వారిలో వారికి ఎప్పుడూ కయ్యాలూ, కణ్ణాలే. మహమ్మద్ ప్రవక్త మరణించిన కేవలం రెండు దశాబ్దాల తర్వాత షియాలు అలీకి ముందున్న ఖలీఫాలను గుర్తించటానికి ఇష్టపడలేదు. మరికొన్ని తెగలవారు అసలు ఖలీఫాయే అవసరమేలేదన్నారు. సున్నీ ముస్లింలు సైతం ఖలీఫా మహమ్మద్ ప్రవక్త తెగకు చెందినవాడై ఉండాలా లేదా అన్న విషయమై ఎడతెరిపి లేని చర్చ జరిపారు.

750 సంవత్సరం తర్వాత ప్రపంచవ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందిన ఏకైక ఇస్లాం మత పాలకుడు లేదా ఖలీఫా లేనే లేడు. ఇస్లామిక్ దేశాలలో రాజులు, చక్రవర్తులు ఎవరికి వారు తమకు తాముగా ఖలీఫాలు

ప్రకటించుకొన్నారు. 1258లో మంగోలులు బాగ్దాద్ పై దాడిచేసి నాశనం చేశారు. దానితో ఖిలాఫత్ కేంద్రంగా బాగ్దాద్ శకం ముగిసింది. కొంత కాలంపాటు కైరో, ఆ తర్వాత ఒట్టోమాన్ కానిస్టాంటిన్ పిల్ ఇస్లామిక్ కేంద్ర స్థానాలయ్యాయి.

711లో అరబ్బులు సింధు ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించారు. మొగలాయిలు పాలన ప్రారంభం అయ్యేవరకు విదేశీ ముస్లిం పాలకులు ముందు బాగ్దాద్ అబ్బాసిద్లకు, ఆ తర్వాత కైరోకు తమ విధేయతలను ప్రకటించారు. మహమ్మద్ గజనీ (998-1030), షంషుద్దీన్ ఇల్ టుట్ మిష్ (1211-36), మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ (1325-51) ఆయా కాలపు ఖిలీఫాల నుండి అనుమతి పత్రాలను, బిరుదులను పొందటం గర్వంగా భావించేవారు. తాము ముద్రించిన నాణెలు అబ్బాసిద్ ఖిలీఫాల పేరుతో ఉండేవి. 1526లో మొగలాయిల భారత దేశం మీద దాడి చేశారు. అదే సమయంలో ముస్లిం మత రాజ్యాధికారానికి కేంద్రంగా కానిస్టాంటిన్ పిల్ వెలిసింది. అధికారం కైరో నుండి కానిస్టాంటిన్ పిల్ కు బదలీ అయ్యింది. కాని మొగలాయిలు ఖిలీఫా

భారతదేశంలో భక్తి ప్రపత్తులు పెరగటం మొదలై ట్టాయి. షావాళి ఉల్లా మనుమడు షా మహమ్మద్ ఇషాక్ (1778-1846) 1841లో మక్కా వలసవెళ్లాడు. టర్కీ రాజకీయ విధానాలకు మద్దతు ప్రకటించాడు. ప్రముఖ ఇస్లామిక్ పండితుడిగా ఆయనకు పేరుంది. ఆయన ప్రభావం భారతీయ ముస్లింలపై గాఢంగా పడింది. 1854లో అప్పటి గవర్నర్ జనరల్ డల్ హౌసీ భారతీయ ముస్లింలకు టర్కీ ఇస్లామిక్ సామ్రాజ్యం పట్ల ఉన్న వీర విధేయత, ప్రగాఢ అభిమానాన్ని ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించాడు.

టర్కీ పట్ల పెరుగుతున్న సీమాంతర విధేయత చాలా దూరమే వెళ్లింది. టర్కీ చేసిన యుద్ధాలలో ఆ దేశమే విజయం సాధించాలని కోరుకుంటూ ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేయడం, అలాంటి ఆకాంక్షలకు ఆ విధేయత దారితీసింది. 1854లో రష్యా, టర్కీల మధ్య క్రిమియా యుద్ధం జరిగింది. ఇంగ్లండ్, ఫ్రాన్స్ మద్దతుతో టర్కీ ఆ యుద్ధంలో విజయం సాధించింది. దేశంలో ఇస్లామిక్ పాలన అవశేషాలు అంతరించాక, ఆంగ్ల వలస పాలన సుస్థిరమయ్యాక, భారతీయ ముస్లిం ఛాందసవాదులు, మత పెద్దలు స్ఫూర్తి కోసం

అంతర్గత సంక్షోభాలను అధిగమించటానికి, తమ అధీనంలోని అరబ్బు భూభాగంలో పెల్లుబుకుతున్న స్వతంత్ర పిపాసను అణచివేయటానికి, పాశ్చాత్యుల ఆధిక్యతకు అడ్డుకట్టవేయటానికి ఆ విధేయతను వాడుకున్నారు. ప్రపంచ ముస్లింలకు నాయకత్వం వహించే అర్హత తమకు ఉందని తమ నాయకత్వాన్ని అంగీకరించాలనే ప్రచారానికి పూనుకొని తమపట్ల పెరుగుతున్న సీమాంతర విధేయతను అలా తెలివిగా వాడుకొన్నారు. టర్కీ ఒట్టోమాన్ చక్రవర్తులకు కొన్ని పాశ్చాత్యదేశాలు వారి అవసరార్థం మద్దతు పలికాయి. షియాలు సైతం సున్నీలతో కలిసి ఒట్టోమాన్ కు మద్దతు పలికారు. మనదేశంలో బద్రుద్దీన్ తాయజ్జీ, చిరాగ్ ఆలీ, అమీర్ ఆలీ, ఆగాఖాన్, మహమ్మదాలీ జిన్నా వంటి ముస్లిం నాయకులు సైతం టర్కీ పట్ల ఆరాధనా భావంతో ఉండేవారు.

పై అంశాలను గమనించినప్పుడు 1919లో దేశంలో చేపట్టిన ఖిలాఫత్ పునరుద్ధరణ ఉద్యమానికి ఉన్న చారిత్రక, మత ప్రాతిపదికలు అవగాహనకు వస్తాయి. ఇస్లాంకు ఒక కేంద్రీకృత మత వ్యవస్థ ఉండాలన్న ఆలోచన, అది ఆచరణలో సాధ్యమైనా కాకపోయినా, సుల్తాన్లు, బాద్ షాహులు, ఆలోచనా పరులు, ముస్లిం మత పెద్దలు, ఛాందసవాదులకు బలంగా ఉండేది. అది భారతదేశానికి పరిమితమైన ఆకాంక్ష కూడా కాదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ముస్లింలలో వారి గ్రంథాలలో చెప్పిన దానికి అనుగుణంగా అట్టి వ్యవస్థ ఏలుబడిలో తామంతా తమ తమ జీవితాలు గడపాలని వారు భావిస్తూ వచ్చారు. అయితే దానికి ఏ దేశం, ఏ తెగకు చెందిన వారు నాయకత్వం వహించాలి అన్న దానిమీద ఏకాభిప్రాయం లేదు. బలవంతుడిదే రాజ్యం కాబట్టి, ఒట్టోమాన్ కాలంలో తురుష్కులు ఆ అవకాశాన్ని చేజిక్కించుకున్నారు.

అయితే 1924 మార్చి 3న టర్కీ రిపబ్లిక్ ఖిలాఫత్ వ్యవస్థను రద్దు చేసింది. కెమల్ అటాటర్క్ మాట్లాడుతూ నాగరిక ప్రపంచం దృష్టిలో నవ్వులు పాలైన వ్యవస్థగా దానిని అభివర్ణించారు. ఈ వ్యవస్థ పునరుద్ధరణకు జరిగిన ఉద్యమాలలో భారతదేశంలో ఎగిసి, ఆగిపోయిన ఉద్యమం పెద్ద విరామం మాత్రమే. 1924 తర్వాత అనేక సందర్భాలలో ఈ వ్యవస్థ పునరుద్ధరణకోసం ప్రముఖ ముస్లిం నాయకులు పిలుపు ఇస్తూనే ఉన్నారు. ఇటీవలి కాలంలో ముల్లా మహమ్మద్ ఉమర్, తాలిబాన్, అబూబకర్ బాగ్దాద్, ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఖిలాఫత్ పునరుద్ధరణ కోసం గట్టిగా కృషి చేసిన వాస్తవం తెలుస్తుంది. అంటే ఖిలాఫత్ ఉద్యమం కొనసాగుతూనే ఉన్న ఉద్యమంగా మనం గమనించవచ్చు.

వచ్చేవారం.. ఆ పండేళ్ల కాలంలో

మత గ్రంథాల సమర్థన

అధికారాన్ని గుర్తించలేదు. పర్షియా చక్రవర్తులు సైతం ఇదే పంథాను అనుసరించారు. మొగలాయిల రాజ్యం విచ్ఛిన్నం అవటం మొదలైన తర్వాతే, అంటే 18వ శతాబ్దపు ఉత్తర భాగంలో భారతదేశ మత ఛాందస వాదులు టర్కీ ఒట్టోమాన్లపట్ల అభిమానం చూపటం మొదలెట్టారు. ప్రముఖ సూఫీ షావాళి ఉల్లా (1730-62) టర్కీ సుల్తాన్లను ప్రశంసించటం కనపడుతుంది. టిప్పు సుల్తాన్ సైతం ఒట్టోమాన్ ఖిలీఫా అబ్దుల్ హమీద్ గుర్తింపు కోసం ఆరాటపడ్డారు.

టర్కీ పట్ల పెరిగిన సీమాంతర విధేయత

1840వ దశకం నుండి టర్కీ చక్రవర్తుల పట్ల

టర్కీ పట్ల వీర విధేయలుగా తయారయ్యారు. అనేకమంది ముస్లిం మతపెద్దలు క్రైస్తవ ఆంగ్ల పాలనలో పాలితులుగా ఉండటం ఇష్టంలేక కైరోకు, కానిస్టాంటిన్ పిల్ కు వలస వెళ్లటం మొదలెట్టారు. ముస్లిం మతపెద్దలు మాత్రమేకాక ముస్లిం పాత్రికేయులలోను, ఆలోచనాపరులలోను అప్పటి నుండి టర్కీ పట్ల వీర ఆరాధన పెరగసాగింది. 1875లో రష్యా టర్కీల మధ్య, 1896లో టర్కీ గ్రీసుల మధ్య జరిగిన యుద్ధాలలో టర్కీ విజయం సాధించాలని ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేశారు. క్రమంగా ముస్లిం సమాజం టర్కీతో మానసిక అనుబంధాన్ని పెంచుకున్నది. సర్ సయ్యద్ అహమ్మద్ (1817-98)

వంటి వారు టర్కీ కేంద్రంగా ఉన్న ఖిలాఫత్ వ్యవస్థ ముస్లింలకు ఆరాధనీయమైనదన్న భావనను ప్రాచుర్యంలోకి తెచ్చారు.

టర్కీ పట్ల వీర ఆరాధన, వీర విధేయత కేవలం భారతీయ ముస్లిం వర్గాలకే పరిమితం కాలేదు. మధ్య ఆసియా, ఇండో నేషియా, మలేషియా ముస్లిం వర్గాలలో సైతం 17వ శతాబ్దం నాటికే అలాంటి భావనలు ప్రబలాయి. టర్కీ సుల్తాన్ అబ్దుల్ అజాజ్ (1861-76), ఆయన వారసుడు రెండవ హమీద్ (1876-99) ఈ విధేయతను తమకు అనుకూలంగా ఉపయోగించుకున్నారు.



భారతీయ ముస్లిం ప్రముఖులు బద్రుద్దీన్ తాయజ్జీ, సర్ సయ్యద్ అహమ్మద్ ఖాన్

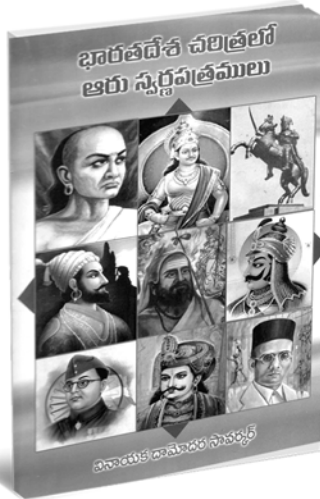
చరిత్రలో దక్కవలసిన చోటుకూ నోచుకోని ఒక యోధుడు, సంస్కర్త, దేశభక్తుడు రాసిన చరిత్ర గ్రంథమిది. భారత స్వరాజ్య సమర చరిత్రలో ఆయనకు ఇవ్వవలసిన స్థానాన్ని ఉద్దేశ పూర్వకంగానే నిరాకరించిన 'మేధావివర్గం' ఆయన రచనను సరైన తూకపు రాళ్లతో తూస్తుందని భావించడం వ్యర్థమే. అంత మాత్రాన ఆ గ్రంథానికి విలువ తగ్గిపోదు. అది- 'భారతదేశ చరిత్రలో ఆరు స్వర్ణపత్రములు'. రచయిత- వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్. ఇది భారతజాతి పోరాట చరిత్ర.

భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ రూపానికి భారతీయమే. దాని ఆత్మ మాత్రం ఆంగ్లేయం. కాంగ్రెస్ పోరాట ధ్యేయం ఎప్పుడూ అర్ధ స్వాతంత్ర్యమే. అంటే బ్రిటిష్ ఆధిపత్యానికి అర్ధ సింహాసనం అలాగే ఉండాలి. ఇది నాటితరం చింతనా ధోరణితో వచ్చిన రుగ్మత. ఆ చింతన- వలసవాద వికృతుల ఫలితం. ఆ వికృతే దేశ పాలనలో, విద్యా విధానంలో, సామాజిక జీవనంలో చొరబడింది. చరిత్ర రచన కూడా ఇందుకు మినహాయింపు కాకపోవడమే పెద్ద తప్పిదం. ఈ దేశాన్ని రెండువందల ఏళ్లు పాలించిన బ్రిటిష్వాడు వేల సంవత్సరాల చరిత్రను చెరిచాడు. దీనిని గుర్తించి, సరిచేయాలని భావించిన వారిలో సావర్కర్ ముఖ్యులు.

ఆరు ఆలోచనాగ్నులు

ఇలాంటి పుస్తకం ఇప్పుడెందుకు?

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఏడు దశాబ్దాలు గడిచిపోతున్నా ఇంకా ముస్లిం పాలననో, బ్రిటిష్ ఇండియా నీడనో నిందించడం ఎందుకు? వాళ్లు వదిలిన దోషాలను సరిదిద్దుకోవడానికి ఏడు దశాబ్దాలు చాలలేదంటే తప్పు నేటి తరాలది కాదా? అని ప్రశ్నించేవారు లేకపోలేదు. ఇక్కడ రెండు వాస్తవాలు. వేయేళ్ల విదేశీ పాలన భారతీయ సమాజానికి చేసిన గాయం మాని పోయిందని గుండెల మీద చేయి వేసుకుని ఎవరు చెప్పగలరు? అలాగే విదేశీ పాలన కొన్ని తరాల పాటు భారతీయుల మెదళ్లను కలుషితం చేయడమూ వాస్తవం. అనాదిగా వస్తున్న ఈ దేశ జీవనంలోని మంచిని దురాక్రమణదారులు విధ్వంసం చేసినా, వాటికి వక్రభాష్యాల వెలగబెట్టినా అదీ మనని సంస్కరించడాననికేనంటూ ఒక వర్గం చరిత్రకారులు తీర్మానించారు. దానినే కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్ట్ మేధావులు జాతి నెత్తిన రుద్దారు. ఈ దేశం ఎప్పుడూ విదేశీపాలకుల ఏలుబడిలోనే ఉందన్న ఆంగ్లేయుల సూత్రీకరణను ధృఢంగా విశ్వసించి, నరనరాన నింపుకున్నవారు ఆ రెండు సిద్ధాంతాల వారేనని పిస్తుంది. బ్రిటిష్ బుద్ధి ప్రకారమే విదేశీ పాలనకే భారతీయులు నిరంతరం తలొగ్గారా? దీనిని చర్చించే పని కొందరు చరిత్రకారులు చేశారు. వారిలో సావర్కర్ అగ్రభాగాన నిలుస్తారు. సావర్కర్



భారతదేశ చరిత్రలో ఆరు స్వర్ణపత్రములు

రచన: వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్,
ప్రతులకు : సాహిత్యనికేతన్, బర్మత్ పురా,
హైదరాబాద్, ఫోన్ : 040-27563236.
పే. 368, వెల: రూ. 250/-

చరిత్ర కారుడు. చరిత్రకు సాక్షి చరిత్ర తత్వజ్ఞుడు కూడా. ఆయన వ్యక్తిగత ఉద్దేశాలు ఏమైనా కావచ్చు. కానీ ఆయన చారిత్రిక రచనలలోని విశ్వసనీయతను శంకించలేమని సావర్కర్ హిందుత్వవాదాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించే జస్టిస్ ఏజీ నూరాని పేర్కొన్న సంగతిని అలాంటి నిత్య

శంకితులకి గుర్తు చేస్తే చాలు.

స్వర్ణపత్రాలు అంటే సావర్కర్ దృష్టిలో కొందరు చరిత్రకారులు వర్ణించిన సదరు స్వర్ణయుగాల గురించి చెప్పేవి కాదు. వైభవ స్థితికి ఉండాలన్న ఐశ్వర్యం, ఆధ్యాత్మికత, కళ, సాహిత్యం వంటి లక్షణాలలో సంపద కూడా ఒకటి. ఇవన్నీ ఉన్న దేశం మీద దాడులు జరిగితే ఎదురొడ్డి నిలిచిన ఘట్టాలను నమోదు చేసిన పుటలనే సావర్కర్ స్వర్ణపత్రాలని నిర్వచించడం కనిపిస్తుంది. 'ఒక దేశం మీద పరాయి పాలనా మేఘాలు అలుముకొని ఉండి దురాక్రమణ దారుల కాళ్లకింద ఆ దేశం నలిగిపోతూ ఉంటే ఆ పరాయి పాలన నుంచి దేశానికి ముక్తి కలిగించి, ప్రబల శత్రువును పరాభవించి, దేశాన్ని స్వతంత్రం చేసి స్వరాజ్యాన్ని స్థాపించిన తరం- ఆ తరానికి నాయకత్వం వహించిన వీరుల విజయాలను, వివరాలను అందించే చరిత్రపుటలను నేను స్వర్ణపత్రాలు అని పేర్కొంటున్నాను' (పే 6) అన్నారు సావర్కర్. తాను చూసిన రాక్షసపాలన ఈ మాటలు అనిపించి ఉండవచ్చు, అందులో కూడా ఆయన ఆధునిక చరిత్రతత్వాన్ని నిక్షేపించారు. 'ఆ తరం, ఆ తరానికి నాయకత్వం వహించిన వీరులు' అంటూ చరిత్రకు నిజమైన నిర్మాతలు ఎవరో సావర్కర్ చెప్పారు. చరిత్ర అంటే ఆ జాతి ఆత్మాభిమానాన్ని ప్రతిబింబించేది అన్న తత్వం కూడా అందులో ధ్వనిస్తుంది. వీరి త్యాగం స్మరణీయమే. పాలకులు, వారి వంశాల గురించి చెప్పడమే, వారి గాఢలను ఏకరువు పెట్టడమే, శ్లాఘించడమే చరిత్ర అన్న తన సమకాలీన అసంపూర్ణ ధోరణి నుంచి చరిత్ర రచనను సావర్కర్ సక్రమ మార్గానికి మళ్లించారనే చెప్పాలి. సామాజిక పరిణామ చిత్రణ చరిత్ర నిర్మాణాన్ని ఎలా పరిపూర్ణం చేయగలదో గ్రహించారాయన.

సావర్కర్ ఆవిష్కరించిన ఆ ఆరు స్వర్ణపత్రాలు ఏవి? మొదటిది 'చంద్రగుప్త చాణక్యులు'. అరిష్టాండర్ క్రీస్తుపూర్వం 327లో దండయాత్రకు వచ్చాడు. ఆనాటి భారతీయ సామాజిక, రాజకీయ జీవనం ఎలాంటిది? ఇది చెబుతూనే గ్రీక్, చైనాల సామాజిక రాజకీయ పరిస్థితులను కూడా సావర్కర్ వివరిస్తారు. ఇక్కడి చరిత్రకారులు రాసినవేకాదు, గ్రీకులు రాసుకున్న కథనాలను కూడా పరిచయం చేశారు. భారతీయుల గొప్పతనాన్ని, జ్ఞానతృష్ణను, స్వేచ్ఛాప్రియత్వాన్నీ ఆ కథనాల నుంచి ఆయన ఉటంకించడం విశేషం. ఈ దేశం గొప్పతనాన్ని తన మాటలలో కాకుండా, వేరే ఆధారాల ద్వారా మన ముందుంచారాయన. దేశభక్తిని ఒక సిద్ధాంత రూపంలో కాకుండా, అలాంటి పదం ఇక్కడ

వినిపించడానికి చాలా పూర్వమే భారతీయులు దానిని ఆచరించి చూపిన సంగతిని ఆవిష్కరించడానికి సావర్కర్ చేసిన యత్నం అద్భుతమే. అలాగే నాటి గణతంత్ర రాజ్యాలలోని ప్రాథమిక ప్రజాస్వామిక జాడల గురించి చెప్పారు. అలెగ్జాండర్ నిజంగా విశ్వవిజేతేనా? పురుషోత్తముడు ఎలా ఓడిపోయాడు? అంభి పాత్ర ఏమిటి? తక్షశిల విశ్వవిద్యాలయం ఘనత వంటివన్నీ ఆయన సందర్శనసారం పాఠకులకు అందిస్తారు. చంద్రగుప్తుడు అలెగ్జాండర్ కంటే వందరెట్లు గొప్పవాడని అంటారు సావర్కర్. అదెందుకో చదవాల్సిందే. రెండో స్వర్ణపత్రం యవనుల (గ్రీకులు)ను అంతం చేసిన పుష్యమిత్రుడితో ప్రారంభమవుతుంది. ఈ అధ్యాయంలో సావర్కర్ కొన్ని కీలక ప్రశ్నలు వేస్తారు. బొద్ధాన్ని ఎలా అంచనా వేయాలన్నది అందులో ఒకటి. అశోకుని పతనం, లేదా మౌర్య సామ్రాజ్య పతనాలలో బొద్ధం పాత్ర ఎంత అన్నది మరొకటి. ఇక్కడే పుట్టిన బొద్ధం ఇక్కడే నామమాత్రంగా ఎందుకు మిగిలినదన్న ప్రశ్న మరొకటి. గ్రీకుల దండయాత్రను మించి దుష్ప్రవాన్ని మిగిల్చిన దండయాత్రలు శకులు, కుషాణులు చేశారని సావర్కర్ అంటారు. ఇదే మూడో స్వర్ణపత్రం చెబుతుంది. వీరిని ఎదిరించిన విక్రమాదిత్యుడు, తరువాత వచ్చిన గుప్తుల గురించి ఈ అధ్యాయం చెబుతుంది.

నాలుగో స్వర్ణపత్రం ఏమిటి? శకులని, కుషాణులని తరిమివేసిన వాళ్లు హూణులు. ఇదో క్రూరమైన తెగ. వీళ్లను ఎదిరించి నిలిచిన గుప్తు చక్రవర్తులు, యశోధర్మని వివరణే ఈ పత్రం. చైనా గోడను నిర్మించుకున్నది హూణుల నుంచి రక్షణకే. బొద్ధం దేశ వ్యతిరేకత, హూణుడైన మిహిరగులుడు వైదిక మతావలంబి అయి బొద్ధులను ద్వేషించిన తీరు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి. ఇస్లాం వ్యాప్తికి బొద్ధుల ధోరణి దోహదం చేసిందని సావర్కర్ ఆధారాలతో చూపారు. భారతదేశం మీద ముస్లిం దండయాత్రలు ఎప్పుడు జరిగాయో, ఎలా జరిగాయో, ఇందులో బొద్ధుల పాత్ర ఏమిటో ఐదో పత్రం మొదటి భాగం చెబుతుంది. మొదటి ముస్లిం దండయాత్ర మహమ్మద్ బిన్ ఖాశిం చేశాడని చరిత్ర చెప్పినా, అంతకు యాభయ్ ఏళ్లకు ముందు నుంచే అరబ్బుల దాడులు మొదలయ్యాయని సావర్కర్ అంటారు. సింధు మీద మీర్ఖాశిం దాడి, దానిని వైదిక మతావలంబీకుడు దాహిర్ ఎదుర్కొన్న తీరు, బొద్ధుల విద్రోహం కూడా ఇందులో చెప్పారు. ఐదో పత్రం రెండో భాగం కూడా ముస్లిం దురాక్రమణ గురించే చర్చించింది. ఇందులో దక్షిణాది చరిత్ర కూడా వస్తుంది. హిందూ ధర్మస్థాపనలో శంకరాచార్యులు, విజయనగర సామ్రాజ్యం పాత్రలను కూడా వర్ణించారు.

ఈ దేశం మీద ఇన్ని విదేశీ తెగలు, క్రూరులు దాడి చేసినా, వీరందరికంటే ప్రమాదకరమైనవారు బ్రిటిష్ జాతీయులని సావర్కర్ వ్యాఖ్యానించారు. ఛత్రపతి శివాజీ వంటి జాతీయ శీలం కలిగిన మహనీయుడు తెరపైకి వస్తున్న కాలంలోనే ఆంగ్లేయులు ఇక్కడ ఎదగడం ఒక వైచిత్ర్యం. అక్కడ నుంచి ఈ దేశాన్ని రెండు ముక్కలు చేయడం వరకు జరిగిన చరిత్రనీ, పోరాటాన్నీ, వాటిలోని తప్పుడుగులనీ అత్యంత బాధా తప్త హృదయంతో సావర్కర్ వర్ణించారు. ఎంతో క్లుప్తంగా ఉండే ఈ ఆరవపత్రంలో ప్రతి వాక్యం ఇవాళికి విలువైనదే. బ్రిటిష్ ఆశీస్సులతో దేశాన్ని రెండు ముక్కలు చేసి, ముస్లింలు ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాన్ని తమకు ఇవ్వాలని వారు పట్టుపట్టారు. అంతే దృఢంగా హిందువులు ఆ డిమాండ్ ను వ్యతిరేకించలేదన్నదే సావర్కర్ ఆరోపణ. దేశాన్ని చీల్చడం సరికాదని సావర్కర్ హిందూ మహాసభే కాదు, చాలాకాలం గాంధీ కూడా కోరారు. నిజానికి దేశంలో దేశ విభజనను వ్యతిరేకించినవారే ఎక్కువ. ఈ దేశాన్ని స్వతంత్రంగా, ధర్మబద్ధంగా ఉంచడానికి జరిగిన చాలా పోరాటాలు వెలుగులోకి రాకుండా చేసినట్టే దేశ విభజన వ్యతిరేక కాంగ్రెసు కూడా దాచి పెట్టారు. ఇలాంటి చాలా అంశాలను చారిత్రక దృక్పథంతో సావర్కర్ అక్షరబద్ధం చేయడానికి వివిధ క్షణం వరకు శ్రమించారు. ఇందుకోసం ఆయన జరిపిన పరిశోధన అమోఘం. అలాగే చరిత్ర రచన అంటే అటు శాస్త్రం ఇటు రచనా కళ కూడా. ఈ పుస్తకంలో అదే కనిపిస్తుంది. దీనిని కల్లూరి భోగేశ్వర సోమయాజులు, కొండపల్లి శ్యామప్రకాశరావు, కస్తూరి రాకాసుధాకరరావు అనువదించారు. ★

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతం గ్రంథం



శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము,
మూలం : లీలాశుక,

భక్తిమందారము,
(సీసపద్య ద్విశతం)

అను : కల్లూరి అహోబలరావు,
పే: 129, వెల : రూ.120/-

రచన : కల్లూరి అహోబలరావు,
పే: 135, వెల : రూ. 120/-

‘కస్తూరి తిలకం లలాట ఫలకే...’ ఈ శ్లోకం ఎన్నోసార్లు విని ఉంటాం. అంత కర్ణపేయమీ శ్లోకం. ఎంతో అందమైన భావన. కానీ ఆ శ్లోకకర్త ఎవరు? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడం చాలామందికి కష్టమే. ఇది ‘కృష్ణకర్ణామృతము’ గ్రంథంలోనిది. కర్త లీలాశుకుడు. ఇదొక స్తోత్రకావ్యం. దీనిని కల్లూరి అహోబలరావు తెనిగించారు. ఇలాంటి అమూల్య గ్రంథాలను, పద్య సాహిత్యాన్ని ఈ తరానికి అందించడానికి నడుం బిగించిన శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథమాల సంస్థకు ఆయనే సంపాదకులు. ఈ పుస్తకమే కాదు, పుస్తకకర్త జీవితం కూడా అసామాన్యమైనది. లీలాశుకునికే బిల్వమంగళుడు అన్న పేరుంది. ఆయన గాథ ఆధారంగానే కాళ్లకూరి నారాయణరావు మహాకవి ‘చింతామణి’ నాటకం అందించారని పండితులు చెబుతున్నారు. అతడే కృష్ణభక్తుడైన తరువాత లీలాశకుడయ్యాడని ప్రతీతి. శ్రీకృష్ణకర్ణామృతం ఇప్పటికీ కొన్ని ఇళ్లలో నిత్య పారాయణ గ్రంథం. నిజంగానే ఇందులో శ్లోకాలు అంత రమణీయమైనవి.

కృష్ణభగవానుడి బాల్యం, గోపికలతో రాసలీలలు, లోక కల్యాణం కోసం చేసిన సాహసాలుచ యమునాతీరంలో నయ్యాటలు, బృందావనంలో సరసాలు ఇందులో వర్ణితాలు. అలాగే కృష్ణతత్త్వంలోని ఔన్నత్యాన్ని కూడా దర్శించుకోవచ్చు. విశ్వరూపం గురించి కూడా వర్ణన ఉంది. అహోబలరావు ఎంతో సరళంగా వీటిని తెనిగించారు. ‘నుదుట గస్తురి బొట్టు మెదలాడ...’, ‘పిన్నవాడైన నేమి? యా పెద్దకొండ జిన్నవ్రేల నిల్చితివయ్యా...’, ‘చిత్రువు లిఖించు చిత్రకారునకు, రసజ్ఞ మనోజ్ఞ వేషములవాడు...’ వంటి కడు రమ్యమైన అనువాద పద్యాలు ఇందులో చదువుకోవచ్చు. నిజానికి ప్రతి పద్యం ఒక అక్షర చిత్రమే.

అహోబలరావుగారి మరొక పుస్తకం ‘భక్తిమందారము’. ఇందులో భక్తి, జ్ఞాన, నీతి, వైరాగ్య, ఆధ్యాత్మిక, ఆర్థి నివేదనలతో కూడా రెండు వందల సీసపద్యాలు ఉన్నాయి. వైదిక భక్తి విధాలతో పాటు జైన, బౌద్ధ మతాల గురించి కూడా ఇందులో పద్యాలు ఉన్నాయి.

ప్రతులకు: శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథమాల, నెం 12,5వ క్రాస్, మోహన్ బిల్డింగ్స్, సప్తగిరి లేబర్స్, విద్యారణ్యపురి (పోస్ట్), బెంగళూరు-97 ★

• సుంచిసూర్గం •

అవే ప్రధానం

ఇంద్రియాల నియంత్రణ, ఆధ్యాత్మిక సాధనకు ఎంతో అవసరం. ఇంద్రియాలలో ఏ ఒక్కటి నియంత్రణలో లేకపోయినా ఆధ్యాత్మిక ఉన్నతిని సాధించడం కష్టం. జపం, ధ్యానం చేయడం వీలుకాదు. తద్వారా జీవితంలో విఫలం చెందక తప్పదు. ఇంద్రియాలను నియంత్రించుకోవాలంటే వివేకం కావాలి. మనకు ఏది అవసరమో ఏది అనవసరమో గుర్తించాలి. అంటే మన బుద్ధి సక్రమంగా పనిచేయాలి. నిజానికి ఆత్మానుభవం బుద్ధి స్థాయికి మించిందే. అయినా ఆ బుద్ధిని బుద్ధి కుశలతతోనే సాధించగలం. కనుక బుద్ధిని బాగు చేసుకోవటం చాలా ముఖ్యం. బుద్ధి అంటే మంచి చెడుల వివేచన. అది కలిగిన రోజు చెడును వదిలి మంచిన మాత్రమే స్వీకరించగలం. మనం ఆత్మ గురించి ఏ జాగ్రత్తలు తీసుకోవల్సిన అవసరం లేదు. కానీ ఆ ఆత్మ గురించి తెలియాలంటే బుద్ధి విషయాలలో చాలా జాగ్రత్తలు అవసరం. ఆధ్యాత్మిక సాధనకు అవసరమైన జ్ఞాన మంతా బుద్ధిపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇంద్రియాల ద్వారా ఏ చెడు జరగరాదనే ఉద్దేశంతోనే మన పెద్దలు చెడు వినకు, చెడు కనకు, చెడు తినకు, చెడు అంటుకోకు అని అన్నారు. ఎటువంటి ఆలోచనా లేనప్పుడు మనసు ఎంత ప్రశాంతంగా ఉంటుందో, అటువంటి నిర్మలమైన మనసే ఈశ్వరునిలో లీనమయ్యేందుకు వీలుగా ఉంటుంది. మనసు అలా ఉన్నందుకు ఇక చెడుకి చోటు ఉండదు కదా. అందుకు భగవంతుడు “సులభః సుప్రతః సిద్ధః” అంటే.. “సులభుడు”! వారి వెనుకే దగ్గరగా ఉంటాడు. కోరికల వెంట ఉండే మనసు కలుషితమై ఉంటుంది. చెడు గుణాలు ఉండటం వల్ల అటువంటి మనసు కలిగిన వారికి ఆయన “దుర్లభః దుర్గమో దుర్గః” అంటే.. “దుర్లభుడు”. దూరంగా ఉండడమే కాకుండా కన్నెత్తి కూడా చూడడు. కనుక భక్తికి కావలసింది శ్రద్ధ, శాంతి. ఇవి ప్రతీ ఒక్కరికీ ఉండాలని ప్రధాన లక్షణాలు. అటువంటి వాళ్లే ధన్యులు! ★

• అసలు సజం •

సప్త చిరంజీవులు

చిరంజీవులు అంటే ఎప్పటికీ చావు లేనివారు అని అర్థం. పురాణాల ప్రకారం ఏడుగురు చిరంజీవులు ఉన్నారు. వారిలో అశ్వత్థాముడు, బలి చక్రవర్తి, హనుమంతుడు, విభీషణుడు, కృపుడు, పరశురాముడు, వ్యాసుడు. కృష్ణ పరమాత్మ శాపం వలన అశ్వత్థాముడు, వామనుని అనుగ్రహం వల్ల బలిచక్రవర్తి, లోకహితం కొరకు వ్యాసుడు, రాముని భక్తితో హనుమంతుడు, రాముని అనుగ్రహం వల్ల విభీషణుడు, విచిత్రమైన జన్మం వలన కృపుడు, ఉత్తుష్టమైన తపోశక్తి చేత పరశురాముడు సప్తచిరంజీవులు అయ్యారు. ఈ ఏడుగురితో పాటుగా, శివానుగ్రహంచే కల్పంజయుడైన మార్కండేయుడిని ప్రతినీత్యం స్మరించుకొంటే సర్వవ్యాధుల నుంచి ఉపశమనం పొంది శతాయుష్యమంతులవుతారని శాస్త్ర వచనం. ★

• సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత •

పరమపదానికి కొలమానం

కొంతమంది మానవులు ఎలాంటి పుణ్యకార్యాలు చేయడానికి ఇష్టపడరు. కాని పుణ్యఫలాన్ని మాత్రం కోరుకొంటారు. పాప ఫలితాన్ని అశించరు. కాని పాప కార్యాలను మాత్రం ప్రయత్న పూర్వకంగానే చేస్తారని ధర్మనీతి శాస్త్రం చెబుతుంది. “పరోపకారాయ పుణ్యాయ పాపాయ పరపీడనం” ఇతరులకు చేసిన మేలు పుణ్యం, పీడించడం వలన పాపం సంక్రమిస్తుంది అని అర్థం. తెలియక చేయడం, అజ్ఞానంతో చేయడం ఒక విధంగా ప్రారబ్ధ కర్మలను అనుభవించడం అవుతుంది. కానీ తెలిసి చేస్తే అది మహా పాపం అవుతుంది. పూర్వజన్మల్లో చేసిన పాప దోషాల వల్లనే ఈ జన్మలో శారీరక, మానసిక వ్యాధులు వచ్చి పీడిస్తాయని పెద్దలు చెబుతుంటారు. చేసుకున్న పాప, పుణ్యాల అనుభవం కోసమే ఈ జన్మ అనేది ఆధ్యాత్మికమైన జవాబు. చేసిన పాప, పుణ్యాల గురించి ఈ లోకంలో తలచుకున్నంత కాలం ఆ పాప, పుణ్య ఫలాన్ని అనుభవించవలసిందే.



అనుగ్రహం

కనుక కలకాలం అందరూ చెప్పుకునే విధంగా పుణ్యకార్యాలే చెయ్యాలి. అలా కాక పాపకార్యాలు చేస్తే, నరకబాధలు తప్పవు. పాపం వల్లనే దుఃఖాలు వస్తాయి. పాపం లేనప్పుడు ఆనందం కలుగుతుంది. ఏ కొంచెం దుఃఖం కలిగినా అది పాప ఫలమే కాక వేరొకటి కాదు. మనం ఆనందంగా ఉన్నాం కదా అని, పరులను కించపరిచేలా ప్రవర్తిస్తే, అది మహాపాపం. ఎందుకంటే వారి కర్మలు వారు అనుభవిస్తున్నారు. పాపదోషం అనేది అనుభవించితే తప్ప పోదు. అడవుల్లో ఉన్నప్పుడు, యుద్ధంలో శత్రువుల మధ్య, నీటి మధ్య, అగ్ని మధ్య ఉన్నప్పుడు, నమూనాలో సాగుతున్నప్పుడు, పర్యత శిఖరాలను ఎక్కుతున్నప్పుడు, నిద్రలో, అజాగ్రత్తలో, సంకట పరిస్థితులలో మనలను పూర్వ జన్మలో చేసిన పుణ్యాలే కాపాడతాయి. అంతేగానీ ఇది నా గొప్ప, నా భక్తి, నా ఒక్కడి పైననే భగవంతుని దయ అనుకోవడం, మన అజ్ఞానం మాత్రమే.

“ఇతరులు తనతో ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తే, తన మనస్సు కలత చెందుతుందో అదేవిధమైన ప్రవర్తనను ఇతరుల యందు నీవు కలిగి ఉండకపోవడమే అన్ని ధర్మాల్లోకూడా ఉత్తమమైన ధర్మం” అని విదురవాక్కు. పుణ్యం చేయడం చేతకానప్పుడు ఈ ధర్మాన్ని ఆచరిస్తే చాలు. ఈ లోకంలో పుణ్యం కాని, పాపం కాని, ఇతరుల నుంచి మనం తీసుకోలేం. తాను చేసిన పాపకర్మ వల్లనే దుఃఖం కలుగుతుంది. తాను చేసిన పుణ్యకర్మ వల్లనే సుఖం కలుగుతుంది. ఈనాడు మనం నవ్వుతూ చేసిన పాపకర్మకి (ఒకరిని కించపర్చడం, ఒకరి గూర్చి చెడుగా మాట్లాడటం, ఇలాంటివి) రేపు ఏడుస్తూ ఆ దుఃఖాన్ని అనుభవించక తప్పదనే సత్యాన్ని గ్రహించాలి. అందుకే అవకాశం ఉన్నప్పుడే సత్కర్మలు ఆచరించాలి. నలుగురికి సహాయపడాలి, భగవంతుని అనుగ్రహం పొందాలి.

పాపకార్యాలు, చెడ్డకర్మలు చేస్తే కష్టాలు, దుఃఖాలు అనుభవించడానికి పశుపక్ష్యాదులు, జంతువులుగానో జన్మించాలి. పుణ్యకర్మలు, మంచిపనులు చేస్తే సుఖాలు, భోగాలు అనుభవించటానికి దేవతలుగానో జన్మించాలి. రెండు కలిపి చేస్తే సుఖాన్ని, దుఃఖాన్ని, భోగాన్ని, రోగాన్ని అనుభవించడానికి మానవునిగా జన్మించాలి. కనుక ఎలాంటి కర్మలు చేసినా కర్మబంధనం తప్పదు. జన్మ తప్పదు. అంటే పుణ్య కర్మలు చేస్తే బంగారు సంకెళ్లు, పాపకర్మలు చేస్తే ఇనుప సంకెళ్లు అన్నమాట. రెండూ సంకెళ్లే. రెండూ జీవుణ్ణి బంధించేవే. కానీ మనకు కావలసింది వీటన్నిటినుండి సంపూర్ణంగా విముక్తి. అదే ముక్తి, మోక్షం, పరమపదం. ★

అసలుసిసలు క్రికెట్ సాంప్రదాయ టెస్టు విభాగంలో ఐసీసీ నిర్వహిస్తున్న లీగ్ చాంపియన్షిప్ ఫైనల్స్ కు విరాట్ కోహ్లా నాయకత్వంలోని భారతజట్టు దూసుకెళ్లింది. 2019లో కరీబియన్ ట్వీపాల నుంచి ప్రారంభించిన జైత్రయాత్ర అమ్మదాబాద్ లోని నరేంద్ర మోదీ స్టేడియంలో ఇంగ్లండ్ తో ముగిసిన నాలుగు మ్యాచ్ ల సిరీస్ వరకూ కొనసాగింది. టైటిల్ సమరంలో న్యూజిలాండ్ తో భారత్ అమీతుమీకి సిద్ధమయ్యింది.

ఐదురోజుల సాంప్రదాయ టెస్టు క్రికెట్ ను నిత్యసూత్రంగా ఉంచడం కోసం ఐసీసీ తొలిసారిగా నిర్వహిస్తున్న ప్రపంచ లీగ్ ఫైనల్స్ కు టేబుల్ టాపర్లు భారత్, న్యూజిలాండ్ చేరుకోవడంతో ఓ ప్రధాన ఘట్టం ముగిసింది. క్రికెట్ మక్కా లండన్ లోని లార్డ్స్ స్టేడియం వేదికగా జూన్ ఆఖరివారంలో జరిగే టైటిల్ సమరంలో అమీతుమీ తేల్చుకోనున్నాయి.

టెస్టు హోదా పొందిన దేశాల జట్ల మధ్యన మాత్రమే నిర్వహించిన ఈ టోర్నీలో భాగంగా విదేశీగడ్డపై జరిగిన మూడు సిరీస్ లో రెండు, స్వదేశంలో ముగిసిన మూడుకు మూడు సిరీస్ లు నెగ్గడం ద్వారా భారతజట్టు లీగ్ టేబుల్ టాపర్ గా నిలిచింది. కొన్ని టెస్టులకు కెప్టెన్ కోహ్లా, సీనియర్ ఫాస్ట్ బౌలర్లు ఇశాంత్ శర్మ, మహ్మద్ షమీ, భువనేశ్వర్ కుమార్, ఉమేశ్ యాదవ్ అందుబాటులో లేకున్నా శుభ్ మన్ గిల్, రిషభ్ పంత్, వాషింగ్ టన్ సుందర్, మహ్మద్ సిరాజ్, నటరాజన్ లాంటి యువక్రికెటర్ల ప్రతిభతో భారతజట్టు సంచలన విజయాలు నమోదు చేసింది.

2019 ఆగస్టులో కరీబియన్ గడ్డపై వెస్టిండీస్ తో జరిగిన రెండుమ్యాచ్ ల సిరీస్ ను భారత్ 2-0తో



భారత్ జైత్రయాత్ర

నెగ్గడం ద్వారా జైత్రయాత్రను మొదలుపెట్టింది. న్యూజిలాండ్ తో ముగిసిన సిరీస్ లో 0-2తో ఓడిన భారత్.. కంగారూ గడ్డపై ఆస్ట్రేలియాతో జరిగిన సిరీస్ ను 2-1తో కైవసం చేసుకొంది. స్వదేశీ టెస్టు సిరీస్ లో దక్షిణాఫ్రికాను 3-0తోనూ, బంగ్లాదేశ్ ను 2-0 తోనూ చిత్తు చేయటమే కాదు, ఇంగ్లండ్ తో జరిగిన నాలుగు మ్యాచ్ ల సిరీస్ ను 3-1తో గెలుచుకోవడం ద్వారా మొత్తం 560 పాయింట్లతో అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. భారతజట్టు కోహ్లా కెప్టెన్సీలో 10 విజయాలు, రహ్మాన్ నాయకత్వంలో 2 విజయాలు నమోదు చేసింది. నాలుగు పరాజయాలు, ఓ డ్రా సైతం ఉన్నాయి. భారత జట్టు ఏకంగా ఆరు సిరీస్ లు నెగ్గడం ద్వారా అత్యుత్తమ జట్టుగా ఫైనల్స్ కు అర్హత సాధించింది. లీగ్ టేబుల్ రెండోస్థానంలో నిలిచిన న్యూజిలాండ్ ఐదు సిరీస్ లతో పాటు 7 టెస్టు విజయాలతో సహా 420 పాయింట్లు సంపాదించింది.

రోహిత్ రికార్డు

భారత డాషింగ్ ఓపెనర్ రోహిత్ శర్మ ప్రపంచ టెస్టు లీగ్ లో ఓ అరుదైన రికార్డు నెలకొల్పాడు. అత్యంత వేగంగా 1000 పరుగులు పూర్తిచేసిన తొలి ఓపెనర్ గా రోహిత్ చరిత్ర సృష్టించాడు. టెస్టుల్లో తక్కువ ఇన్నింగ్స్ లో వెయ్యి పరుగులు సాధించిన ఆసియా తొలి ఓపెనర్ గా, భారత్ కు చెందిన రెండో అటగాడిగా నిలిచాడు. కేవలం 14 ఇన్నింగ్స్ లోనే వెయ్యి టెస్టు పరుగులు సాధించిన భారత క్రికెటర్ రికార్డు విన్ డ్ కాంబ్లీ పేరుతో ఉంది. రోహిత్ 17 ఇన్నింగ్స్ లో వెయ్యి పరుగులు పూర్తిచేసి ఆ తర్వాతి స్థానంలో నిలిచాడు. పుజారా 18 ఇన్నింగ్స్ లో, మయాంక్ అగర్వాల్ 19 ఇన్నింగ్స్ లో వెయ్యి పరుగులు సాధించిన భారత అటగాళ్లుగా



క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

మూడు, నాలుగు స్థానాలలో కొనసాగుతున్నారు.

అశ్వినీ విశ్వరావం

టెస్టు లీగ్ బ్యాటింగ్, బౌలింగ్ విభాగాలలో అత్యుత్తమంగా రాణించిన స్పిన్ ఆల్ రౌండర్ గా అశ్వినీ సంచలనం సృష్టించాడు. ఆస్ట్రేలియా సిరీస్ లో 12 వికెట్లు, ఇంగ్లండ్ తో నాలుగు మ్యాచ్ ల సిరీస్ లో 32 వికెట్లు పడగొట్టడంతో పాటు, చెన్నై రెండో టెస్టులో శతకం బాదాడు. టెస్టు లీగ్ ఫైనల్స్ కు భారత్ చేరుకోవడంలో తనవంతు పాత్ర నిర్వహించాడు. ఎడమ చేతివాటం స్పిన్ ఆల్ రౌండర్ రవింద్ర జడేజా గాయంతో అందుబాటులో లేకపోవడంతో టెస్టు జట్టులో చేరిన అక్షర్ పటేల్ కేవలం మూడు టెస్టులు, ఆరు ఇన్నింగ్స్ లోనే 27 వికెట్లు పడగొట్టి వారేవ్వా! అనిపించుకొన్నాడు.

టెస్టు లీగ్ లో భారతజట్టు ఇప్పటివరకూ కనబరచిన ప్రతిభ, పోరాటపటిమ, విజయాలు ఒక ఎత్తు కాగా.. ఇంగ్లండ్ గడ్డపై స్పింగ్ బౌలర్లకు అనుకూలించే వాతావరణంలో న్యూజిలాండ్ తో జరిగే టైటిల్ సమరం మరో ఎత్తుగా మిగిలిపోతుంది. ప్రపంచ టెస్టు లీగ్ విజేతగా భారత్ నిలిస్తే అది మరో చరిత్రగా నిలిచిపోతుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్





లెజిస్ల్యు పాలిట్ బ్యూరోకు గల ప్రత్యేక అలవాటు ఏమిటంటే ప్రత్యేక రంగాల్లో వికసిస్తున్న ప్రతిభా వంతులకు పురస్కారాలు ఇప్పించడం, అలా తనవైపు తిప్పుకోవడం ద్వారా వారిలో సంస్థ పట్ల కృతజ్ఞతా భావం వెల్లివిరిసేలా చేయడం. దీనికి మేధోపరమైన నేపథ్యాన్ని సమకూర్చే వారిలో వరవరరావు ఒకరు. 'అస్పష్టత' కారణంగా న్యాయస్థానం ఆయనకు బెయిలు మంజూరు చేసింది.

2021 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 22న ముంబై హైకోర్టు హింసాత్మక నక్సలిజానికి మేధోసంపత్తిని సమకూరుస్తున్న వరవరరావుకు 'ఆరోగ్యం క్షీణిస్తున్న' కారణంగా ఆరు మాసాలకు బెయిల్ ఇచ్చింది. ఇది వరవరరావు ఆయన సహచరులు సాధించిన ఒక 'విజయం' అని మిగిలిన వ్యూహకర్తలను జైలు నుంచి వెలుపలకు రప్పించడానికి ఒక మార్గం ఏర్పడిందని చెబుతూ మీడియాలో పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం జరుగుతున్నది. అయితే 'ఆయనపై తీవ్రమైన అభియోగాలతో పాటుగా వాటికి తగిన సాక్ష్యాలు ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఆయన ఆరోగ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని ఆయనకు తాత్కాలిక బెయిలు

మొదట్నుంచీ కూడా లెజిస్ల్యులకు సంబంధించిన సమాచార మాధ్యమాలు వ్యవస్థపైన ప్రభావం చూపుతూనే ఉన్నాయి. వారు ఈ మాధ్యమాలను అధికారంలో ఉన్నవారిని తమ చెప్పుచేతల్లో ఉంచుకోవడానికి, తమకు ఇష్టమొచ్చిన పనులు చేసుకోవడానికి, సమాజానికి, దేశానికి కీడు తలపెట్టే చర్యలను వెలుగులోకి రాకుండా చూసుకోవడానికి వాడుకుంటున్నారు.

మంజూరు చేయడం జరిగింది' అని న్యాయస్థానం ఆదేశంలో స్పష్టంగానే చెప్పింది.

మొదట్నుంచీ కూడా లెజిస్ల్యులకు సంబంధించిన సమాచార మాధ్యమాలు వ్యవస్థపైన ప్రభావం చూపుతూనే ఉన్నాయి. వారు ఈ మాధ్యమాలను అధికారంలో ఉన్నవారిని తమ చెప్పుచేతల్లో ఉంచుకోవడానికి, తమకు ఇష్టమొచ్చిన పనులు చేసుకోవడానికి, సమాజానికి, దేశానికి కీడు తలపెట్టే చర్యలను వెలుగులోకి రాకుండా చూసుకోవడానికి వాడుకుంటున్నారు. వరవరరావు సహచరుడైన రోనా విల్సన్ ముంబై హైకోర్టుకు ఒక పిటిషన్ పెట్టుకున్నారు. తన కంప్యూటర్ ను హ్యాక్ చేసి, తనను ఇరికించడం కోసం అందులో కొంత సమాచారాన్ని చొప్పించారని పేర్కొంటూ, ఆ పిటిషన్ లో దర్యాప్తు సంస్థపై ఆరోపణ చేశారు. ఇందుకు ఆధారంగా అమెరికా దేశానికి చెందిన ఆర్సెనల్ కన్స్ట్రక్టింగ్ అనే ఫోరెన్సిక్ పరిశోధన కేంద్రం ద్వారా తన కంప్యూటర్ తాలూకు శోధనా ఫలితాలను చూపించారు.

మొదటగా, భీమా కొరెగావ్ ఘటన జరిగిన తర్వాత 2018లో ఆయన ల్యాప్ టాప్ ను ఎన్ ఐఏ ద్వారా శోధించారు. మళ్లీ మూడు సంవత్సరాల తర్వాత ఒక ఖరీదైన పరిశోధనా కంపెనీ ద్వారా శోధన చేయించారు. అందుకు గాను గంటకు ఇంత మొత్తం చొప్పున ఆ కంపెనీ ఛార్జీలు వసూలు చేస్తుంది. ఆయన నెట్ వర్క్ ఎంతవరకు విస్తరించి ఉంది, ఆయన ఆర్థిక పరిస్థితి ఏపాటిది, ఖరీదైన లాయర్లను నియమించుకోవడానికి, ఫోరెన్సిక్ పరిశోధనకు ఆయనకు ఎక్కడి నుంచి డబ్బులు వస్తున్నాయి? అనే విషయాలను ఆ శోధన బయటపెడుతుంది. ఇవన్నీ తెలుసుకోవాల్సిన సంగతులే. తద్వారా ఆయన నిజ స్వరూపం ప్రజలకు తెలియాల్సిన అవసరమూ ఉంది.

పొరుగుదేశాల్లో నిరాదరణకు గురవుతున్న 31,5000 మంది నిర్వాగ్యులకు పౌరసత్వాన్ని కల్పించే చట్టాన్ని 'ముసల్మానులకు ముప్పు'గా దుప్రచారం చేసిన వామపక్షవాదులు.. ఢిల్లీ నుంచి గల్లీ దాకా దేశవ్యాప్తంగా వేలాదిగా ముసల్మానులను సీఎపికు వ్యతిరేకంగా రహదారులపైకి వచ్చేలా పురిగొల్పారు. జామియా మీలియా ఇస్లామియా నుంచి హోవర్డ్ దాకా తమ చెప్పు చేతుల్లో ఉన్న మొత్తం వ్యవస్థను ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ముస్లింలకు వ్యతిరేకం అని ప్రచారం చేయడానికి సన్నద్ధం చేశారు. లండన్, న్యూయార్క్, కెనడా, తదితర దేశాల్లో, ప్రాంతాల్లో నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వాన్ని అప్రతిష్ట పాత్రేసే ప్రచారానికి తెరతీశారు.

వామపక్షవాదులు ఎప్పుడూ చెప్పేది, చెబుతున్నదీ ఒకటే.. అదేమిటంటే సమాజంలో బలవంతులు, ధనవంతుల చేతుల్లో పీడనకు గురవుతున్న పేదలకు చట్టాలు, విధానాలు, పోలీసులు, న్యాయస్థానాల

ఎరుపు వ

ద్వారా న్యాయం లభించని వక్షంలో వారు నక్సలైట్లుగా మారుతారని. కానీ రెండు పూటలా భోజనానికి నోచుకోని ఆ పేదలకు లక్షల కొద్దీ ఏకే 47 తుపాకులు, చేతి బాంబులు, బాంబులు, మందుగుండు సామాగ్రి, వాహనాలు ఎక్కడి నుంచి వస్తున్నాయి? అనేది మాత్రం చెప్పరు. వారి హృదయాల్లో సమాజం పట్ల, దేశం పట్ల ద్వేష భావనను, విద్రోహాన్ని నింపుతున్నదెవరు? వారికి తుపాకులు పట్టుకునే దారిని చూపుతున్నదెవరు? తుపాకులు పట్టుకోవడం ద్వారా వారికి న్యాయం జరుగుతున్నా? వారి కుటుంబం వారు నక్సలైట్లుగా మారకుండా ఆపలేదా? ఇదే ఫార్మూలాను కశ్మీర్ పండితుల పైన ప్రయోగించిన పక్షంలో నేడు కశ్మీర్ లో ముస్లిం ఉగ్రవాదుల స్థానంలో హిందువులు తమ హక్కుల సాధన కోసం పోరాడుతూ ఉండేవారు. ఏ డబ్బులైతే, ఏ సమయమైతే, ఏ జ్ఞానమైతే వారు సామాజిక ద్రోహులుగా మారడానికి వెచ్చిస్తున్నారో వాటిని వారి సంక్షేమానికి ఎందుకు ఉపయోగించు కోలేం? ఇప్పుడే అధికారులను వేధిస్తున్న ప్రశ్న ఒక్కటే. అదేమిటంటే.. ఈ వామపక్ష వ్యూహకర్తలు పాకిస్తాన్ లో వేధింపులకు గురై ఢిల్లీలో 'మజ్ను కా టిల్లా' కాలనీకి వస్తున్న హిందువుల పునరావసం కోసం ప్రభుత్వంపై పోరాడుతూ ఉంటే, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న కశ్మీర్ హిందువుల కోసం పాటు పడుతూ ఉంటే భాగుంటుంది. కానీ అలా ఎందుకు జరగదంటేదు? ఇదే ప్రశ్న మన హృదయంతరాల్లో

నుంచి కూడా రావాలి.

ఊరూరా తిరుగుతూ వ్యవస్థను వేటాడుతున్న కుటుంబాలకు న్యాయం, ఆర్థిక సాయం పేరుతో ఆయా కుటుంబాలను తమ వలలో మేనుకుంటున్నారు. బీదా బిక్కి నిరక్షరాస్యులైన గ్రామీణులను సాయం పేరుతో తమ గుప్పిట్లోకి తెచ్చుకుంటున్నారు. కానీ చదువుకున్న యువ పూహకర్తలు సైతం ఈ ఆటలో పావులైపోతున్నారు. విద్యాసంస్థల్లో పనిచేస్తున్న కాప్రేడ్లు ఈ యువతీయువకులను ఎలా బలితీసుకుంటున్నారో తెలుసుకోవాలంటే వివేక్ అగ్నిహోత్ర రచించిన 'అర్బన్ నక్సల్' పుస్తకం చదవితీరాల్సిందే.

నెహ్రూ, ఇందిరాగాంధీ కాలం నుంచి కూడా వామపక్షవాదులు పెద్ద పెద్ద విద్యా సంస్థలన్నింటిలోనూ వారి రాజ్యాన్ని స్థాపించుకున్నారు. జేఎన్యూ వారికి 'మక్కా' ఎలా అయ్యిందనేది ఇప్పుడిక ఏ మాత్రం దాచిపెట్టిన రహస్యం కానేకాదు. చదువులు

చేయడం దానికి షరా మామూలే. ప్రతిభ కలిగిన కవులు, సాహితీవేత్తలు, పాత్రికేయులు, అధ్యాపకులు, పర్యావరణ కార్యకర్తలు, శాస్త్రవేత్తలు, సినిమా, కళారంగానికి చెందినవారు సమాజంలో పేరు ప్రఖ్యాతులు, గుర్తింపు పొందాలనే ఆశతో వీరి గుప్పిట్లో పడి నలిగిపోతుంటారు. తెలిసో తెలియకో వారి అకృత్యాలను సైతం సమర్థిస్తుంటారు. దీని మీద మనం కాస్త అధ్యయనం చేయాలి. అప్పుడు బుకర్, మేగ్ససే పురస్కారాలు ఇప్పించడం ద్వారా లెక్సిక్లు తమ భావజాలాన్ని ప్రజలు మెదళ్లలోకి ఎలా చొప్పిస్తున్నదీ అర్థమవుతుంది. నేటి కొత్త పీడితులు

దేశాన్ని లేదా సమాజాన్ని ముక్కలు ముక్కలు చేసే పని ఒక్కనాటికీ చెయ్యదు. కానీ లెక్సిక్లు డబ్బులు, పదవులు, పేరు ప్రతిష్టల కోసం దేశాన్ని సైతం పణంగా పెట్టేశారు.

తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర, చత్తీస్ గఢ్, తదితర రాష్ట్రాల్లో వరవరరావు పైన దేశద్రోహం నేరంతో పాటుగా వందలకొద్దీ క్రిమినల్ కేసులు నమోదై ఉన్నాయి. నక్సల్ బరీ ఉద్యమ తాలుకూ ఆదర్శాలను బోధించడం ద్వారా హత్యలకు దారి తీసే విప్లవ రచయిత వరవరరావు అన్నెంపున్నెం ఎరుగని నిర్దోషులైన యువకులను టెర్రరిజం ఊబిలోకి

జేఎన్యూ



ల పీడ కల

పూర్తి చేసుకొని జేఎన్యూ నుంచి వెలుపలకు వస్తున్న విద్యార్థులు అధ్యాపకులుగా అవతారమెత్తి దేశంలోనూ, విశ్వవ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రముఖ విద్యాసంస్థల్లోను చేరుతున్నారు. క్రమక్రమంగా భారతీయ సంస్కృతి, ఇతిహాసాల ధ్వంస రచనకు పూనుకుంటున్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా వాటిపై దుష్ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. అంధ విశ్వాసాలను దూరం చేస్తామనే పేరుతో చందాలు వసూలు చేస్తున్నారు. తద్వారా సామాజిక సమతౌల్యానికి నష్టం వాటిల్లే కార్యక్రమంలో తలమునకలై ఉన్నారు. ఈ దుర్మార్గ పూరిత కార్యక్రమం దేశమంతటా విచ్చలవిడిగా విస్తరించింది. దీని కారణంగా ఎన్టీవోలుగా చెప్పుకునే లక్షలాది స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు పుట్టుకొచ్చాయి. వాటికి విదేశాల నుంచి డబ్బు వచ్చిపడుతున్నది. ఆ విధంగా వామపక్ష వాదులు దేశంలో మిషనరీలకు, జిహాదీ శక్తులకు మార్గం సుగమం చేశారు. పెద్ద ఎత్తున హిందూ గిరిజనులను, వీడిత జనులను క్రైస్తవులుగా, ముసల్మానులుగా మారుస్తున్న కార్యక్రమానికి పరోక్షంగా సహాయం చేశారు.

కమ్యూనిస్టు సంస్థలకు సంబంధించి నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ కలిగిన లెక్సిక్లు పొలిట్ బ్యూరో సమాజంలో ప్రత్యేక రంగాల్లో విశేష ప్రతిభ కనబరుస్తున్న వారికి పురస్కారాలు ఇవ్వడం ద్వారా వారిని తనవైపు ఆకట్టుకుంటున్నది. తద్వారా తమ సంస్థ పట్ల వారిలో కృతజ్ఞతా భావన ఏర్పడేలా

వీరి మీడియా మేనేజ్మెంట్ గుప్పిట్ చిక్కుకుంటున్నారు. దానిని అనుసరిస్తూ పోతున్నారు. వామపక్ష వాదుల ప్రభావం దేశ పరిపాలనా సేవల నుంచి మొదలుకొని అన్ని స్థానాల్లోనూ ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తున్నది. గత సంవత్సరం సీఎం ప్యూరేక అల్లర్లకు ముఖ్య సూత్రధారి మాజీ ఐఎస్ గోపీనాథ్ కన్నన్ ఇందుకు నిదర్శనంగా నిలిచారు.

ఇదే వరుసలో నిలిచే లెక్సిక్లు 'మేధావుల్లో' వరవరరావు ఒకరు. ఆయన కొత్తగా పీడనకు గురవుతున్న వారిని ప్రభావితం చేసే సమూహానికి చెందినవారు. ఎవరైనా పేదలను ఉద్ధరించాలని పూనుకునే ఒక వ్యక్తి లేదా ఒక సమూహానికి సహాయం చేయాలి. లేదా అలాంటి వ్యక్తి లేదా సమూహాన్ని సమర్థించాలి. కానీ ఇది ఎలాంటి ఉద్దరణ? మన దేశాన్ని ముక్కలు ముక్కలు చేయాలని, సమాజాన్ని, పూర్వకులను, వారి సంస్కృతి నాశనానికి సంకల్పం చెప్పుకునే ఉద్దరణ ఇది? మావో, మార్క్స్, లెనిన్ల భావజాలం; రష్యా, చైనా, యుగోస్లేవియాలో సైతం శవప్రాయమైపోయాయి. ఇక్కడున్న మనం ఎక్కడో వారికి సంబంధించిన శవం పట్ల ఎందుకంత ఆకర్షితులం కావాలి? ఒక పేద పనివాడు సైతం పొట్ట నింపుకోవడానికి రోజంతా శ్రమిస్తాడే తప్ప

నెట్టివేస్తున్నారు. వారి చేతిలో పోలీసులు, యువ సైనికులు, అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు, అమాయక ప్రజలు ఇలా ఒకరేమిటి లెక్కలేనంత మంది హతలయ్యారు. హత్యలకు దారితీసే విప్లవానికి ప్రేరణ కల్పించేవారు స్టాలిన్ లేదా మావో వంశస్థులు అయ్యి ఉంటారు.

వరవరరావు చేసిన నేరం ఇంతకంటే కూడా దారుణమైనది. ఎందుకంటే ఆయన ఒక అధ్యాపక స్థానంలో ఉండి సమాజంలో అసమానతలను దూరం చేయడానికి బదులుగా వాటిని మరింత రక్తరంజితం చేశారు. ఆయన రాసిన సాహిత్యం ఎంతమంది పీడితులను భ్రమల్లో ఉంచుతుందో లేక అన్నెంపున్నెం ఎరుగని ఎంతమంది అమాయకులను చంపుకుంటూ పోతుందో తెలియదు. 'ఒక వృద్ధకవి కారణంగా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ప్రమాదం ఏమిటి?' అని అడుగుతున్నవారే వృద్ధ నన్యాని స్వామి అనిమానందను ఎలాంటి ఆధారాలు లేకుండానే ఎనిమిది సంవత్సరాల పాటు జైలులో ఉంచడానికి వాదించారు.

'పాంచజన్య' నుండి.

వ్యాసకర్త : ప్రముఖ హిందీ పత్రికా రచయిత అను : మహేష్



తెలుసుకుందాం

తిరుప్పరం కుండ్రం

తమిళనాడులోని మదుర మీనాక్షి అమ్మవారి ఆలయానికి తొమ్మిది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆరు ప్రసిద్ధ క్షేత్రాలలో రెండవది. ఈ ఆలయంలో స్వామివారు కూర్చుని దర్శనమివ్వడం ప్రత్యేకత. మిగతా అన్నిచోట్లా నిలబడిన మూర్తినే మనం చూస్తాం. ఆలయం మొత్తం ఒకే కొండరాతిని చెక్కి మలచినది. లోపలిలోకి ప్రవేశించగానే నలభై ఎనిమిది స్తంభాలు, ఒక్కో స్తంభం మీద ఒక్కో భగవాన్ మూర్తి భక్తులకు దర్శనమిస్తారు.



కథ

తుప్పు వదిలింది!

ఒక ఊరిలో నాగయ్య అనే వ్యక్తి ఉండేవాడు. అతను ప్రతిరోజూ కొలిమి దగ్గర కష్టపడి పనిచేసేవాడు. ఇనుముని కాల్చి, కొట్టి దానితో ఊరి వాళ్లకి కావలసిన పని ముట్లను తయారుచేసేవాడు.

ఒకరోజు నాగయ్య రెండు గునపాలను తయారు చేశాడు. వాటిని అమ్మకానికి పెట్టాడు. అందులో ఒక గునపం 'దయచేసి నన్ను అమ్మకు. నేను ఇప్పటికే కొలిమిలో కాలి, సుత్తి దెబ్బలు తిని చాలా కష్టపడ్డాను. ఇప్పుడు నన్ను అమ్మితే ఇంకా కష్టపడాల్సి ఉంటుంది. నాతో మట్టిని తవ్వతారు. రాళ్లనీ,

రప్పల్నీ బండలనీ, కొండలనీ తవ్వతారు. ఆ కష్టం నేను పడలేను' అంది. జాలిపడిన నాగయ్య ఆ గునపాన్ని పక్కన పెట్టేశాడు. రెండో గునపాన్ని మాత్రం అమ్మేశాడు.

కొంతకాలం గడిచింది. పక్కన పడేసిన గునపం ఎండకి ఎండి, వానికి తడిని తుప్పు పట్టి పాడయిపోసాగింది. ఒకరోజు రెండో గునపాన్ని కొనుక్కున్న వ్యక్తి పొలానికి వెళుతూ నాగయ్య దగ్గరికి వచ్చాడు. అతని దగ్గర ఉన్న గునపం నున్నగా, నల్లగా నిగనిగలాడుతూ ఉంది. అది తుప్పు పట్టిన గునపాన్ని చూసి చాలా బాధపడింది.



పద్యం



అనఘునికైనజేకు ననర్పుని గూడి చరించినంతలో మన మెరియంగ నప్పుడవమానము కీడుధరిత్రియందు నే యనువుననైందప్పపు యథార్థము తానది యెట్టులన్నచో నినుమునుగూర్చి యగ్ని నలయింపదె సమ్మెట్టపెట్టు భాస్కరా!

భావం : భాస్కరా! ఇనుముతో కలిసి ఉన్న అగ్నికి సమ్మెట్ట పోటు పడినట్లుగా ఈ లోకమందు తగనివానితో స్నేహం చేస్తూ, వాడితో సహవాసం వాడు ఎంతటి సద్గుణవంతుడైనా ఏదో ఒక సమయాన అవమానం, హాని కలుగును.

యోజనానాం సహస్రం తు శ్నైః గచ్ఛేత్ పివీలికా ।

అగచ్ఛన్ వై నతేయోఽపి పదమేకం న గచ్ఛతి ॥

భావం : నెమ్మదిగా పాకినప్పటికీ చీమ కదులుతూ ఉంటే ఎప్పటికో అప్పటికీ వెయ్యి యోజనాలైనా వెళ్లగలదు. వేగంగా పయనించగలిగినప్పటికీ గరుత్మంతుడు ప్రయాణం ప్రారంభించకుంటే, తొలి అడుగు వేయకుంటే ఒక అడుగు కూడా ముందుకు వెళ్లేడు.

శ్లోకం



జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

అరుణాచల్ ప్రదేశ్	అగర్తలా
మిజోరం	షిల్లాంగ్
మేఘాలయ	ఇంఫాల్
త్రిపుర	ఇటానగర్
మణిపూర్	బిజ్జుల్

'త్రాల్లంక-రైల్వేస్టాల్ 'ఐర్లూ-రైల్వే
'పూంజా-యిల్లూ 'త్రాన్క-రైల్వే
'రైల్వే-రైల్వే-రైల్వే : ఐల్వే-రైల్వే



15 మార్చి, 2021 | జాగృతి | 47



మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ముఖ్యమైన పనులు సమయానికి పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం గతంతో పోలిస్తే మెరుగు పడుతుంది. యుక్తితో కొన్ని సమస్యలు పరిష్కరించు కుంటారు. వ్యాపారులు లాభాలబాట పడతారు. ఉద్యోగస్తులకు గందరగోళ పరిస్థితులు తొలగుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు అనుకున్నది సాధిస్తారు. కళాకారులు, రచయితలకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. 19,20 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. శివపంచాక్షరి పరిచంద్రి.



వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

అనుకున్న కార్యక్రమాలు జాప్యం లేకుండా పూర్తిచేస్తారు. ఆస్తుల నుంచి అందిన ఒక సమాచారం ఊరటనిస్తుంది. ఆస్తుల విషయంలో ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. శారీరక రుగ్మతల నుంచి ఉపశమనం. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు తగ్గుతాయి. ఉద్యోగులకు పైస్థాయి వారి సహాయసహకారాలు అందుతాయి. 18,19 తేదీల్లో కుటుంబంలో చికాకులు. మానసిక ఆందోళన. ఆదిత్య హృదయం పరిచంద్రి.



మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఇంతకాలం పడిన కష్టానికి తగిన ఫలితం కనిపిస్తుంది. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. స్థిరాస్తికి సంబంధించిన ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. వ్యాపారుల యత్నాలు సఫలం. ఉద్యోగుల నమర్దత వెలుగులోకి వస్తుంది. కళాకారులకు అనుకూల సమయం. రచయితలు, క్రీడాకారులు విశేష కీర్తి పొందుతారు. 18,19 తేదీలలో ఖర్చులు అధికం. దూరప్రయాణాలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణం చేయండి.



కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కొన్ని సమస్యలను అత్యంత చాకచక్యంగా పరిష్కరించుకుంటారు. మీ నిర్ణయాలు అందర్నీ ఆకట్టుకుంటాయి. రాబడి ఊహించని విధంగా పెరుగుతుంది. విద్యార్థులకు విదేశీ విద్యావకాశాలు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు పనిభారం కొంత తగ్గి ఊరట లభిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలకు అవకాశాలు. రచయితలు, పరిశోధకులకు ఆహ్వానాలు. 15,16 తేదీలలో వృథా ఖర్చులు. అనారోగ్యం. శ్రీకృష్ణాష్టకం పరిచంద్రి.



సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

మొదట్లో కొన్ని వివాదాలు చికాకు పరుస్తాయి. అయితే క్రమేపీ పట్టుదల, నేర్పుతో విజయాల బాట పడతారు. ఆలోచనలు కలసివస్తాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆదాయం ఆశాజన కంగా ఉంటుంది. అప్పులు తీరే సమయం. వ్యాపారు లకు ఉత్సాహం. ఉద్యోగులకు సంతోషకర సమాచారం. 17,18 తేదీలలో మానసిక అశాంతి. కుటుంబంలో సమస్యలు. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పరిచంద్రి.



కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకు సాగి అనుకున్నది సాధిస్తారు. ఆస్తి వివాదాల పరిష్కారం. చేపట్టిన పనులు విజయవంతం. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆదాయం పెరిగి అవసరాలు తీరతాయి. వ్యాపారులకు చికాకులు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. 19,20 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. బంధువులతో విరోధాలు. శ్రీరామరక్షాస్తోత్రాలు పరిచంద్రి.



తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుట్టి సమయానికి పూర్తిచేస్తారు. ఆశించిన ఆదాయం సమకూరుతుంది. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. ఉద్యోగ యత్నాలు అనుకూలిస్తాయి. వ్యాపారులు ఆశించిన లాభాలు పొందుతారు. ఉద్యోగులకు విశేషమైన కాలం. పారిశ్రామికవేత్తలకు కీలక సమాచారం అందుతుంది. 20, 21 తేదీల్లో ఆరోగ్య సమస్యలు. ఆంజనేయ దండకం పరిచంద్రి.



వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఆత్మీయుల నుంచి శుభవార్తలు. అదనపు ఆదాయం పొందుతారు. విద్యార్థులకు ఊహించని అవకాశాలు. కుటుంబంలో సమస్యలు, ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టులు రావచ్చు. రాజకీయవేత్తలకు అవకాశాలు అప్రయత్నంగా దక్కుతాయి. 15,16 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. వృథా ఖర్చులు. కనకధారా స్తోత్రాలు పరిచంద్రి.



ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

కుటుంబంలో ఒడిదుడుకులు తొలగుతాయి.



సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

ఆలోచనలు కలసి వస్తాయి. స్వశక్తితో అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. రావలసిన సామ్య సకాలంలో అంది అవసరాలు తీరతాయి. ఒక కోర్టు వ్యవహారం అనుకూలంగా పరిష్కారమవుతుంది. వాహనయోగం. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులకు అనుకూల సమయం. ఉద్యోగులకు కొత్త పోస్టులు దక్కుతాయి. 16,17 తేదీల్లో అనారోగ్యం. గణేశాష్టకం పరిచంద్రి.



మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

విద్యార్థుల ప్రతిభాపాటవాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. పట్టుదలతో చేపట్టిన పనులు పూర్తిచేస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తారు. వివాహ, ఉద్యోగయత్నాలు కలసివస్తాయి. భూవివాదాల నుంచి గట్టెక్కుతారు. వ్యాపారుల కృషి ఫలించి లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు కొత్త పోస్టులు రావచ్చు. 19,20 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. హయగ్రీవస్తోత్రాలు పరిచంద్రి.



కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

ఆదాయ, వ్యయాలు సమానం. ప్రయాణాలలో అవాంతలాలు నెలకొంటాయి. ఆరోగ్య సమస్యలు కొంత వేధిస్తాయి. విద్యార్థులు ఎంతకష్టించినా ఫలితం కనిపించదు. ఆస్తి వివాదాలు చికాకు పరుస్తాయి. వ్యాపారులకు కొద్దిపాటి లాభాలు. ఉద్యోగస్తులు పనిభారంతో సతమతమవుతారు. 17,18 తేదీలలో శుభవార్తలు, నూతన పరిచరాలు. ధనలబ్ధి. విష్ణుసహస్ర నామ పారాయణం చేయండి.



మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆర్థికంగా కొన్ని చికాకులు తొలగుతాయి. ఆశించిన రాబడి దక్కవచ్చు. ముఖ్యమైన పనులు సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. సమాజంలో మరింత గౌరవం పొందుతారు. కీలక నిర్ణయాలు తీసుకుని అందర్నీ ఆశ్చర్యపరుస్తారు. వాహనయోగం. నూతన వ్యాపారాలు ప్రారంభిస్తారు. ఉద్యోగులకు పనిభారం కొంత తగ్గవచ్చు. 16,17 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. ప్రయాణాల రద్దు. మానసిక అశాంతి. నవగ్రహ స్తోత్రాలు పరిచంద్రి.

ఆధారాలు

అడ్డం

- తలమానికము, చూడామణి (4)
- పొద్దున్నే ఇంకా ఏమీ తినని స్థితి (5)
- లిఖించితిని (2)
- అటుగా వచ్చిన సాధు జంతువు (2)
- ఒకనది ఆద్యంతాలు కారి (3)
- భరనభభరవ గణాల చతుష్పాద పద్యం (5)
- ప్రియుడు పూవు కోసి ప్రియురాలితో ప్రవర్తించు తీరు పాత సినిమా తీరే! (7)
- భుజించు (2)
- అటుగా ఉర్దూలో మహానగర కార్పొరేషన్ (3)
- తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ త్రైమాసిక పత్రిక (3)
- అలకించి (2)
- వెగటు వాసన (5)
- బంగారము (4)
- గురక మధ్యలో వీడిపోయింది (2)
- ఎనిమిది పేటల స్త్రీల మొలనూలు, వడ్డాణము (3)
- 'నువ్వొస్తానంటే నేనొద్దంటానా' సినిమా హీరోయిన్ (2)
- తగినది, స్త్రీ (4)
- పూలే కాదు ఇవి విసిరేవారూ వుంటారు (2)
- పక్షి (3)

నిలువు

- పాకిస్తాన్ చర్యలకు దీనివల్లే మన జవాన్ల ప్రతిఘటనలు (4)
- తలక్రిందుగా జడ (2)
- భగవంతుడే! (5)
- మామిడి చెట్టు (4)
- తిరగబడిన కుశుని సోదరుడు (3)
- క్రింద నుంచి నిలుపుము (2)
- ఓ నీలం రంగు పురుగు నల్లగొండ వ్యవహారం (6)
- స్నానం సబ్బు కాదు మరి...? (5)
- చెట్టునుకుని గ్రాంథికంలో (7)
- కొప్పు (6)
- పార్లమెంట్ లో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన నిర్మలా సీతారామన్ హోదా (5)
- మహాభారతంలో ఉలూచి ఎవరు (4)
- ఆంధ్రుల హక్కు అని సాధించుకున్నది (5)
- గమనింపు, అనుబంధం (2)
- దోషము, దీనిని ఎన్నువారు తమది ఎరుగరు (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-312

1	2		3		4	5		6	7
				✠					
✠			✠		✠	8		✠	9
10		11		✠	12			13	
✠	14							✠	15
16		✠		✠	17		✠	18	
	✠	19	20		✠	21		✠	
22					✠	23			
	✠	24			✠	25		✠	
26	27		✠		✠	✠	28		29
✠	30			✠	31			✠	

పదరసం - 312

పేరు :

చిరునామా:

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 మార్చి 29 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 308 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
మ	ల	స	త	వ	ప	ర	స	ం	న
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
త	ర	స	ం	న	స	ం	న	స	ం
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
క	స	ం	న	స	ం	న	స	ం	న
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
క	స	ం	న	స	ం	న	స	ం	న

విజేతలు: బి.ఇందుశేఖర్, ఎస్.ఆర్.కృష్ణ, టి.తలశమ్మ, పి.వెం. సుబ్బారావు, కె.వి.యస్.యస్.మూర్తి, పి.రాజేశ్వర్, రావు-హైదరాబాద్, వి.సత్యనారాయణ, కె.గౌరమ్మ, కె.పురుషోత్తం-వికారాబాద్, వి.రామలింగాచారి-యాదాద్రి, బి.అంజయ్య-రంగారెడ్డి, చి.అన్విత-జగిత్యాల, ఎమ్.విజయలక్ష్మి-కామారెడ్డి, వి.రంగనాథ్-నిజామాబాద్, ఎస్.రాజు-కర్నూలు, టి.విఎస్ శర్మ, టి.సుబ్రహ్మణ్యం-నెల్లూరు, వె.ఉమామహేశ్వర శర్మ-అనంతపురం, టి.వెంకాయమ్మ, టి.రామలింగయ్య, కె.తిరుమలాచార్యులు, ఇ.బ్రహ్మాండ స్వామి-ఒంగోలు, వి. సరస్వతి, జి.వి.మురళీమోహన్, ఎన్.విఎస్ శర్మ, టి.విఎస్ ఆర్ అంజనేయులు, -తూ.గో., కె.అల్లీరాణి పి.సీతామహాలక్ష్మి-తిరుపతి, జె.సత్యనారాయణ-చెన్నై, కె. శివానందరావు-బెంగళూరు, కె.కాంతామణి-భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత: బి. ఇందుశేఖర్- హైదరాబాద్.



సందీప్ కిషన్ తెలుగు, తమిళ, హిందీ చిత్రాలలో నటిస్తూ మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకుంటున్నాడు. 'ది ఫ్యామిలీ మ్యాన్' వెబ్ సీరీస్ లోనూ కీలక పాత్ర పోషించాడు. నటుడిగానే కాకుండా

ఎంటర్ప్రెన్యూర్ గానూ మాలిన సందీప్ తనకి ఇష్టమైన సినిమా నిర్మాణంలోకి ఆ మధ్య అడుగుపెట్టాడు. తొలియత్నంగా 'సిని వీడని నీడను నేను' చిత్రాన్ని రూపొందించిన సందీప్, ఇప్పుడు టి.జి. విశ్వప్రసాద్, అభిషేక్ అగర్వాల్, దయానంద్ తో కలిసి 'ఎ1 ఎక్స్ ప్రెస్' మూవీని నిర్మించాడు. ఈ చిత్రంతో డెన్వీన్ జీవన్ దర్శకుడిగా పరిచయం అయ్యాడు.

సంజు (సందీప్ కిషన్) ఓ చిన్న పనిమీద యూనంలో ఉండే తన మావయ్య (పోసాని) ఇంటికి వెళతాడు. అక్కడ లావణ్య (లావణ్య త్రిపాఠి) అనే హాకీ ప్లేయర్ తో కలిగిన పరిచయం ప్రేమగా మారుతుంది. ఆ ఊరిలోని హాకీ గ్రౌండ్ కు ఓ చరిత్ర ఉంటుంది. పట్టణానికి మధ్యలో ఉండే ఆ మైదానాన్ని దేశ స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం ఫ్రెంచ్ వాళ్లు ఆక్రమించుకోవాలని చూస్తే చిట్టిబాబు అనే వ్యక్తి హాకీ మ్యాచ్ లో గెలిచి, ఆ మైదానాన్ని పరాయివాళ్ల హస్తగతం కాకుండా కాపాడతాడు. తాజాగా ఆ మైదానంపై ఓ కార్పొరేట్ కంపెనీ కన్ను పడుతుంది. అక్కడి క్రీడామంత్రి రావు రమేష్ సైతం స్వప్రయోజనాలకు ఆశపడి దానిని ధారాదత్తం చేయాలనుకుంటాడు. సరదాగా యానంకు వెళ్లిన సంజు... అక్కడి స్థానిక హాకీ క్రీడాకారులతో కలిసి ఆ మైదానాన్ని ఎలా కాపాడాడన్నదే ఈ చిత్రం కథ. సంజు నేపథ్యం ఏమిటి? రాజకీయ నేతలు, కార్పొరేట్ సంస్థలు వేసిన ఎత్తులను అతను ఎలా చిత్తు చేశాడనేది ఇందులోని ప్రధానాంశం.

ఈ మధ్యకాలంలో హిందీతో పాటు తెలుగులోనూ క్రీడా ప్రధాన చిత్రాలు చాలానే వస్తున్నాయి. గత వారమే చదరంగం నేపథ్యంలో వచ్చిన 'చెక్' సినిమాను చూశాం. దానికి ముందు కూడా కొన్ని అనువాద చిత్రాలు బాక్సాఫీస్ బరిలో హంగామా చేశాయి. మరి ముఖ్యంగా ఈ కథలోని ప్రధానాంశం మనకు నితీన్ 'సై' మూవీని గుర్తుకు తెస్తుంది. కానీ నిర్మాతలు ఇది తమిళ చిత్రం 'నాత్తే తునయ్' కు రీమేక్ అని తెలిపారు. అందువల్లే ఇందులో కొంత తమిళ వాసన కూడా ఉంది! ఈ సినిమాలో దర్శకుడు రెండు ప్రధాన అంశాలపై

మెల్లగా సాగే A1 ఎక్స్ ప్రెస్

దృష్టిపెట్టాడు. క్రీడారంగంలోని అవినీతి అధికారుల కారణంగా ప్రతిభగల వారికి అవకాశాలు దక్కడం లేదన్నది మొదటిది. ఈ పాయింట్ మనకు 'డియర్ కామ్రేడ్' సినిమాలోనూ కనిపిస్తుంది. అలాంటి వారి వల్ల ఇందులో హాకీ ప్లేయర్స్ అయిన సంజు స్నేహితుల జీవితాలు చిన్నాభిన్నమౌతాయి. దాంతో అతను జాతీయ స్థాయిలో హాకీ టీమ్ కు కెప్టెన్ అయినా... ఆ తర్వాత ఆ ఆటకు స్పెస్సి చెబుతాడు. అలానే రాజకీయ నాయకులు కొందరు తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం క్రీడా మైదానాలను, క్రీడా రంగాన్ని శాసిస్తున్నారన్నది. యానంలోని మైదానాన్ని అలా తమ సొంతం చేసుకోవాలనుకున్న వారికి సంజు చక్కగా చెక్ పెట్టినట్టు దర్శకుడు చూపాడు.

అయితే... హాకీని వదిలేసి, ఫ్రాన్స్ కు వెళ్లిపోవాలనుకున్న సంజు.. యానం ఎందుకు వచ్చాడనేది దర్శకుడు ఎక్కడా చెప్పడు. ఓ ఫోటోలో లావణ్యను చూసి, ఇష్టపడి, ఆమెను పెళ్లి చేసుకోవడానికి వచ్చాడని మనం ఊహించుకోవాలి. పోనీ ఆ ప్రేమకథైనా సవ్యంగా సాగిందా అంటే అదీ లేదు. ఆమెలో ఆత్మస్థైర్యం నింపిన సంజు ద్వితీయార్థంలో దానిని అతను కోల్పోవడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. ఇక ప్రధానార్థంలో లావణ్య పాత్రకు ఉన్న ప్రాధాన్యం ద్వితీయార్థం వచ్చే సరికి తగ్గిపోతుంది. నిజానికి సంజు హాకీ కెప్టెన్ గా పనిచేసినా అక్కడి వారికి తెలియదనడం మరి వింత. సామాన్యుల సంగతి సరే, రాష్ట్ర స్థాయిలో హాకీ ఆడే క్రీడాకారులకు, మరి ముఖ్యంగా వారి కోచ్ కు కూడా అతను ఎవరో తెలియదన్నట్టుగా దర్శకుడు చూపించడం కామెడిగా ఉంది.

రాజకీయ నేతలు తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉన్న స్థలాలను కబ్జా చేయడం, అన్యాయక్రంతం చేయడం మనం

చూస్తూనే ఉన్నాం. అందుకోసం వారు రకరకాల జిమ్మిక్కులు చేస్తుంటారు. ప్రజా ఉద్యమాలను ఎదుర్కోవడానికి వారు ప్రాంతం, కులం, మతం కార్డులను ఉపయోగిస్తారని ఇందులో చూపించారు. ప్రాంతం, కులం విషయంలో రెచ్చిపోని జనం మతం విషయంలో మాత్రంగా రెండుగా చీలిపోయి కొట్టుకున్నట్టు చూపటం తమిళ మాతృకలోని అంశాలని వేరే చెప్పకర్లేదు. అక్కడ వాళ్లకు అది సెల్లింగ్ పాయింట్ అయితే అయి ఉండొచ్చు కానీ ఇక్కడ కాదు. దాంతో ఈ సన్నివేశాలన్నీ ఏదో మొక్కుబడిగా పెట్టినట్టే ఉన్నాయి తప్పితే, ప్రేక్షకులు కనెక్ట్ అయ్యేలా లేవు. ఇక మూవీ చివరిలో వచ్చే హాకీ మ్యాచ్ అయితే ప్రేక్షకుల సహనానికి పరిక్ష పెడుతుంది. సంజు మధ్యలో క్రీడామైదానాన్ని వదిలి వెళ్లిపోవడం, ఆ తర్వాత రావడం... ఇవన్నీ మరి సినిమాటిక్ గా ఉన్నాయి.

సందీప్ కిషన్, ప్రియదర్శి, రాహుల్ రామకృష్ణ, సత్య, పోసాని, లావణ్య త్రిపాఠి, మహేశ్ విట్ట, రావు రమేష్, మురళీశర్మ, రఘుబాబు తదిరులు ఇందులో ప్రధాన పాత్రలు పోషించారు. అందరూ చక్కగా నటించారు. కానీ కథలో కొత్తదనం లేకపోవడం ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన ప్రధానమైన బలహీనత. హిప్ హాప్ తమిళ నేపథ్య సంగీతం ఫర్వాలేదు. పాటల బాణీలు ఏమంతో గొప్పగా లేవు. ర్యాప్ సాంగ్ లోనూ తమిళ పైత్యమే కనిపించింది. మొత్తంగా చూస్తే... ఏదో చేయాలని ఉత్సృకతతో మొదలు పెట్టిన ఈ సినిమా... మరింకేదో రూపుదాల్చిందనిపిస్తోంది. ఏదేమైనా చదరంగం, హాకీ నేపథ్యంలో వచ్చిన రెండు సినిమాలు పెద్దంతగా లేవు. త్వరలో కబడ్డీ నేపథ్యంలో వస్తున్న 'సీటీమార్' ఎలా ఉంటుందో చూడాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)



Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in



Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in



Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in



Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 15.03.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 19

G. PULLA REDDY

DEGREE & P.G. COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

MEHDIPATNAM, HYDERABAD - 28

Ph : 23513154

English Medium Estd 1994 Co-Education

(A College Striving for Excellence in Quality Education)



COURSES OFFERED



B.Sc

(M.S.Cs)
(M.P.Cs)
(M.E.Cs)

B.Com

(Computers)
(General)

M.Sc

(Mathematics)
(Physics)

WE HAVE : ♦ Well Equipped Labs & Library ♦ Qualified & Experienced Faculty ♦ Well Furnished Classrooms ♦ Campus Placements

For Details contact office between 10.00 A.M. & 5.00 P.M

PRINCIPAL